

ትምህርት አሥራ ስድስት

የእምነት ማጽኛ ክፍሎች

በትምህርት አሥራ ስድስት አንደኛ፡ ሁለተኛና ሦስተኛ ቀናት የተካተቱት ትምህርቶች ተጠቃልለው (በአንድነት) በ«አዲስ አማኞች የማስተማሪያ ክፍል» ውስጥ ሊጠኑ (ሊሰጡ) ይችላሉ።

አንደኛ ቀን፡- የአዲስ አማኞች ማስተማሪያ ክፍል

በቤተ ክርስቲያን አዳዲስ አማኞች በሚኖሩበት ጊዜ ልንመግባቸው ይገባል። በመጨረሻው ትምህርታችን በወንጌል ስርጭት ላይ እንደጠቀስነው እነዚህ በክርስቶስ ሕፃናት የሆኑትን ልንከባከባቸው ይገባል። የሚያስፈልጋቸውን መንፈሳዊ ምግብ ሊያገኙ ይገባል።

ትምህርትህን ይረዱት ዘንድ ቀለል አድርገው፤ ነገር ግን በአመኑበት ጊዜ ምን እንዳደረጉ እንዲያውቁና ያንን እንዲረዱ የጠለቀ መሆን አለበት።

ዳግመኛ የተወለዱ ስለመሆናቸው እርግጠኛ እንዲሆኑ አንድን ሰው ወደ ክርስቶስ ስለመምራት በትምህርት 5 አራተኛ ቀን እና ትምህርት 15 ሁለተኛ ቀን ውስጥ የተሰጠውን ትምህርት እንደገና ተጠቀም።

1. ሊተኮርባቸው የሚገባ አንዳንድ ጠቃሚ ርእሰ ጉዳዮች።

ሀ. ንስሐ

ሰው በኃጢአት በወደቀ ጊዜ እግዚአብሔር ሰውን በወደቀበት ስፍራ አልተወውም። የሚድንበትን መንገድ አዘጋጅቶአል። የመዳንን መንገድ እንዲያዘጋጅለት አንድ ልጁን ኢየሱስ ክርስቶስን ወደ ዓለም ላከው።

1) የንስሐ ትርጉምና አስፈላጊነት

1ኛ ጥያቄ፡- የሐዋ. 3:19-20፤ ገላ. 5:19-20 እና ኢሳ. 55:6-7 አንብብ። ንስሐ መግባት ማለት ምን ማለት ነው? ኃጢአት ምንድን ነው? ሉቃ. 13:1-5፤ ማቴ. 3:1-2 እና የሐዋ. 17:30 በተጨማሪ አንብብ። በእነዚህ ምንግቦች ውስጥ ስለ ንስሐ የሰበኩትንና ያስተማሩትን ሦስት ሰዎች በዝርዝር ጻፍ። ለምን አስፈላጊ ሆነ?

ንስሐ ማለት ኃጢአተኛው መንገዱን እና አሳቡን ትቶ ወደ ጌታ መመለስ አለበት ማለት ነው። ይህ ማለት አቅጣጫን ሙሉ ለሙሉ ቀይሮ ወደ ጌታ መመለስ ማለት ነው። ሰው የራሱን መንገድ መርጧል። በእግዚአብሔር ላይ ዓምቶአል። አሁን የራሱ መንገድ የተሳሳተ መሆኑን መገንዘብ አለበት። ፕረቱ ምንም ያህል ከፍተኛ ቢሆንም እንኳ ራሱን ማዳን እንደማይችል ማወቅ ይገባዋል (ኤፌ. 2:8-9)። ከዚያም ተመልሶ ወደ እግዚአብሔር መምጣት አለበት። ከላይ እንደተመለከትነው መጥምቁ ዮሐንስ የንስሐን አስፈላጊነት ሰብኳል። ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስም ሰዎች ከኃጢአታቸው ተመልሰው ንስሐ እንዲገቡ ሲለምናቸው ነበር። ሐዋርያት በተለይም ጳውሎስ ሰዎች ንስሐ መግባት እንዳለባቸው አስተምሯል። (የሐዋ. 20:20-21፤ 26:16-20 ተመልከት)።

ንስሐ ለመግባት ሰው የራሱ መንገድ የተሳሳተ እንደሆነ መገንዘብ አለበት። አሳቡ የተሳሳተ እንደሆነ ለጌታ መናገር አለበት። ስለ ዓመፁ እግዚአብሔር ይቅር እንዲለው መጠየቅ አለበት። ወደ እግዚአብሔር መመለስ አለበት።

ለ. እምነት - ማመንና መቀበል

2ኛ ጥያቄ፡- ዮሐ. 1፡12፤ ዮሐ. 16፡3፤ 1ኛ ዮሐ. 1፡7 አንብብ። የእምነትን ትርጉም ጻፍ። እምነት ረቂቅ ጽንሰ አሳብ ስለሆነ ምን ማለት እንደሆነ ለመግለጽ ሞክር። በኢየሱስ ክርስቶስ ማመን ያካተታቸው ሁለት ነገሮች ምንድን ናቸው?

እምነት እግዚአብሔር በክርስቶስ ኢየሱስ ለእኛ ያዘጋጀውን ለመቀበል ከሚዘረጉት ሁለት እጆች ጋር ሊነጻጸር ይችላል። ወይም እግዚአብሔር ለእኛ የሠራውን ነገር አይቶ የተናገረው እውነት እንደሆነ ከሚያምነው ዓይን ጋር ሊነጻጸር ይችላል። ዕብራውያን 11፡1 እንዲህ በማለት እምነትን ለማብራራት ይሞክራል፤ «እምነትም ተስፋ ስለምናደርገው ነገር የሚያስረግጥ የማናየውንም ነገር የሚያስረዳ ነው።»

ከንስሐ በኋላ አንድ ሰው እግዚአብሔር በኢየሱስ ክርስቶስ አማካኝነት ዓመፁኝነቱንና የኃጢአተኝነቱን ዋጋ በሙሉ እንደከፈለለት ማወቅ አለበት። እግዚአብሔር የኢየሱስ ክርስቶስ ደም ከኃጢአት ሁሉ እንደሚያነፃ የተናገረውን ቃል ማመን አለበት። በኢየሱስ ከአመነ እግዚአብሔር ልጁ እንደሚያደርገው በልቡ እርግጠኛ መሆን አለበት።

ልክ እንደ መንትያ ማመን ማለት መቀበል ማለት ነው። በእምነት የመቀበልን ደረጃ መውሰድ አለብን። እምነት በአእምሮና በልብ የሚደረግ ነገር ነው። መቀበል የፈቃዳችን እርግጠኛ ርምጃ ነው። የምናምነው ኢየሱስ ክርስቶስ ለኃጢአታችን እንደ ሞተና ከኃጢአት ሁሉ እንደሚያነፃን ብቻ ሳይሆን ወደ አብ በኢየሱስ ክርስቶስ ስም በመጸለይ ስለ ኃጢአታችን ንስሐ እንደገባን በመናገር ኢየሱስ ክርስቶስን እንደ ግል አዳኞችን አድርገን ለመቀበል እንደምንፈልግ መጠየቅ አለብን። አንድን ሰው ወደ ክርስቶስ በምትመራበት ወይም አዲስ አማኝን በምታስተምር ጊዜ እነዚህን ጠቃሚ ደረጃዎች አትተው። አንዳንዶቹ በሰሜታዊነት ለጌታ ሕይወቴን ስጥቻለሁ ብለው ይሆናል። ኢየሱስ ክርስቶስን ግን በእርግጥ እንደ ግል አዳኛቸው አልተቀበሉትም። ይህ ዳግመኛ የመወለድ ክፍል እንደገባቸው በጣም እርግጠኛ ሁን።

የአዲስ አማኞች ክፍልን በጥሩ ሁኔታ ለመምራት በወንጌላዊ ኪዳሞ ሜቻቶ የተጻፈውን «ሙሉ መዳን በኢየሱስ ክርስቶስ» የሚለውን ትንሽ መጽሐፍ እንድትጠቀሙ እመክራለሁ። ይህ መጽሐፍ በተለይ ለአዳዲስ ክርስቲያኖች የተዘጋጁ 20 ትምህርቶች አሉት። ዋጋው ሁለት ብር ብቻ ሲሆን በጌጃ ቃለ ሕይወት ቤተ ክርስቲያን የሥነጽሑፍ ክፍል ይገኛል።

2. የመጽሐፍ ቅዱስን መሠረታዊ ትምህርት አስተምራቸው።

ወደ አንደኛ ትምህርት 3ኛ ቀን ተመለስ። በተለይም የእምነት አጽም ፃረፍተ ነገር ናሙና ታገኛለህ። መሠረታዊ የሆነ የክርስትና እምነትን ለማስተማር ይህንን አስተዋጽኦ ወይም የትምህርት መጽሐፍ ተጠቀም።

ለአንድ አዲስ ክርስቲያን መሠረታዊ የሆኑትን የክርስትና ትምህርት እውነቶችን መስጠት በጣም አስፈላጊ ነው። ስምንቱን ትምህርቶች ተመልከት፤ ከመጽሐፍ ቅዱስ ምንባብ በመጠቀም ስለ መጽሐፍ ቅዱስ፣ ስለ እግዚአብሔር፣ ስለ ሰይጣን፣ ስለ ሰው፣ ስለ ኃጢአትና ስለ ደኅንነት፣ ስለ መንግሥተ ሰማይና ስለ ሲኦል፣ ስለ ቤተ ክርስቲያንና ስለ ወንጌል ስርጭት አስተምራቸው።

3ኛ ጥያቄ፡- ከዚህ በላይ ወደ ተጠቀሱት የክርስቲያን የተለያዩ ክፍሎች በመመለስ ለአዳዲስ አማኞች አስተምራለሁ የምትላቸውን ነጥቦች አስተዋጽኦ ከነጥቅሱ አውጣ። ስለ ጥምቀት፣ ስለ ቤተ ክርስቲያን አባልነትና ስለ ጋብቻ ትምህርት እንቀጥላለን። በአስተዋጽኦህ ውስጥ እነዚህን ርእሶች ለመጨመር ባዶ ስፍራ ተው።

ሁለተኛ ቀን፡- ለውኃ ጥምቀትና ለጌታ እራት መዘጋጀት

ደኅንነት የሚገኘው በኢየሱስ ክርስቶስ በማመን ብቻ ነው (ዮሐዋ. 4:12፤ ዮሐ. 4:14)። ከኢየሱስ ክርስቶስ ጋር አብሮ የተሳለውና በመምት ላይ የነበረው ወንበዴ በኢየሱስ እንዳመነና ኢየሱስ፣ «እውነት፣ እልሃለሁ ዛሬ ከእኔ ጋር በገነት ትሆናለህ» እንዳለው እናውቃለን። (ሉቃ. 23:40-43 አንብብ።)

4ኛ ጥያቄ፡- እንግዲህ የመጠመቅ ጥቅሙ ምንድን ነው? (ሮሜ 6:3-4 ግቴ. 28:19-20 አንብብ።)

1. የአማኞች ጥምቀት

ሀ. ጥምቀት የተሰጠው በክርስቶስ ምላሌነትና በራሱ ትእዛዝ ነው (ማቴ. 3:13-17)። እናም በጥንቷ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ይካሄድ ነበር።

ኢየሱስ ይህን ሥርዓት ለሁሉም አማኞች የደቀ መዝሙርነት ምልክት አደረገው። (ማቴ. 28:19፤ ማር. 16:16 አንብብ።) በሐዋርያት ሥራ መጽሐፍ ውስጥ ጥምቀት ከንስሐ በኋላ ወዲያው የሚደረግ በክርስቶስ የማመን ምስክርነትና ወደ ቤተ ክርስቲያን የመጨመሪያ መንገድ ሆኖ ታይቷል። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ በሚገባ የተጠቀሱት አይሁዶች በጥንቷ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ እምነታቸውን በግልጽ ለማወጅ የሚያደርጉት መደበኛ ልማድ ነበር። ከቆይታዎች በኋላ በቤተ ክርስቲያን ታሪክ ውስጥ እንደምናገኘው የቅዱሳን መጻሕፍት እውቀት ለሌላቸውና ነገር ግን በክርስቶስ በማመን የእምነት ምስክርነት ለሰጡት ለጥምቀትና ለቤተ ክርስቲያን አባልነት የሚያዘጋጁባቸው የመፈተኛ ጊዜ ከመመሪያና ከትምህርት ጋር ይስጣቸው ነበር።

መልእክቶችን በምንመለከትበት ጊዜ ጥምቀት አማኞች ከክርስቶስ ጋር በሞቱ፣ በመቀበሩና፣ በትንሣኤው አንድ እንደሆኑ፣ ወይም እንደተባበሩ በተምሳሌትነት የሚያሳይ እንደሆነ የሚገልጡ ብዙ ጥቅሶችን እናገኛለን።

(ሮጫ 6:1-9፤ 1ኛ ቅሮ. 12:13፤ ገላ. 3:27፤ ቆላ. 2:12፤ ዕብ. 6:2፤ እና 1ኛ ጴጥ. 3:21 አንብብ)። ጥምቀት ከሚከተሉት ነገሮች ጋር ይዛመዳል።

1. ስላለፈው ኃጢአት ንስሐ መግባታችንን
2. በሞቱ ከእርሱ ጋር መተባበራችንን፤ እርሱ ፍርዳችንን መውሰዱን
3. ክርስቶስ የእግዚአብሔር ልጅ፤ አዳኝና ጌታ መሆኑን ማመናችንን
4. ወደ ጽድቅና ቅድስና የሚመራንን በክርስቶስ ያለን አዲስ ሕይወት
5. መንፈስ ቅዱስን መቀበላችን
6. ከክርስቶስ አካል ከቤተ ክርስቲያን ጋር መዋሐዳችን
7. ለእግዚአብሔር የጥሩ ሕሊና መልስ መስጠት (“Drumond”/ ድራሞንድ፤ ገጽ 55)።

4ኛ ጥያቄ፡- መጠመቅ ያለብን ለምንድን ነው?

ለ. እግዚአብሔር እንድንጠመቅ አዝዟል። «ወደ ዓለም ሁሉ ሂዱ ወንጌልንም ለፍጥረት ሁሉ ሰበኩ። ያመነ የተጠመቀም ይድናል። ያላመነ ግን ይፈረድበታል» የሚያድነን በኢየሱስ ክርስቶስ ላይ ያለን እምነት ነው። በጥምቀታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ያለውን እምነታችንን በሕዝብ ፊት እንመሰክራለን፤ ደግሞም፤ እግዚአብሔር አድርጎ ያለንን እንታዘዛለን።

5ኛ ጥያቄ፡- የሐዋ. 2:38-42 አንብብ። አዲስ ክርስቲያኖች ወደ ቤተ ክርስቲያን ከመጨመራቸው በፊት ምን አድርገው ነበር?

ሐ. በሐዋርያት ሥራ ውስጥ ንስሐ የገቡትና የተጠመቁት ኃጢአታቸው ይቅር ተብሎላቸውና መንፈስ ቅዱስን ተቀብለው ነበር። ከዚያም ወደ ቤተ ክርስቲያን ተጨመሩ። የወንጌልን መልእክት በማመን ጊዜ የሚሆኑት ነገሮች እነዚህ ናቸው። ከዚህ ከጠማማ ትውልድ ይድኑ ዘንድ ጴጥሮስ ይለምናቸው ነበር። እርሱ ዛሬ እዚህ ቢኖር ኖሮ ይህንኑ ዓይነት ነገር ይናገር ነበር። ሰዎች ንስሐ እንዲገቡ፤ እንዲያምኑ፤ ጌታ ኢየሱስን እንደ አዳኛቸው አድርገው እንዲቀበሉና ኃጢአታቸው ይቅር እንዲባላቸው፤ መንፈስ ቅዱስን ወደ ሕይወታቸው እንዲቀበሉና እንዲጠመቁ መልእክቱን መስበክ ጊዜ የማይሰጠው አስቸኳይ ነገር ነው።

6ኛ ጥያቄ፡- በሮጫ. 6:3-11 ጳውሎስ የሚያስተምረው ተጨማሪ እውነት ምንድን ነው? ይህ ምንባብ ምን ግለቱ እንደሆነ አብራራ።

መ. በሞቱና በትንሣኤው ራሳችንን ከክርስቶስ ጋር ካመሳሰልን አሁን «ለኃጢአት እንደ ሞትን፤ ለእግዚአብሔር በክርስቶስ ኢየሱስ ሕያው እንደሆንን መቁጠር» እንችላለን። ከእንግዲህ ወዲህ የኃጢአት ባሪያዎች መሆን አያስፈልግም። ቁጥር 12ን ተመልከት፤ «እንግዲህ ለምኞቱ እንድትታዘዙ በሚሞት ሥጋችሁ ኃጢአት አይንገሥ።» ቀጥሎ የቁጥር 14 የመጨረሻውን ክፍል አንብብ። በክርስቶስ በኃጢአት ላይ ድል ማግኘት እንችላለን። ሰውነታችንን ስሕተት የሆነ ነገር ለማድረግ ባቀረብን ጊዜ ኃጢአት እንሠራለን። እጃችን ወይም እግራችን ወይም አእምሮአችንን

ሊሆን ይችላል። ወይም የምግብ ፍላጎታችን ሊሆን ይችላል። በጥምቀታችን ለኃጢአት ሞተን ለክርስቶስ በሕይወት እንደምንኖር እንዳወጅን ማስተዋል አለብን። ስለዚህ እርሱ በሚሰጠን ድልና ኃይል መኖር አለብን።

7ኛ ጥያቄ፡- የጥምቀት ትምህርት እያስተማርህ ከሆነና ተማሪዎቹም ለመጠመቅ ዝግጁ መሆናቸውን ከገለጹልህ፤ ዝግጁ እንደሆኑ የምታረጋግጠው እንዴት ነው?

ሠ. አንድ ሰው ከመጠመቁ በፊት ግልጽ መሆን ያለባቸው ነጥቦች

1. አዲሱ አማኝ ክርስቶስን እንዴት እንደተቀበለ፤ ማን ወደ ክርስቶስ እንደመራውና ምን እንደተነገረው ጥርት ያለ ምስክርነት መስጠት መቻል አለበት።
2. አዲሱ አማኝ በአመለካከቱና በድርጊቱ መለወጡን ማስመስከር አለበት (ዮሐ. 16:30-34)።
3. ለእግዚአብሔርና ለቃሉ ያለው ፍቅር የሚታይ ሊሆን ይገባል።
4. ለሌሎች አማኞች ፍቅርና አሳቢነት ሊኖረው ይገባል።
5. ላልዳኑት ሰዎች እምነቱን ለማካፈል ትልቅ መሻት ሊኖረው ይገባል።

2. የጌታ እራት

አዲስ አማኞች በእውነት ካመኑና ከተጠመቁ በኋላ ከሌሎች አማኞች ጋር አብረው የጌታን እራት እንዲካፈሉ ይጋበዛሉ። በአዲሱ አማኞች ክፍልህ ውስጥ ይህንን ሥርዓት እንዲካፈሉ ማዘጋጀት መልካም ነው።

8ኛ ጥያቄ፡- ማቴ. 26:26-29፤ ሉቃ. 22:19-20፤ 1ኛ ቆሮ. 11:17-31 አንብብ። የጌታ እራት የቤተ ክርስቲያን ሥርዓት ነው። የጌታን እራት በምንወስድበት ጊዜ ምን እናስታውሳለን? ከመውሰዳችን በፊት ምን ማድረግ አለብን?

ሀ. ክርስቶስ ራሱ የጌታን እራት እንድንካፈል አዝዞናል።

ከላይ ከማቴዎስና ከሉቃስ ከጠቀሰናቸው ምንባቦች ክርስቶስ ራሱ የጌታን ራት ሥርዓት እንዳቋቋመና ሥጋውንና ደሙን መሥዋዕት አድርጎ እንደሰጠ በማሰብ ኅብስቱንና የወይኑን ፍሬ ጭማቂ መውሰድ እንዳለብን ያዛል።

ለ. የጌታን እራት በተመለከተ

1. ክርስቶስን የምናስብበት የመታሰቢያ እራት ነው (ማቴ. 26:26-29፤ ሉቃ. 22:19-20፤ 1ኛ ቆሮ. 11:26)።
2. የጌታን ሞት ያሳስባል (1ኛ ቆሮ. 11:24-25)።
3. ሥጋውንና ደሙን በሚወክሉ ነገሮች መሳተፍ ነው (ዮሐ. 6:33-35)።
4. በእምነታችን ዳግመኛ መምጣቱን እንመስክራለን (1ኛ ቆሮ. 11:26)።
5. ከሌሎች አማኞች ጋር ያለንን አንድነትና ኅብረት እናውጃለን (1ኛ ቆሮ. 16:10-17)።
6. ራስን የመመርመሪያ፤ ራስን የማያና ቅዱስ ካልሆነ ነገር ሁሉ መለየትን የሚያካትት ጥብቅ ሥርዓት ነው (1ኛ ቆሮ. 11:28)።

ሐ. የጌታን እራት በምንካፈልበት ጊዜ የምናደርጋቸው ነገሮች፡-

1. በእኛ ቦታ የተቀበለውን ሥቃይና ሞቱን እናስባለን። ይህም ለእኛ ያለውን ታላቅ ፍቅር የምናስብበት ጊዜ ነው (1ኛ ዮሐ. 4:10፤ 19፤ ዮሐ. 3:16፤ ሮሜ. 5:8)።
2. በሕይወታችን ውስጥ ንስሐ ያልገባንበት ኃጢአት እንዳለ ልባችንን እንመረምራለን (1ኛ ቆሮ. 11:27-29)። ከዚያም ንስሐ በመግባት ጌታን ይቅርታ መጠየቅ አለብን።
3. በክርስቶስ በተፈጸመው ሥራ ዳግም እንደሰታለን።
4. በሊና ተራራ ላይ ለብሉይ ኪዳን መመሥረቻ ከፈሰሰው ከእንስሳት ደም ይልቅ የተለየው የአዲስ ኪዳን ደም በወይኑ እንደሚወከል እናስባለን። የብሉይ ኪዳኑ ደም ደግሞ ደጋግሞ መፍሰስ ነበረበት። ክርስቶስ አዲሱን ኪዳን በዘላለማዊ መሥዋዕት ለሁሉም ዘመን እንዲሆን አትሞታል።

9ኛ ጥያቄ፡- በዚህ ትምህርት ውስጥ የተግርናቸው ሁለት የቤተ ክርስቲያን ሥርዓቶች የትኞቹ ናቸው? ለአዳዲስ አግኞች በክርስትና ሕይወት ጥሩ ጅግራ እንዲሆንላቸው በሚያስችል መንገድ ትምህርቱን በጥንቃቄ ታስተምር ዘንድ ይህንን ትምህርት ከልሱ።

ሦስተኛ ቀን፡- የቤተ ክርስቲያን አባልነት

1. የቤተ ክርስቲያን ትርጉም

በግሪክ ቋንቋ «ቤተ ክርስቲያን» ማለት «የአንድ ከተማ ዜጎች ጉባኤ» ወይም «የግለሰቦች ጉባኤ» ማለት ነው። ክርስቶስና ሐዋርያቱ እንደተጠቀሙበት ቤተ ክርስቲያን ማለት፡-

በክርስቶስ ሞት ድነው ከእግዚአብሔር ጋር የታረቁና አዲስ ሕይወት የተቀበሉ ሰዎችን የሚያጠቃልል አካል ነው። ይኸውም በሰማይም ሆነ በምድር ያሉትን እንዲህ ያሉ ሰዎች ያጠቃልላል። በተፈጥሮው ዓለም አቀፋዊ ቢሆንም፤ የክርስቶስን አካል ባሕርያት በሚያንጸባርቅ መልኩ አማኞች በየአጥቢያቸው በሚያደርጉት ኅብረት ይገለጻል። (ሚላርድ ኤሪክሰን/ "Millard Erickson", 7ኛ 1034)

2. የቤተ ክርስቲያን አባላት

ሀ. ቤተ ክርስቲያን የእግዚአብሔር ሰዎችን ያካትታል (2ኛ ቆሮ. 6:16፤ 2ኛ ተሰ. 2:13-15)።

ለ. ከእግዚአብሔር ሕዝብ ቅድስና ይጠበቅበታል (ኤፌ. 5:25-27)።

ሐ. ቤተ ክርስቲያን የክርስቶስ አካል ናት (1ኛ ቆሮ. 12:27)።

- ክርስቶስ በአማኝ ውስጥ ይኖራል (ቆላ. 1:27፤ ገላ. 2:20)።

- ክርስቶስ የአካሉ ማለትም የቤተ ክርስቲያን ራስ ነው (ቆላ. 1:18፤ ኤፌ. 1:10)።
- አካሉ ከክርስቶስ በሚቀበለው ምግብ ያድጋል (ቆላ. 2:19፤ ዮሐ. 15:1-11)።
- ክርስቶስ የቤተ ክርስቲያን ጌታ ነው።

መ. በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የግለሰቦች እርስ በርስ መተላለር

- የአካል ብልቶች ሁሉ ብዙዎች ሆነው ላሉ አንድ አካል ናቸው (1ኛ ቆሮ. 12:12-13)።
- መንፈሳዊ ስጦታዎች ማኅበሩን ለማጎጽ ይውሉ ዘንድ ተስጥተዋቸዋል (1ኛ ቆሮ. 14:4-5፤ 12)።
- እርስ በርስ የተላሰሩ ናቸው (1ኛ ቆሮ. 12:14-25፤ 12:27-31)።
- እያንዳንዱ አባል ሌሎችን ይፈልጋል፤ እርሱም በሌሎች ይፈለጋል (ኤፌ. 4:11-16)።
- እያንዳንዱ አባል የሌላውን ሽክም ይሸክም ዘንድ ይገባል (ገላ. 6:2)።

ሠ. እያንዳንዱ አባል ሌላውን ደቀ መዝሙር ማድረግና ሲስቱም መመለስ አለበት (ማቴ. 18:8፤ 17፤ ሮሜ 16:17፤ 1ኛ ቆሮ. 5:12-13)።

ረ. አባላት እውነተኛ ኅብረት (አንድ ሌላውን በመቅረብና በመረዳት፤ መተላለብና መበረታታት አለባቸው (1ኛ ቆሮ. 12:26)።

ሰ. አባላት አንድ መሆን አለባቸው (1ኛ ቆሮ. 11:17-19፤ 12:12-13፤ ኤፌ. 4:4-6፤ ቆላ. 3:11፤ ሮሜ 11:25-26፤ 32፤ ገላ. 3:28)።

10ኛ ጥያቄ፡- ከላይ የተዘረዘሩትን የመጽሐፍ ቅዱስ ጥቅሶች ሁሉ ተመልከትና ከሀ-ሰ ከተዘረዘሩት አሳቦች የተማርከውን የሚያጠቃልል አንድ ዓረፍተ ነገር ጻፍ።

3. የቤተ ክርስቲያን ኃይል

ሀ. ቤተ ክርስቲያን መንፈስ ቅዱስ ይኖርባታል (1ኛ ቆሮ. 12:13፤ 3:16-17፤ 6:19)።

ለ. መንፈስ ቅዱስ ለቤተ ክርስቲያን ሕይወትን ይሰጣል (ገላ. 5:22-23፤ ዮሐ. 16:7፤ 8)።

11ኛ ጥያቄ፡- ከላይ የወፈሩትን ጥቅሶች ተመልከትና ከቤተክርስቲያን ጋር እንዴት እንደሚገናኙ አብራራ።

4. የቤተ ክርስቲያን ተግባራት

ሀ. ወንጌልን ማሰራጨት (ማቴ. 28:18-20፤ ዮሐ. 14:15)።

ለ. አማኞችን ማነጽ /ማሳደግ/ (ኤፌ. 4:12፤ 16፤ 29)።

- በኅብረት (1ኛ ቆሮ. 12:26፤ ገላ. 6:2፤ ማቴ. 18:15-17፤ 1ኛ ቆሮ. 5:1-2)።

- በምሪትና ትምህርት (ማቴ. 28:20፤ ኤፌ. 4:11፤ ዮሐዋ. 18:26)።

- በመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት ቤቶች፤ ኮሌጆችና ሰሚናሪዎች።

- በስብከት (1ኛ ቆሮ. 14:3-4)።

ሐ. አምልኮ (1ኛ ቆሮ. 16:2፤ 14፤ 15-17)።

መ. ማኅበራዊ ጉዳዮች (ሉቃ. 10:25-37፤ ማቴ. 25:31-46፤ ያሴ. 1:27፤ 2:1-11፤ 1ኛ ዮሐ. 3:17-18፤ ሉቃ. 3:19-20)።

ሠ. የቤተ ክርስቲያን ድጋፍ

እያንዳንዱ አማኝ ቤተ ክርስቲያን በምትሰጣቸው የድጋፍ ተግባራት መተባበር አለበት።

- በመባና በአሥራት (2ኛ ቆሮ. 9:6-15፤ ያሴ. 2:14-17)።

- በበጎ ፈቃድ አገልግሎት

- በትርፍ ጊዜ አገልግሎት

12ኛ ጥያቄ፡- የቤተ ክርስቲያን ዶክትሪንን አጥናና በራስህ ቃላት የቤተ ክርስቲያንን ትርጉም ጻፍ።

13ኛ ጥያቄ፡- ሉቃ. 8:38-39፤ ሮሜ 12:5-11፤ 1ኛ ቆሮ. 1:5-7፤ 2ኛ ቆሮ. 5:14፤ ፊልሐ. 1:27፤ 1ኛ ተሰ. 1:8፤ 2ኛ ጢሞ. 2:2፤ አንብብ። ከእነዚህ ጥቅሶች በመነሣት የክርስቶስ አካል የሆነችውን የቤተ ክርስቲያን አባላትን ተግባራት በተመለከተ የደረሰክበትን ማጠቃለያ ጻፍ።

14ኛ ጥያቄ፡- ሉቃ. 8:38፤ 39፤ ሮሜ 12:5-11፤ 1ኛ ቆሮ. 1:5-7፤ 2ኛ ቆሮ. 5:14፤ ፊልሐ. 1:27፤ 1ኛ ተሰ. 1:8፤ 2ኛ ጢሞ. 2:2 አንብብ። ከዚህ ምንባብ ተነሥተህ አማኞች በቤተ ክርስቲያን በክርስቶስ አካል ውስጥ ስላላቸው ኃላፊነት የራስህን ማጠቃለያ ጻፍ።

አራተኛ ቀን፡- የቅድመ-ጋብቻ ምክር

በአፍሪካ አንዳንድ አካባቢዎች ወላጆች ለልጆቻቸው የትዳር ጓደኛን ይመርጡላቸዋል። ቀኑንና ሰዓቱን፤ የሠርጉንም ዝርዝር ነገር ሁሉ ያዘጋጃሉ። በሌላ ስፍራ ወጣቶች እርስ በርሳቸው ይሳሳባሉ። ከዚያም ወጣቱ ወጣቷን ለሚስትነት እሺ ትለው እንደሆነ በደብዳቤ ይጠይቃሉ። ከተስማማች ነገሩን ወደ ኅብረተሰብ ወይም ወደ ቤተ ክርስቲያን ሽማግሌዎች ይወስደዋል። እነርሱም ከቤተሰቦቻቸውና ከቤተ ክርስቲያን ጋር ሆነው ሁሉንም ነገር በማዘጋጀት እንዲተጫጩና በኋላም እንዲጋቡ ያደርጋሉ።

በአንዳንድ ቦታዎች ወላጆችና ሽማግሌዎች ወጣቶችን በባሕላቸው ይመክሩና ያሠለጥኗቸዋል። ይህም አንድ ላይ የጋብቻ ኑሮ ሲጀምሩ ምን እንደሚጠበቅባቸው ለማስተማር ነው። በሌሎች አካባቢዎች ምንም እርዳታ ወይም ምክር ስለማይሰጥ ወጣቶች በጋብቻቸው ግንኙነት ውስጥ ምን እንደሚጠበቅባቸው አያውቁም።

እግዚአብሔር ጋብቻን በተመለከተ ለእኛ የጻፈልንን ለመማር እስቲ ቅዱሳት መጻሕፍትን እንመልከት።

1. ለጋብቻ የቅዱሳት መጻሕፍት መሠረት

15ኛ ጥያቄ፡- ምሳ. 2:16-17፤ ሚሊ. 2:14 አንብብ። እግዚአብሔር የሚናገረው ጋብቻ ምን እንደሆነ ነው? በእግዚአብሔር ዓይን ጋብቻ ቋሚ መሆኑን እንድናስተውል ይህ እንዴት ሊረዳን ይችላል? ማቴ. 19:1-5 አንብብ።

እግዚአብሔር የጋብቻን ግንኙነት እንደ ቃል ኪዳን ተናግሮታል። ቃል ኪዳን ክብር ያለው ስምምነት ማለት ነው። እግዚአብሔር ጋብቻን የሚያየው የተቀደሰና ቋሚ እንደሆነ ግንኙነት ነው። ስለዚህም ወንድ ሚስትን ሲያገባና ሴት ባልን ስታገባ በፈቃደኝነት አንዱ ለአንዱ ይሰጣጣሉ። በእግዚአብሔርና ለእውነተኝነታቸውና ለታማኝነታቸው ምስክርነት በተሰበሰበው ሕዝብ ፊት ለመረጡት የሕይወት ጓደኛቸው ቃል በመግባት ወደዚሁ ግንኙነት ይገባሉ። ጋብቻ የሚጀምረው ሁለት ሰዎች ለእርስ በርሳቸው እስከ መጨረሻ ዘመናቸው ድረስ ጥርት ያለና እንከን የለሽ ተስፋ በሚገቡበት ጊዜ ነው።

16ኛ ጥያቄ፡- ዘፍ. 2:18-25፤ 1:28 አንብብ። ከዚህ ምንባብ ክፍል እግዚአብሔር ለምን ጋብቻን እንደመሠረተ ለማሳየት የተቻለህን ያህል ብዙ ምክንያቶችን ስጥ።

እግዚአብሔር ጋብቻን ለምን እንደመሠረተ ቢያንስ ሦስት ምክንያቶችን እናገኛለን።

ሀ. አዳም ጓደኛ አልነበረውም።

ከዚህ በላይ እንዳነበብከው እግዚአብሔር ለፈጠራቸው እንስሶች ሁሉ ስም ያወጣቸው ዘንድ ወደ አዳም አመጣቸው። ከግልገሎቻቸው ጋር በሜዳው ላይ ሲፈነጩና በተራራው ላይ ሲሰማሩ ማየቱ ለአዳም ትልቅ ደስታን ሰጥቶት ነበር። ነገር ግን አዳምን የሚረዳው ጓደኛ፣ ከእርሱ ጋር የሚነጋገር፣ የሚተባበር፣ የሚያጽናናውና የሚያበረታታው አልነበረም። እግዚአብሔርም አለ፤ «ሰው ብቻውን ይሆን ዘንድ መልካም አይደለም» (ቁ. 18)። ለእርሱ የሚስማማው ረዳት አልተገኘም። አዳም ሙሉ አልነበረም፣ እግዚአብሔርም አዳም ለእርሱ የሚመች ረዳት ካላገኘ በስተቀር ሙሉ እንደማይሆን አየ። ስለዚህም ሴትን ፈጠረለት።

ለ. አዳም የጾታ ተጓዳኝ አልነበረውም።

እግዚአብሔር ሴት ለአዳም የቅርብ ተጓዳኝ ትሆነው ዘንድ ፈጠራት። እንዲህም አለ። «ስለዚህ ሰው አባቱንና እናቱን ይተዋል፣ በሚስቱም ይጣበቃል፤ ሁለቱም አንድ ሥጋ ይሆናሉ» (ቁ. 24)። አዳም የቅርብ ተጓዳኝ ይፈልግ ነበር። ስለዚህም እግዚአብሔር ከአዳም የጎን አጥንት ጓደኛውን፣

እኩያውን፡ ጥልቅ ስሜታዊ ፍላጎቱን የምትካፈለውን ፈጠረለት። በአንዳንድ አገሮች ሴቶች ለወንዶች ምችት ብቻ የተቀመጡ ናቸው። በጋብቻ አማካይነት የእርሱ ንብረት ሆኖ ልጆችን የምትወልድ ብቻ ትሆናለች። መጽሐፍ ቅዱሳዊ የጋብቻ ግንኙነት ትምህርት ግን ከዚህ የጠለቀ ነው። ባልና ሚስት አንድ ይሆናሉ። ይህም የሚሆነው በሁሉ ነገር ጥልቅ በሆነ ደረጃ መከፋፈል እንዲችሉ ነው። ይህ የግብረ ሥጋ ግንኙነትን እንዲሁም የሕይወት ዘርፎችንም ሁሉ ያጠቃልላል። (1ኛ ቆሮ. 7:1-5፤ ዕብ. 13:4 አንብብ)።

በዚህ ስፍራ «መተው» የመጀመሪያው መመዘኛ ነው። ከመተው ውጪ ምንም ዓይነት ጋብቻ ሊኖር አይችልም። በጋብቻቸው ጊዜ አንዱ ለአንዱ በሕዝብ ፊት ለታማኝነት ቃል ከተገባቡ በኋላ፤ ባልና ሚስቱ ወላጆቻቸውን በመተው ብቻቸውን መኖር ለመጀመር የሚቀጥለውን እርምጃ ይወስዳሉ። ወላጆቻቸውን በአካልም ሆነ በስሜት መተው አለባቸው። ወላጆችም ደግሞ እንዲሄዱ መፍቀድ አለባቸው።

እውነተኛ መተው ካለ እውነተኛ «መጣበቅ» አለ። መጣበቅ ማለት መለጠፍ፣ መያያዝ፣ አንድ ላይ መቆራኘት ማለት ነው። መጣበቅ ለአንድ ሰው እስከ መጨረሻው ድረስ የሚኖር የተለየ ፍቅር ነው። በታማኝነት ለመኖር የሚወስነው የበሰለ ፍቅር ነው። እናም ከአንዱ ሰው ጋር ሕይወቱን በሙሉ መካፈል ነው። አንድ ላይ የተጣበቁ ሁለት ቁራጭ ወረቀቶች ከተለያዩ ይቀደዳሉ፣ እናም ይጣላሉ። እንደዚሁ መፋታት ከተከሰተ ሁለቱም ተጋቢዎች እንዲሁም ልጆች ይጎዳሉ። እነዚህ ሁለት ሰዎች ሥጋቸውን ብቻ ሳይሆን ያላቸውን ነገር ሁሉ ማለትም ንብረታቸውን፣ አላባቸውን፣ ስሜታቸውን፣ ደስታቸውንና ጋዘናቸውን፣ ተስፋቸውንና ፍርሃታቸውን፣ ስኬታማነታቸውንና ውድቀታቸውን ሁሉ ተካፍለዋል። ይህ የጋብቻ የውስጠኛው ትርጉም ነው። እግዚአብሔር ለልጆቹ የሚፈልገው ይህንን ነው።

ሐ. ጋብቻ እግዚአብሔርን የሚመስሉ ልጆች እንዲያድጉ ያደርጋል

ዕብራውያን 13:4 «መኝታው» ወይም የመቀራረቡ ስፍራ በጋብቻ ውስጥ ንጹሕ መሆን እንዳለበት ይነግረናል። እግዚአብሔር ይህን ጥልቅ የፍቅር መግለጫ ስሜት አክብሮታል። ይህ ለሁለቱ ብቻ ነው፤ እናም በሌላ ግንኙነት መቃወስ የለበትም። እግዚአብሔር አዳምና ሔዋንን ባረካቸውና እንዲባዙ ምድርንም እንዲሞሏት ተናገራቸው። ልጆች የእግዚአብሔር ስጦታ ስለሆኑ በጋብቻ ውስጥም ልክ እንደ እግዚአብሔር በረከት ልንቀበላቸው ይገባል።

ጋብቻ ተመሳሳይ እምነት ካለው ሰው ጋር የሚመሠረት፣ የጸናና የማይፈርስ ግንኙነት ነው። እናም ለእያንዳንዱ ተጓዳኝ የጓደኝነትን ፍላጎት ያሟላል። በተጨማሪም እግዚአብሔር ለተጋቡ ተጓዳኞች ይደሰቱ ዘንድ ያሰበውን የጠበቀ ግንኙነት ይጨምራል፤ ይህም የግብረ ሥጋ ግንኙነትንም ጨምሮ ሁሉንም የሕይወት መስክ የሚያካትት ነው። ጋብቻ ለልጆች ውልደትና ቤተሰባዊ ሕይወት ደስታ፣ ሕጋዊነትንና ትክክለኛነትን ይከስታል።

2. ልታገባ ባቀድህ ጊዜ ራስህን ልትጠይቃቸው የሚገቡህ ጥያቄዎች፡-

ሀ. እኔ የወደድሁት ሰው ዳግመኛ የተወለደ አማኝና የእግዚአብሔርን ቃል እንደ መጨረሻ ባለሥልጣን አድርጎ የሚመለከት ነውን? ያ ሰው እግዚአብሔርን በማወቅ፣ በቃሉና በጸሎት ሕይወቱ ያድጋልን?

ለ. ራሱን የሚቆጣጠርና ራሱን የሚገዛ ነውን? እርሱ ወይም እርሷ የሥጋውን ፍላጎት፣ አሳቡን፣ ባሕርዩን ከሌሎች ሰዎች ጋር ያለውን ግንኙነት መቆጣጠር የሚችል ነውን?

ሐ. ያ ሰው ዓላማና መሻት፣ እንዲሁም የሕይወት ግብ አለውን? በኃላፊነት ቦታ ላይ የመሥራት ልምድ አለውን? እርሱ/እርሷ ለዝርዝር ነገሮች አትኩሮት ይሰጣሉን? ቀጠሮ ያከብራሉን?

መ. ስሕተቱን ይቀበላልን? ለዚያስ ኃላፊነትን ወስዶ ከስሕተቱ ይማራልን?

ሠ. ገንዘብ መያዝ ይችላልን? እርሷ/እርሱ በገንዘብ ጉዳይ ኃላፊነት ሊጣልበት የሚችል ነውን?

ረ. እርሷ/እርሱ ለቤተሰቡ፣ ለወላጆቹ ለወንድሞቹና ለእጎቶቹ ፍቅርን፣ አክብሮትንና አድናቆትን ያሳያልን? እርሱ/እርሷ ቤተሰቤንና ወላጆቹን ያከብራልን?

ሰ. የተፈታና በራሱ እንኳ ለመሳቅ የሚችል ነውን? በባሕርዩ የረካና ደስተኛ ነውን?

ሸ. ጥበብን የተሞላና በሌሎች ነገሮች ላይ ያልተደገፈ ውሳኔን መስጠት ይችላልን?

ቀ. ይህ ሰው ስለ ቤተሰብና ስለ ልጆች አስተዳደግ ያለው አስተሳሰብ ከመጽሐፍ ቅዱስና ከአንተ/ከአንቺ አስተሳሰብ ጋር የተስማማ ነውን?

3. ቅድመ-ጋብቻ የማማከር ክፍለ ጊዜ

ለመጋባት የሚፈልጉ ወጣቶችን ለማማከር ከላይ የተጠቀሱትን ነገሮች በአእምሮ በመያዝ የቤተ ክርስቲያናችን ወጣቶች ወደ ጋብቻ ቃል ኪዳን ከመግባታቸው በፊት ብዙ የማማከር ክፍለ ጊዜያት ልንሰጣቸው እንደ ሚያስፈልግ ግልጽ ነው። እነዚህ ወጣቶች በጋብቻ ውስጥ የሚመጡትን ኃላፊነቶችና ጥቅሞች እንዲረዱ ለመርዳት ለአምስትና ለስድስት ሳምንታት የምክር ጊዜ መስጠት መልካም እንደሆነ ይታመናል።

በማማከር ክፍለ ጊዜ ውስጥ ሊሸፈኑ የሚገባቸው ርእሶች፡-

ሀ. የተጋቢዎቹን የምርጫ ትክክለኛነት ወስን (2ኛ ቆሮ. 6:14-18)።

ለ. ከጋብቻ ውስጥ የሚጠብቁትን ነገር ጠይቃቸው። እያንዳንዳቸው ለጋብቻ ግንኙነት ምን የሚያዋጡት ነገር አለ? ሁል ጊዜ ትርፍን ለማግኘት ይመኛሉ? ወይስ ጋብቻቸውን አስደላች ግንኙነት ለማድረግ ያላቸውን ለመስጠት ተዘጋጅተዋልን?

ሐ. ከላይ የተጠቀሰውን መጽሐፍ ቅዱሳዊ ጋብቻ አስብ። ተነጋገርበት።

መ. በጋብቻ ውስጥ ያላቸው ድርሻ ምን እንደሚሆን ጠይቃቸው። ትዳራቸውን ስኬታማ ለማድረግ ድርሻቸውን ያስተውሉ ዘንድ ምራቸው።

ሠ. በግልና በኅብረት ዕለታዊ የጥምና ጊዜን እንዲመሠርቱ ምራቸው። የቤተሰብ የጥምና ጊዜ እንዴት እንደሚኖራቸውና ልጆቻቸውንና ሌሎች የቤተሰቦቻቸውን አባላት ጨምሮ እንዴት እንደሚያዘጋጁ አሳያቸው።

ረ. በጋብቻ ውስጥ ባለው የግንኙነት አስፈላጊነት ላይ ተወያዩ።

ሰ. እውነተኛ ፍቅር ምን ማለት እንደሆነ ተወያዩ (1ኛ ቆሮ. 13)።

ሸ. ከአማኞችና ከአማች ጋር ጥሩ ዝምድና እንዲያዳብሩ እርዳቸው

ቀ. ጥበብ የተሞላበት የገንዘብ አጠቃቀምና የበጀት ዕቅድ አወጣጥ መመሪያን ስጣቸው።

በ. ምን ያህል ልጆች ሊኖራቸው እንደሚያስፈልግ፣ የሥነ ሥርዓታቸውን ሁኔታ፣ ለክርስቶስ ልጆቻቸውን የማሠልጠን ኃላፊነትን ተወያዩ።

ተ. ስለ ሠርጉ ዝርዝር ሁኔታ ማለትም ስለ ሠርጉ ቀን፣ ስለሚጠሩት ሰዎች፣ ስለ ዝግጅቱ ተወያዩ።

ቸ. ባሕሎች በቤተ ክርስቲያን አካባቢ ካለው ባሕል ጋር የሚሄዱ ከሆነ ሊታዩ ይገባል።

ተጋቢ የሆኑ ወጣቶች ጤነኛ የሆነን ጋብቻ እንዲመሠርቱ የማድረግ ዝግጅት በቤተ ክርስቲያን ልክ እንደ አንድ ዋና አገልግሎት መታየት አለበት። በዚህ አጭር ምዕራፍ ውስጥ እንደዚህ ዓይነቱን በማማከር ውስጥ የሚገባውን ሁሉ መናገር የማይቻል ነው። ተጨማሪ እርዳታ መስጠት የሚችሉ በዛ ያሉ መጻሕፍት አሉ። አንዱ «የጋብቻ ዝግጅት» የተባለው መጽሐፍ በኤስ. አይ. ኤም ማተሚያ ቤት የታተመው ሊሆን ይችላል። በተጨማሪም «በወጣቶች የሚነሡ ጥያቄዎች»፣ «ትዳርና የቤተሰብ ሕይወት 1ኛ እና 2ኛ መጽሐፍ» የተባሉ መጻሕፍትም አሉ።

17ኛ ቀን፡- ትምህርት አሥራ ስድስትን ክልስ። በሳምንታዊ ስብሰባ ውይይት ጊዜ ድርሻ እንዲኖርህ ተዘጋጅ

ሳምንታዊ ስብሰባ

የተለመደውን ደንብ ተከተል

የመወያያ ጥያቄዎች

1. ትክክለኛ ንስሐ ማለት ምን ማለት እንደሆነ ተወያይ። ንስሐ ለደኅንነት የመጀመሪያ እርምጃ ነው ለማለት የምንችለው ለምንድን ነው?
2. ስለ እምነት ተነጋገር፤ ዳግመኛ ለመወለድ ማመን ብቻ በቂ ነውን? ሌላስ ምን ያስፈልጋል?
3. ስለ አማኞች ጥምቀትና ስለ ጌታ እራት ተወያዩ። እነዚህ ሥርዓቶች በቤተ ክርስቲያኖቻችሁ ውስጥ ትምህርትና ጥንቃቄ የተሞላበት ማብራሪያ ተደርጎባቸዋልን?
4. በቤተ ክርስቲያን ሥራ ውስጥ እያንዳንዱ አባል ትርጉም ባለው መንገድ ሊሳተፍ በሚችልባቸው መንገዶች ላይ ተወያዩ።

5. ወጣቶችን ለጋብቻ ለማዘጋጀት ምን የማማከር አገልግሎት ተደረገ? በቤተ ክርስቲያናችሁ ያሉት ጋብቻዎች በመሠረቱ ጤነኞች ናቸውን? ጉድለት ያለበት ቦታ የት ነው? ቤተ ክርስቲያንስ እንዴት ልትረዳ ትችላላች?

ትምህርት አሥራ ሰባት

የክርስቲያናዊ ትምህርት አመራር

አንደኛ ቀን፡- መሪ የመሆን ጥሪ

በዚህና በሚቀጥለው ምዕራፍ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ለሚገኙ መጋቢዎች፣ ሽማግሌዎች፣ በጠቅላላው ስለ መሪነት መመሪያን እንሰጣለን። ከመሪነት ጥሪና ከውስጣዊ ኃይሉ በመጀመር የመሪውን ብቃትና የተለያዩ ኃላፊነቶችን ጭምር እናጠናለን። ከዚያም ሊያጋጥሙ የሚችሉትን ችግሮች አንሥተን የመፍትሔ አሳቦችን እናቀርባለን። ስለ መሪነት ሥልጠና አስፈላጊነት፣ ስለ ውክልናና ሪፖርት ስለ መስጠት፣ በመጨረሻ ስለ ረዥም ጊዜ ዕቅድ እንገነባለን።

ጥሩ መሪዎች ለጤነኛ የቤተ ክርስቲያን ፕሮግራም እጅግ አስፈላጊዎች ናቸው። እግዚአብሔር ከሕዝቡ መካከል አንዳንድ ሰዎች የመሪነት ስጦታ እንዲኖራቸው አድርጓል።

1ኛ ጥያቄ፡- ሮሜ 12፡3-8 አንብብ። ሁሉም አንድ ዓይነት ስጦታ አላቸውን? በዚህ ጥቅስ ውስጥ የምታገኛቸውን ስጦታዎች በዝርዝር ጻፍ። የመሪነት ስጦታ ያለው ሰው ስጦታውን መጠቀም የሚችለው እንዴት ነው?

1 የመሪነት ስጦታ

ሀ. የተከበረ መሻት

1ኛ ጢሞ. 3፡1 እንዲህ ይላል። «...ማንም ኤጲስ ቆጶስነትን ቢፈልግ መልካምን ሥራ ይመኛል...»። ጳውሎስ መልካም ወይም የተከበረ ሥራ ይለዋል። የሚናገረው ስለ ኤጲስ ቆጶስ የሥልጣን ስፍራ ሳይሆን ስለ ኤጲስ ቆጶስ አገልግሎት ነው። እንደዚህ ዓይነቱን ሥራ የመመኘት አሳብ መምጣት ያለበት ለክርስቶስ ካለው የጠለቀ ፍቅርና ለቤተ ክርስቲያንና ለዕድገቷ ካለው እውነተኛ ፍቅር ነው።

ጳውሎስ እነዚህን ቃላት በጻፈ ጊዜ ቤተ ክርስቲያን በአስቸጋሪ ስደት ውስጥ እያለፈች እንደነበር ልናስታውስ ይገባናል። በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ኤጲስ ቆጶስ ወይም መሪ መሆን ቀላል ተግባር አልነበረም። ከብርና ሥልጣን እንዲሁም የሕዝብ እውቅናን የሚሰጥ ቀላል ሥራ ስለሚመስላቸው አንዳንዶች መጋቢ ወይም መሪ ለመሆን ይፈልጋሉ። ነገር ግን በጳውሎስ ጊዜ እንዲህ አልነበረም። ብዙ ጊዜ መሪዎች ትላልቅ አደጋዎች ይገጥሙዋቸው ነበር። መሪ መሆን ብዙ ጊዜ ችግርን፣ መዋረድንና መገፋትን የሚያካትት ነበር

ማንኛውም ሰው የእኔነት ወይም የራስ ወዳድነት ውስጣዊ ዓላማ ካለው ጥሩ መሪ ሊሆን አይችልም። ኤርምያስ ባሮክን ሲመክረው፡ «ለራሱህ ታላቅ ነገርን ትፈልጋለህ? አትፈልገው» (ኤር. 45፡5) ብሎታል። ባሮክ በግብጽ

አገር መሆንና ከኢየሩሳሌምም ምርኮ ማምለጥ ከወንድሞቹ ጋር ሊደርስበት ካለው መከራ እንደሚጠብቀው አስቦ ነበር። ኤርምያስ ትልቅ ለመሆን እንዳያስብ አስጠንቅቆት ነበር። ጌታ የት እንዳለ ስለሚያውቅ ከእግዚአብሔር ጋር በቅንነት ካልሄደ ያንኑ ዓይነት ቅጣት ያደርግበታል። (ይህንን አረጋግጥ።)

የማስጠንቀቂያው አስኳል ትልቅነትን «ለራሱ» መፈለግ እንደሌለብህ ነው። ኢየሱስ ለደቀ መዛሙርቱ፤ «... ከእናንተ ታላቅ ሊሆን የሚወድ የእናንተ አገልጋይ ይሁን ከእናንተም ማንም ፊተኛ ሊሆን የሚወድ የሁሉ ባሪያ ይሁን እንዲሁ የሰው ልጅም ሊያገለግልና ነፍሱን ለብዙዎች ቢሃ ሊሰጥ እንጂ እንዲያገለግሉት አልመጣም» (ማር. 10:43-45) ብሏል። መሪ መሆን እኔነት የሌለበት አገልግሎት ለሰዎች የመስጠት ጥሪ ነው። ጌታችን የእንደዚህ ዓይነቱ አገልግሎት ፍጹም የሆነ ምሳሌ ነው። እርሱ እንዲገለገል አልመጣም፤ ነገር ግን ሊያገለግልና ሕይወቱን ለመስጠት መጣ። ስለዚህም ምክንያት ለመምራት ችሎታ ነበረው።

እንደ መሪ ለመሥራት ብትመኝና እግዚአብሔር ይህንን ስጦታ እንደሰጠህ ቢሰማህ መልካም ነው። በልብህ ያለውን መነሣሣት ደጋግሞ መመርመርን ይጠይቃል። ጥልቅ የሆነው ምኞትህ እግዚአብሔርን ለማክበርና ደስ ለማሰኘት፤ እንዲሁም ሰዎችህን በትጋት ለማገልገል እስከሆነ ድረስ በሥራህ የተባረከህ ትሆናለህ።

ለ. መለኮታዊ የሆነ ማስቻል

ሙሴ እግዚአብሔር ለአርባ ዓመታት በኃይል የተጠቀመበት ታላቅ መሪ ነበር። እግዚአብሔር ሕዝቡን ከግብፅ እንዲያወጣና የተስፋ ምድር ወደሆነችው ወደ ምድረ ከነዓን እንዲመራቸው በጠራው ጊዜ ሙሴ ፈርቶ ነበር።

2ኛ ጥያቄ፡- ዘጸአት 3:1 እስከ 4:17 አንብብ። ሙሴ መሪ ሳለመሆን ያቀረባቸውን ተቃውሞዎች በዝርዝር ጻፍ። በታውን ይፈልገው ነበርን? ሙሴ እርግጠኛ ይሆን ዘንድ እግዚአብሔር የተናገረውን ነገር ጻፍ። ሙሴ በመጨረሻ ምን አደረገ? (ቁጥር 18)

1. እግዚአብሔር «ከአንተ ጋር እሆናለሁ» ብሎት ነበር (ዘጸ. 3:12)

ሙሴም እግዚአብሔርን «ወደ ፈርዖን የምሄድ የአስራኤልን ልጆች ከግብፅ የማወጣ እኔ ማን ነኝ» አለ (ቁ. 11)። ብዙ ጊዜ አስቸጋሪ ሥራ በሚገጥመን ጊዜ ብቁ አለመሆናችን ይሰማናል። እግዚአብሔር ለሙሴ ይናገር የነበረው «የአንተ ማንነት ምንም አይደለም። ዋናው ነጥብ እኔ ካንተ ጋር መሆኔ ነው።» ታያለህ፤ እግዚአብሔር ያለው የሕዝቡን መከራና ጭንቀት እንዳየና ሊያድናቸው እንደመጣ ነው (ቁ. 7-10)። አንዳንድ ጊዜ በመንፈሳዊ ሥራ ውስጥ እግዚአብሔር ራሱ እንደሚሠራ እንረሳለን። እኛ የእርሱ መሣሪያዎች ብቻ ነን። 1ኛ ቆሮ. 3:9፤ «ከእርሱ ጋር አብረን የምንሠራ ነንና» ይላል።

2. እግዚአብሔር እንዲህ «እኔ እኔ ነኝ» ይላል (ዘጸ. 3:14-15)።

ሙሴ የእስራኤል ሽማግሌዎች አይቀበሉኝ ይሆናል ብሎ ስለፈራ «ማን ላከኝ እላለሁ?» ብሎ እግዚአብሔርን ጠየቀ። እግዚአብሔርም «ያለና የሚኖር እኔ ነኝ አለው፤ እንዲህ ለእስራኤል ልጆች ያለና የሚኖር ወደ እናንተ ላከኝ ትላለህ አለው» (ዘጸ. 3:14-15)። «እኔ ነኝ» የሚለው «ያለና የሚኖር» የጊዜ መግለጫ ነው። ይህንን አገላለጽ በመጠቀም እግዚአብሔር ለሙሴ የሚናገረው ለሚፈልገው ነገር ሁሉ ከእርሱ ጋር እንዳለ ነበር። እግዚአብሔር ሁሉ ጊዜ ያው የማይለወጥ ነው። እናም ማንኛውም ፍላጎቱን ሊያሟላ ዝግጁ ነው። ጥበብ በሚያስፈልገው ጊዜ እግዚአብሔር እዚያ ነበር (ያዕ. 1:5)። ድል የሚያስፈልገው ከሆነ እግዚአብሔር እዚያ ነበር (1ኛ ቆሮ. 15:57)። መጽናናት በሚያስፈልገው ጊዜ እግዚአብሔር በዚያ ነበር (1ኛ ጴጥ. 5:1)። እግዚአብሔር ታላቁ ያለና የሚኖር፣ በራሱ ህልውና የሆነ፣ የሚያስፈልገንን ሁሉ የሚያሟላ አምላካችን ነው።

3. እግዚአብሔር «እኔም ከአፍህ ጋር እሆናለሁ፣ የምትናገረውንም አስተምርሃለሁ» አለው (ዘጸ. 4:12)።

የእስራኤል መሪዎች እግዚአብሔር ሙሴን እንደላከው እንዲያውቁ መግለጫ አድርጎ እንዲጠቀምበት፣ እግዚአብሔር ለሙሴ ሦስት ተአምራት አሳየው። ከዚህ በኋላ እንኳን ሙሴ አለመብቃት ስለተሰማው እንዲህ አለ፤ «አፌ ኮልታፋ ምላሴም ጸያፍ የሆነ ሰው ነኝ» (ዘጸ. 4:10)። እግዚአብሔርም አፋን የሠራው እርሱ እንደሆነ የሚናገረውን እንደሚያስተምረውና እንዲናገርም እንደሚረዳው አረጋገጠለት።

በቤተ ክርስቲያን ውስጥ በአንድ መስክ ለመሪነት ቀርበህ ከሆነና እግዚአብሔርም ይህን እንድታደርግ እንደጠራህ ከተሰማህ፣ ምንም እንኳን አለመብቃት ቢሰማህም፣ ሦስት ልታስታውሳቸው የሚገቡ ነገሮች አሉ። እግዚአብሔር ከአንተ ጋር እንደሚሆን ቃል ገብቶልሃል። እርሱ ታላቅ ያለና የሚኖር ነው። እናም ይረዳሃል፤ ደግሞም ያስተምርሃል። «ስለ በጎ ፈቃዱ መፈለግንም ማድረግንም በእናንተ የሚሠራ እግዚአብሔር ነውና» (ፊልጵ. 2:13)።

2. የመሪው የኃይል ምንጭ።

3ኛ ጥያቄ፡- ሕዝ. 22:30-31፤ ኤር. 5:1፤ 1ኛ ሳሙ. 13:13-14 አንብብ። በእነዚህ ጥቅሶች አገላለጽ፣ እግዚአብሔር ምንን ይፈልጋል? በመጨረሻው ምንባብ ያገኘው ማንን ነው? እግዚአብሔር ለምን በእርሱ መጠቀም ችለ?

ሀ. የእግዚአብሔር ቃልና ማሳሰል

እግዚአብሔር ሰዎች መሪ እንዲሆኑ ይፈልጋል። አንድ ዓይነት ሰዎችን ይፈልጋል። ምንም ሰዎች ከሌሉ እግዚአብሔር ዓላማውን ሊፈጽም አይችልም። ዳዊትን የመረጠበት ምክንያት ዳዊት እንደ ልቡ ስለሆነለት ነበር። በሕዝቡም ላይ አለቃ ይሆን ዘንድ አዝዞታል (1ኛ ሳሙ. 13:14)።

አንድ ሰው እንደ እግዚአብሔር ልብ የሚሆነው እንዴት ነው? ዳዊት በጎች ሲጠብቅ ብዙ ዓመታትን አሳልፎአል። ብዙዎቹን መዝሙሮቹን የጻፈው ገና ወጣት ሆኖ ሳለ እንደነበረ እናምናለን። በእግዚአብሔር ፊት ጸጥ ብሎ

የሚቀመጥበትና የእርሱን ታላቅነት የሚያሳሳልበት ጊዜ ነበረው። መሪ ለመሆን የእግዚአብሔርን ቃል ማንበብና ማሳሰል ያስፈልግሃል። ጌታ ለኢያሱ ሲናገረው፡ «የዚህ ሕግ መጽሐፍ ከአፍህ አይለይ፤ ነገር ግን የተጻፈበትን ሁሉ ትጠብቅና ታደርግ ዘንድ በቀንም በሌሊትም አስበው፤ የዚያን ጊዜ መንገድህ ይቀናልሃል ይከናወንልህማል» ብሎት ነበር [ኢያ. 1:8፤ መዝ. 1:2-3፤ (119):97 በተጨማሪ አንብብ]።

እግዚአብሔርን ለማወቅ ወደ ቃሉ ውስጥ መግባትና ቃሉም ወደ እኛ ውስጥ መግባት አለበት። ወደ ቃሉ ውስጥ የምንገባው ሲሰበክ ስንሰማ፤ ስናነበው፤ ስናጠናውና በቃላችን ስንይዘው ነው። ቃሉን በምናሳሳለው ጊዜ ወደ ውስጣችን ይገባል። ወደ ውስጣችን እንዲገባ ጊዜንና በጸጥታ ማሳሰልን ይጠይቃል። ከዚያም በሚናገረን ነገር ለመታዘዝ ምላሽ የሚሰጥ ልብ ሊኖረን ያስፈልጋል።

ለ. ጸሎት

4ኛ ጥያቄ፡- ሉቃ. 18:10-14 አንብብ። ከእግዚአብሔር ዘንድ መልስ ያገኘው የማን ጸሎት ነበር? የሌላኛው ጸሎት ያልተመለሰው ለምን ነበር? ይህ ታሪክ ስለ ጸሎት ያስተማረህን አንድ ነገር ጻፍ።

እግዚአብሔር በቃሉ ይናገረናል፤ እኛም በጸሎት ለእርሱ እንናገራለን። ወደ እግዚአብሔር ዘንድ በምንመጣበት ጊዜ የትሕትና መንፈስ ሊኖረን ይገባል። መዝሙር (51):17፡ «የእግዚአብሔር መሥዋዕት የተሰበረ መንፈስ ነው። የተሰበረውንና የተዋረደውን ልብ እግዚአብሔር አይንቅም» ይላል። አለመብቃታችንን በምንገልጽበት ጊዜ እግዚአብሔር ይሰማናል፤ ፍላጎታችንንም ሁሉ ያሟላልናል (ፊልጵ. 4:19)።

5ኛ ጥያቄ፡- ያዕቆብ 5:16 አንብብ። ጸሎትን ውጤታማ የሚያደርገው ምንድን ነው?

የሐዋርያት ሥራ 12:5 በእግዚአብሔር ዘንድ ስለተሰማ ሌላ ጸሎት ምሳሌን ይሰጠናል። ጴጥሮስ በእስር ቤት ሆኖ ፍርድን እየተጠባበቀ ነበር። «በቤተ ክርስቲያንም ስለ እርሱ ወደ እግዚአብሔር ጸሎት አጥብቆ ይደረግ ነበር።» በትጋት የሚካሄድ ጸሎት ነበር። እግዚአብሔር መልስ ሰጠ? አዎን ተአምራዊ በሆነ መንገድ መልስ ሰጥቷል። ታሪኩን ካላወቅህ የሐዋርያት ሥራ 12:1-19 አንብብ። ጴጥሮስ ምንም እንኳን በ16 ወታደሮች ተከብሶ በየቀኑ ቢጠበቅም በመልአክ ተፈትቶ ነፃ መሆን ችሏል።

6ኛ ጥያቄ፡- ዕብራውያን 11:6 አንብብ። በጸሎት ውስጥ የሚያስፈልግ አንድ ተጨማሪ ነገር ተጠቅሷል። ያዕቆብ እግዚአብሔር አይመልስም ብሎ የሚጠራጠር ሰው ምንም ነገር እንደማያገኝ ይናገራል። የሚጠራጠር ሰው በነፋስ እንደሚመታ የባሕር ሞገድ ይመስላል። ሁለት አላብ ያለውና በመንገዱ ሁሉ የማይጸና ሰው ነው። ማመን እንጂ መጠራጠር የለበትም (ያዕ. 1:6-8)።

በዕብራውያን የተጠቀሰው ምንባብ ስለ ጸሎት ሌላም እውነት ያስተምረናል። እግዚአብሔር ጸሎትን እንደሚመልስ በእውነት ካላመንን በስተቀር እርሱን ማስደሰት አንችልም። እግዚአብሔር እንዳለ ማመን አለብን። እግዚአብሔር ስሙ «ያለና የሚኖር» መሆኑን እንደተናገረ

ማስተዋል አለብን። እርሱ አለ። ስለዚህም ይመልሳል። እርሱን በቅንነት ለሚፈልጉትም ዋጋቸውን ይሰጣቸዋል (ዕብ. 11:6)።

7ኛ ጥያቄ፡- 1ኛ ዮሐ. 5:14-15 ደግሞም ዮሐ. 16:24 አንብብ። በምንጸልይበት ጊዜ ማስታወስ ያለብን ሁለት ነገሮች ጥቀስ።

በመጨረሻም እንደ እግዚአብሔር ፈቃድ መጠየቅ አለብን። የእግዚአብሔርን ፈቃድ ማወቅ የምንችለው ቃሉን በምናነብና በምናሳለልበት ጊዜ ብቻ ነው። በተጨማሪም በኢየሱስ ስም መጠየቅ አለብን። እርሱ ታላቅ ሊቀ ካህናችን ነው። «እንግዲህ ምሕረትን እንድንቀበል በሚያስፈልገንም ጊዜ የሚረዳንን ጸጋ እንድናገኝ ወደ ጸጋው ዙፋን በእምነት እንቅረብ» (ዕብ. 4:16)።

8ኛ ጥያቄ፡- ስለ ጸሎት የተግርናቸውን ስድስት ነጥቦች ዘርዘር። እያንዳንዱን መልስህን የሚደግፉ ተስማሚ ምንባብን ለጥ። ምናልባት ይህንን መመሪያ ስለ ጸሎት በምታስተምርበት ጊዜ ልትጠቀምበት ትችላለህ።

ሁለተኛ ቀን፡- መሪዎች የሚያሟሏቸው አስፈላጊ ብቃቶች -1

ባለፉት ምዕራፎች በክርስቲያናዊ ትምህርት የተለያዩ ዘርፎች ለመሪነት ስለሚያስፈልጉ ብቃቶችና መመዘኛዎች ተወያይተናል። በዚህና በሚቀጥለው ትምህርት የአንድን ታላቅ መሪ የሕይወት ታሪክና ውጤታማ ያደረገውን ሥራ እንመለከታለን።

9ኛ ጥያቄ፡- ነህ. 1:1-4 አንብብ። ይህን መጽሐፍ ማን ጻፈው? የት ነበር? በዚያ የነበረው ለምን ነበር? (የብሉይ ኪዳን አሰላ ጥናትህን አስታውስ።) ሥራው ምን ነበር? የሚሠራው ለማን ነበር? ከወንድሞቹ ከነአናኒ የሰማው ምን ነበር? ይህን ዜና እንዴት አስተናገደው?

ነህም የንጉሥ አርጤክስስ ጠጅ አሳላፊ ነበር። ንጉሡ ወይን ከመጠጣቱ በፊት እርሱ ይቀምጠው ነበር። ደግሞም ንጉሡ ከመብላቱ በፊት ምግቡን ይቀምጥለታል። በዚህ ደረጃ ምክንያት በንጉሥና በወይን ጠጅ ቀማሹ መካከል መቀራረብ የነበረ ሊሆን፤ ታሪክ አጥኝዎች እንደሚሉት በንጉሡ ላይ ከፍተኛ ተጽዕኖ ነበረው።

ይህም ሆኖ ነህም አገልጋይ ነበረ። የእርሱ ሕዝቦች ናቡከደነፆር ኢየሩሳሌምን አሸንፎ በያዛት ጊዜ በምርኮነት መጡ። ከጦርነቱ የተረፉት ወደ ባቢሎን ተወሰዱ። ይህ መጽሐፍ በሚጀምርበት ጊዜ ነህም በፋርስ ዋና ከተማ በሱሳ ነበር። በዚያን ጊዜ ባቢሎናውያንን አሸንፈው የዓለም ገዢዎች ሆነው ነበር።

በቂሮስ ትእዛዝ አይሁዶች ወደ ኢየሩሳሌም እንዲመለሱ ተፈቅዶላቸው ነበር። በዘሩባቤል መሪነት አንድ ቡድን ተመለሰ። ከጥቂት ዓመታት በኋላ አንድ ቡድን በዕዝራ መሪነት ተመለሰ። ዕዝራ በኢየሩሳሌም ያለውን ቤተ መቅደስ አደሰ። አናኒ የነህም ወንድምና አንዳንድ ሰዎች ከይሁዳ ለጉብኝት መጡ። ነህምም ከምርኮ ስለተመለሱት ወይም ስላመለጡት ሰዎች ጠየቃቸው። የተሰጠው መልስ እርሱን በጣም አሳዘነው። በዚያ ያሉት ቅሬታ በታላቅ መከራና ስድብ ነበሩ። የኢየሩሳሌም ቅጥር ፈርሷል። በሮቿም ሁሉ በእሳት ተቃጥለው ነበር።

10ኛ ጥያቄ፡- ነህም ቁጭ ብሎ አለቀለ። ለጥቂት ቀናት አዘነ። እናም በእግዚአብሔር ፊት ጸመ፤ ጸለየም። ወደ እግዚአብሔር የጮኸውን የልቡን ጩኸት ከ15-11 አንብብ። በነህም ውስጥ የሚታየውን የመሪነት ብቃት ዘርዝር።

1. የመሪነት ብቃት ዓይነተኛ ባሕርይ

ሀ. መሪ ስለሚያስፈልጉ ነገሮች ግልጽ ግንዛቤ ያለውና የሚገደው ነው።

ነህም ሕዝቦቹ በኢየሱሳሌም እየተሠቃዩ ስለነበር በጣም ተነክቶ ነበር። የነበሩበትን ሁኔታ ተረድቶ ነበር። ስለ ችግሮቻቸው በቶሎ የሚሰማው ሰው ነበረ። በጽምና በጸሎት በመትጋት ከእግዚአብሔር መፍትሔ ይፈልግ ዘንድ ስለ ጉዳዩ ግድ ይለው ነበር።

ለ. ጠንካራ መሪ ችግሮችን ሁሉ በመጀመሪያ ወደ እግዚአብሔር ያቀርባል።

ነህም ጸሎቱን ሁሉ በሁሉ የሆነ አምላኩን በማወደስ ጀምሮ ለሕዝቡ ለእስራኤል የሚጸልየውን ጸሎት እንዲሰማውና እንዲመለከተው ተማጸነ። የራሱንና የሕዝቡን ኃጢአት ተናዘዘ። እግዚአብሔር ለተመረጡት ሕዝቦቹ የገባውን የተስፋ ቃል አሳስቦ እንዲሰማው ደግሞ ጠየቀ። በመጨረሻም እንዲህ አለ፡- «ዛሬም ለባሪያህ አከናውንለት፤ በዚህም ሰው ፊት ምሕረትን ስጠው» (ቁ. 11)።

ሐ. መሪ ሥርዓት ያለውና ፍላጎቶችን ለማርካት ብቁ ሆኖ የሚገኝ መሆን አለበት፤ ብርቱ፤ ደፋር፤ ዘዴኛ፤ እንዲሁም ተግባቢ ነው።

ነህም የእግዚአብሔር ፈቃድ ከሆነ ሄዶ ለመርዳት ፈቃደኛ ነበር። ይሁንና ነፃ ሰው አልነበረም። የሚያስፈልገውን ፈቃድ ሁሉ አግኝቶ እንዲሄድ በንጉሡ ልብ ውስጥ እግዚአብሔር እንዲሠራ ይፈልግ ነበር። ይህም ድፍረትን፤ ዘዴኝነትንና ተግባቢነትን ይጠይቃል (ነህ. 2፡1-10 አንብብ)።

ነህም በቅንነት በመጸለይ ነገሩን ወደ እግዚአብሔር አቀረበ። ጊዜውን አላባከነም። ነገር ግን በሚገባ በማሰብ ሊያቅድ ጊዜን ወሰደ። ምሳሌ 16፡9 «የሰው ልብ መንገዱን ያዘጋጃል፤ እግዚአብሔር ግን መንገዱን ያቀናላታል» ይላል። ከንጉሡ ጋር እንዲነጋገር እግዚአብሔር ዕድልን ከአራት ወራት በፊት አልከፈተለትም ነበር። ንጉሡን በሚያገለግልበት ጊዜ ፊቱ የኃዘን ፊት ሆኖ አያውቅም ነበር። ነገር ግን ረጅሙ ጥበቃ አስቸጋሪ እየሆነ መጥቶ ነበር። ንጉሡ ለምን የኃዘን ፊት እንዳሳየ ጠየቀው። ነህም ፈርቶ ነበር፤ ነገር ግን በጀግንነት ምክንያቱን ነገረው። ንጉሡም፡ «ምን ትፈልጋለህ?» ብሎ ጠየቀው። ነህምም በፍጥነት በልቡ ጸለየና መለሰ፤ «ንጉሡን ደስ ቢያሰኘው...ወደ ይሁዳ ከተማ ይላከኝ... እኔም እሠራው ዘንድ» (2፡5)። ነህም በተጨማሪም በወንዝ ማዶ ላሉት እንዲያደርሱኝ በቤቱ አጠገብ ላሉ የግንብ በሮች እንጨት እንዲሰጠኝ ለንጉሥ አሳፍ ደብዳቤዎች ይሰጡኝ አለ።

እግዚአብሔር ሠርቶለት ነበር። ይልኩት ዘንድ ንጉሡን ደስ አሰኝቶ ስለነበር የሚፈልገውን ደብዳቤ ሰጠው። ንጉሡ ይጠብቁት ዘንድ ከእርሱ ጋር የሠራዊቱን አለቆችና ፈረሰኞችን ሰደደ። «እንግዲህ በእኛ እንደሚሠራው ኃይል መጠን ከምንለምነው ወይም ከምናስበው ሁሉ ይልቅ እጅግ አብልጦ ሊያደርግ ለሚችለው ለእርሱ... ከብር ይሁን...» (ኤፌ. 3፡20)። ምሳሌ 21፡1፤

«የንጉሥ ልብ እንደ ውኃ ፈሳሾች በእግዚአብሔር እጅ ነው፤ ወደ ወደደውም ያዘነብለዋል» ይላል።

11ኛ ጥያቄ፡- ነህ. 2:11-16 አንብብ። ነህም ኢየሩሳሌም ከደረሰ በኋላ በመጀመሪያ ያደረገው ነገር ምን ነበር? ለምን ነበር ያንን ለማድረግ ጥበበኛ የሆነው? ስለ ጥሩ መሪ ይህ ምን ያስተምረናል?

መ. አንድ መሪ በሕዝብ ፊትና በግል ሕይወቱ የታመነ መሆን አለበት። በጥንቃቄ ለማቀድ ጊዜን ይወስዳል።

ነህም ወደ ኢየሩሳሌም ለመድረስ ቢያንስ ወደ 1300 ኪ. ሜ ተጉዟል። በጣም ተነሣሥቶ ነበር። ይሁንና ብቸኛ የመሆንን ዋጋ አውቆ ነበር። መሪ ሁልጊዜ ከሕዝቡ ዓይን አይወጣም ብለን እናስብ ይሆናል። ሆኖም ነህም በዚያ ለሦስት ቀን ቆየ (2:11)። ነህም በሚገባ ለማሰብና ጥበብ የተዋላበት ዕቅድ ለማውጣት ይችላል ዘንድ ብቻውን ሆኖ ነበር። በሕዝቡ ፊት ታማኝ እንደሆነ ሁሉ በግሉም እንዲሁ ነበር። ችግሮችን ለመገንዘብና በጸሎት የተደገፈ ዕቅድ ለማውጣት ጠንቃቃ ነበር። ከዚያም እግዚአብሔር መሥራት ያለበትን ነገር በልቡ ሊያስቀምጥበት ችሎ ነበር።

12ኛ ጥያቄ፡- ነህ. 2:17-18 አንብብ። ነህም ዕቅዱን ያቀረበው እንዴት ነበር? የሕዝቡስ ምላሽ ምንድን ነበር?

ሠ. መሪ በከፍተኛ ደረጃ የተነሣሣና ሌሎችን ለሥራ የሚያንቀሳቅስ ነው። ነህም ከሕዝቡ ጋር (ራሱን አንድ አድርጎ) እንዲህ አለ፤ «ያለንበትን ጉስቁልና ታያላችሁ።» ያለውን ችግር በትክክለኛ መንገድ አቀረበ «ኢየሩሳሌም እንደ ፈረሰች፤ በሮችዋም በእሳት እንደ ተቃጠሉ» የመፍትሔውን አሳብ አቅርቦ ነበር። «ኑና የኢየሩሳሌምን ቅጥር እንሥራ።» ምክንያትም ሰጣቸው- «መሳለቂያ እንዳንሆን።»

ሕዝቡን በቶሎ አንድ ነገር ስላልሠሩ ቢወቅሳቸውና ቢኮንናቸው ለሥራው ከፍተኛ የሆነ ቅንዓት ይኖራቸዋል ብለህ ታስባለህ? ብዙ ጊዜ ችግርን የሚፈጥሩትን ሰዎች መርምረን በማግኘት እየወቀስናቸው እኛ ወጥመድ ውስጥ እንገባለን። ይህ ለችግሩ መፍትሔ ይሰጠዋል ወይስ የነገሩን ሁኔታ ይለውጣል?

ነህም እግዚአብሔር እስከዚህ ነጥብ ድረስ እንዴት እንዳደረሰው ምስክርነትንም ደግሞ ሰጥቷል። ሕዝቡም እርሱ ሊታመኑበት የሚችሉት መሪ እንደሆነ ለማየት ችለው ነበር። ምላሻቸው እንዴት ነበር? «እንነሣና እንሥራ» አሉ።

13ኛ ጥያቄ፡- በነህም ላይ እንዳየነው የመሪን ዓይነተኛ ባሕርያት ዘርዘር።

ሦስተኛ ቀን፡- አስፈላጊ የሆኑ የመሪዎች ዓይነተኛ ባሕርያት-2

የጌታ ሥራ እምብዛም ያለ ተቃውሞ አይካሄድም። ይህንንም በተደጋጋሚ በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የምንመለከት ሲሆን፤ ከራሳችን ልምድም እናውቀዋለን። የነህም ሥራ ወዲያውኑ ተቃውሞ ገጠመው።

14ኛ ጥያቄ፡- 2:19-20 አንብብ። የቅጥሩን እንደገና መገንባት የተቃወመው ማን ነበር? ተቃዋሚዎቹ የተጠቀሙበት ዘዴ ምን ነበር? የነህም ምላሽ እንዴት ነበር?

ረ. አንድ መሪ ከተቃውሞ በላይ ለመሆን በእግዚአብሔር ላይ ይደገፋል።
ተቃውሞን እንዴት መቋቋም እንደሚችል ያውቃል።

ማንኛውም መሪ ትችት ይገጥመዋል። ትችቱ እውነት ከሆነ ተቀብለን ነገሩን መለወጥ አለብን። አንዳንድ ጊዜ እግዚአብሔር በትችት ውስጥ ይናገረናል፤ እንደዚያ ሲሆን ልንሰማውና በሕይወታችን ወይም በሥራችን አስፈላጊ የሆኑ ለውጦችን ልናደርግ ይገባል።

ትችቱ እውነተኛ ካልሆነና ከእግዚአብሔር ካልመጣ ጸንተን መቆም አለብን። ነህም ይህ ተቃውሞ እግዚአብሔርን ከማይፈሩና አይሁዳዊ ካልሆኑ ሰዎች እንደመጣ ያውቅ ነበር። የቅጥሩን ግንባታ ሊያስተጓጉሉ ፈልገው በነህምያና በሕዝቡ ላይ ያላግጡ ነበር። ይህን ጉዳይ በድፍረትና በዝምታ ያዘው። ቁጥር 20፥ «እኔም መልሼ የሰማይ አምላክ ያከናውንልናል» አልኳቸው ይላል። ምንጩንም መርምሮና ተገንዝቦ እንዲህ አላቸው፤ «እናንተ ግን በኢየሩሳሌም ዕድል ፈንታና መብት መታሰቢያም የላችሁም።»

ነህምያ በጥንቃቄ የግንባታውን ሥራ አጠናክረ። ምዕራፍ 3ን ተመልከት። ተቃውሞው ጠፍቷል ብለህ ታስባለህን? አይደለም። በ4፡1-3 የሰንበላጥን ጩካኝነት እናገኛለን። በጋደኞቹ ፊት ሠራተኞቹን ይሰድብ ነበር። ጦቢያም ተጨምሮ «በድንጋይ በሚሠሩት ቅጥራቸው ላይ ቀበሮ ቢመጣበት ያፈርሰዋል አለ» (4፡3)።

ነህምያ መልስ እንኳን አልሰጣቸውም። በጌታ ፊት ብቻ እያቀረበ (4፡4-5) ግንቡ ዙሪያውን ሁሉ የቁመቱ ግማሽ እስኪደርስ ድረስ መገንባት ቀጠሉ (4፡6)።

ይሁንና ነህምያ ያደረገው አንድ ነገር ሊያስገርመን ይችላል። ቁጥር 4፡5 እንደገና ተመልከት። እግዚአብሔር ስሕተታቸውን ይቅር እንዳይል ጠየቀ። አንዳንድ መሪዎች ብድር በመመለስና በበቀል ውስጥ ይገባሉ። ነህምያ ግን ይህን አላደረገም። ተቃውሞውን እግዚአብሔር እንዲያየው ለጌታ አሳልፎ ሰጠ። ዳዊትም ይህንን መርህ ያውቅ ነበር። «ስልፉ የእግዚአብሔር ነው» (1ኛ ሳሙ. 17፡47፤ ሮሜ 12፡19፥ «ተወዳጆች ሆይ፥ ራሳችሁ አትበቀሉ፥ ለቁጣው ፈንታ ሰጡ እንጂ፥ በቀል የእኔ ነው፥ እኔ ብድራቱን እመልሳለሁ ይላል ጌታ ተብሎ ተጽፎአልና።» ነህምያ መልስ ከመስጠት ይልቅ ለእግዚአብሔርና ለፍርዱ አሳልፎ ሰጣቸው።

15ኛ ጥያቄ፡- 4፡7-12 አንብብ። የሚቀጥለውን የተቃውሞውን ዘዴ ግለጽ። በአይሁድ ሕዝብ ምን ሆነ?

ሰ. አንድ መሪ ተስፋ መቁረጥን በእውነተኛነት ይመለከታል።

አንድ ሥራ በታላቅ ቅንዓት ጀምረን ከዚያም ግማሹ ከአለቀ በኋላ በተስፋ መቁረጥ ውስጥ የምንሰምጠው ስንት ጊዜ ነው? ግንቡ ግማሹ ተሠርቶ አልቆ ነበር። ተቃውሞው እነርሱን ለመግደል በማስፈራራት ተጀመረ። ሕዝቡም መስማት ጀምረዋል። ዓይናቸውንም ከጌታ ላይ አንሥተው በሁኔታዎች ላይ አሳረፉ። ኃይላቸው ዝሎ ዓይናቸው ፍርስራሹን ድንጋይ ማየት ጀምሮ ነበር (4፡10)።

ነህምያ ያደረገው ምን ነበር? በቀጥታ ተጋፈጠው።

1. በመጀመሪያ ሕዝቡን በማረጋጋት ወደ ጌታ እንዲመለከቱ አደረገ (4:14)።

2. ወንዶችና ሕዝቡን አስታጥቆ ሥራውን እንዲጠብቁ አደረገ (4:9፤ 16-23)።

በጌታ መታመንን ቀጠለ፤ እናም ከተማዋን ለመመሸግ ማድረግ የሚችለውን አደረገ። አንዳንድ ጊዜ የራሳችንን ፋንታ አናደርግም። በእምነት ብቻ እንራመዳለን እንላለን። ጌታን እንታመናለን፤ ነገር ግን ምንም አናደርግም። ነህም ሁለቱም ጠቃሚ እንደሆኑ ያውቅ ነበር። ጌታን በሙላት ልንታመነው ያስፈልጋል፤ እናም ማድረግ የምንችለውን በእኛ በኩል እናድርግ።

16ኛ ጥያቄ፡- 6:1-14 አንብብ። አዲሱ የተቃውሞ ዘዴ ምን ነበር? ነህም የመለለው እንዴት ነበር? መልሶቻህን በነጥብ መልክ ጻፋቸው።

ረ. መሪ በሁኔታዎች ሁሉ ውስጥ መጽናት አለበት።

የነህም ዓይኖች በጌታ ላይ ነበሩ። ምንም እንኳን እርሱ ደካማ ቢሆንም ጌታ ጠንካራ እንደሆነ ያውቅ ነበር። በኢየሱሳሌም ታላቁ ባለሥልጣን እርሱ ቢሆንም በትሕትና አመለካከት ያለውን መታመን ጠበቀ። ይህም ጽናትንና የመጣበትን ችሎታ በሚፈልገው ነገር ላይ ሰጥቶታል።

ተቃውሞ ከጊዜ ወደ ጊዜ ሥራ እንዲስተንገል ለማድረግ ሞክሮ ነበረ፤ ነህም አንድ ዓላማ ነበረው። ከዚያም ንቅንቅ አላለም። ውጤቱ ምን ነበር? ም. 6:15 ድምፅህን ከፍ አድርገህ አንብበው። «ቅጥሩም በኤሉል ወር በህያ አምስተኛው ቀን በአምሳ ሁለት ቀን ተጨረሰ»።

ሁላችንም «እግዚአብሔር ይመስገን» ብለን ልንጮህ እንችላለን። ይህም የጥሩ መሪነት ውጤት ነው። ዋና ነጥቦቹን እንደገና እንቃኛቸው።

- መሪ ስለሚያስፈልጉ ነገሮች ግልጽ ግንዛቤ ያለውና ግድ የሚለው ነው።
- መሪ ችግሮቹን ሁሉ በመጀመሪያ ወደ እግዚአብሔር ያቀርባል።
- መሪ ራሱ ፍላጎቶችን ለማርካት ብቁ ሆኖ የሚገኝ መሆን አለበት። ሥርዓት ያለው፣ ብርቱ፣ ደፋርና ዘዴኛ እንዲሁም ተግባቢ ነው።
- መሪ በሕዝብ ፊትና በግል ሕይወቱ ታማኝ ነው። በጥንቃቄ ለማቀድ ጊዜን ይወስዳል።
- መሪ በከፍተኛ ደረጃ የተነሣሣና ሌሎችን ለሥራ የሚያንቀሳቅስ ነው።
- አንድ መሪ ከተቃውሞ በላይ ለመሆን በእግዚአብሔር ላይ መደገፍ አለበት።
- መሪ ትችቶችን እንዴት ማርገብ እንደሚችል ያውቃል።
- መሪ ተስፋ መቁረጥን በእውነተኛነት ይመለከታል።
- መሪ በሁኔታዎች ሁሉ ውስጥ ይጸናል።

17ኛ ጥያቄ፡- የመሪነት ስፍራ ተሰጥቶህ ችግር የገጠመህን ጊዜ የሚያብራራ አንድ አንቀጽ በ200 ቃላት ጻፍ። የነበረህን ኃላፊነት ግለጽ። የገጠመህን ችግሮችና

እንዴት መፍትሔ እንዳገኘህላቸው ግለጽ። በመጥፎ መንገድ እንዳየዝው አሁን የሚሰማህ ከሆነ ምን ማድረግ ትችል እንደነበር ተናገር።

አራተኛ ቀን፡- በመሪነት ውስጥ ያሉ መሰናከሎች

ታሪኩ ብዙ የሚያስተምረን እውነት ስላለው ከታላቁ መሪ ከነህምያ መማራችንን እንቀጥላለን።

18ኛ ጥያቄ፡- 5:1-13 አንብብ። የይሁዳ ሕዝብ የገጠጧቸውን ችግሮች በዝርዝር ጻፍ። ነህምያ ምላሽ የሰጠው እንዴት ነበር? ያደረገው ምን ነበር?

መሪ እውነትን ከስሕተት ለይቶ ያውቃል፤ ለፍትህም ይቆማል።

ወደ ምዕራፍ 5 በመመለስ የግንባታው ሥራ ቆሞ እንደነበር እናነባለን። በኢየሱሳሌም ችግሮች ነበሩ። ከሕዝቡ ዘንድ ታላቅ የሆነ ጩኸት ስለነበር የሕዝቡን ማጉረምረም ይሰማ ዘንድ ነህምያ ጊዜን ወሰደ።

1. አያሌዎች ብዙ ቤተሰብ ይዘው በቂ ምግብ አልነበራቸውም (5:2)።

2. አንዳንዶቹ እህል ያገኙ ዘንድ ቤታቸውንና ንብረታቸውን በብድር አለያዘው ነበር (5:3)።

3. ሌሎች ግብር ለመክፈል ብር መበደር ነበረባቸው። የተጣለባቸው ወለድ ከፍ ያለ ስለነበር ልጆቻቸውን ለባርነት ሸጠው ነበር (5:5)።

አንደኛው ምክንያት በዚያን ጊዜ ረሃብ ነበረ (5:3)። ሌላው ምክንያት ደግሞ ገንዘብ ያላቸው ሰዎች ወለዱን ከፍ አድርገውት ነበር።

ነህምያ ይህንን በሰማ ጊዜ በጣም ተቆጣ። መሪ የሚቆጣበት ጊዜ አለን? አዎን ሁላችንም ፍትሐዊ ባልሆነ ጉዳይ እንቆጣለን። ነገር ግን ነህምያ እንዴት አድርጎ ቁጣን መያዝ እንዳለበት ያውቅ ነበር። «በልቤም አሰብሁ» (5:7)። እንዴት አስተዋይ ነበር። ከመናገሩ በፊት ያለባል። ቁጣውን ሊያፈነዳው ይችል ነበር። የፍርድ መዛባትንና ትክክል ያልሆነ ነገር ስታይ ምን ታደርጋለህ?

ከሁሉም በፊት በልቡ የችግሩን ምንጭ ተገነዘበ። ከገዛ አገራቸው ሰዎች ገንዘብን በአራጣ ይቀበሉ ነበር። ያም እግዚአብሔር የከለከለው ነገር ነበር። (ዘጸ. 22:25፤ ዘጳ. 23:19-20፤ እና ዘሌ. 25:35-40 ተመልከት።) ነህምያ ትክክለኛውን ነገር ትክክል ካልሆነው ለይቶ ያውቅ ነበር። የእግዚአብሔር ቃል ለአይሁዶች የሚከተለውን ያዝዛል።

1. አይሁዳውያን ላልሆኑ ሰዎች ገንዘብን በወለድ ማበደር ስሕተት አልነበረም።

2. ለአይሁዳዊ ገንዘብን ማበደር ስሕተት አልነበረም።

3. ለአይሁዳዊ በብድር ወለድን መብላት ስሕተት ነበር።

4. አይሁዳዊን ባሪያ ማድረግ ስሕተት ነበር።

ችግሩን ከገመገመ በኋላ እርምጃ ወሰደ። በቀጥታ ስሕተቱን ወደ ፈጸሙት የተከበሩ ሰዎችና አለቆች ሄዶ አፋጣጣቸው።

«ሁላችሁ ወለድን ከአገራችሁ ሰው ትወስዳላችሁ» (5:7) «የምታደርጉት ነገር መልካም አይደለም ጠላቶቻችን አሕዛብ እንዳይሰድቡን አምላካችንን

በመፍራት ትሄዱ ዘንድ አይገባችሁም?» ሁሉንም ነገር ወዲያውኑ እንዲመልሱ ተናገራቸው (5:9-11)። ነገሩን ወዲያውኑ እንዲፈቱት ጠየቃቸው።

ነህምያም የተናገረው እውነት እንደሆነ ስለ ተገነዘቡ ተሸነፉ። «እንመልሳለን» አሉ። «ከእነርሱም ምንም አንሻም» (5:12)። ነህምያ ካሳን እንዲከፍሉ አዘዘ። ስሕተትን አድርገው ስለነበር አሁን ግን በወለዱና በንብረት ከሕዝቡ የወሰዱትን ነገር መመለሳቸው ነበር። ይህ በአሁኑ ዘመን ብዙ ጊዜ የሚታሰብበት ነው። አንዳንዶች ስሕተትን መቀበልና ይቅርታን መጠየቅ በቂ ይመስላቸዋል። ነህምያ ግን እንዲመልሱ አደረገ። ነገሩን ለመጨረስ በትክክል መደረግ እንዳለበት ያውቅ ነበር። በተጨማሪም ፍትሐዊ በሆነ መንገድ ባያደርጉ ኖሮ በዓለም ሁሉ ፊት ምስክርነታቸው የተበላሸ እንደሚሆን ያውቅ ነበር።

19ኛ ጥያቄ፡- ሉቃ. 19:8 አንብብ። ዘኪያስ ሰላደረገው ስሕተት ሁሉ ምን እመልሳለሁ አለ? (ዘጸ. 22:1 ዘሌ. 6:3-5፤ ዘኁ. 5:7 እና ሕዝ. 33:14-15 አንብብ)። ዘኪያስ ይህን በሚልበት ወቅት በብሉይ ኪዳን ለተገለጠው የእግዚአብሔር ፈቃድ መታዘዙ ነበር። እግዚአብሔር በእነዚህ ክፍሎች ውስጥ እንዲደረግ ያዘዘውን በዝርዝር ጻፍ። ዛሬ ለዚህ ትእዛዝ ብንታዘዝ የስሕተት መጠን ይቀንስ ይሆን?

ነህምያ የሰውን ልብ ስለሚያውቅ ካህናትን ጠርቶ ሀብታሞች ሰዎች ቃል የገቡትን ነገር እንዲፈጽሙ መሀላ አስገባቸው። ቃላቸውን እንዲጠብቁም አስጠነቀቃቸው (5:12፤13)። አንዳንድ ጊዜ ስለ ስሕተታችን እንወቀሳለን። ግን በጉዳዩ ላይ አንዳችም እርምጃ አንወስድም። ነህምያ መሀላ እንዲሞሉና ወዲያው እርምጃ በመውሰድ መልሰው እንዲከፍሉ አስደረገ። መሪ ትክክለኛውን ነገር ከስሕተት ለይቶ ለፍትሕ መቆም አለበት።

2. መሪ ለማንነቱ ያለውን ታማኝነት ሳይለቅ ዕድገትን ይቀበላል።

ብዙዎቻችን ከብልጽግና ይልቅ ድኅነትን፣ ከክብር ይልቅ ትሕትናን፣ ከመሻሻል ይልቅ ታዋቂነትን በተሻለ መንገድ እናስተናግዳለን። ክርስቲያኖች ዕድገትን መፍራት የለባቸውም። ክርስቲያኖች በሕዝብ ላይ መልካም ተጽዕኖ ለማሳደር ወደ ከፍተኛ የሥልጣን ደረጃ መምጣት ያስፈልጋቸዋል። በዚህ ደረጃ ጥቂት ክርስቲያኖች አሉ። ነገር ግን ብዙዎች ይፈለጋሉ። ይሁንና አደገኝነትም አለበት።

ሀ. ዕድገት ጥቅሞችን ያስገኛል።

20ኛ ጥያቄ፡- ነህምያ ዕድገቱን እንዴት ነው የያዘው? ምዕራፍ 5:14-19 አንብብ። ነህምያ ሊያደርጋቸው ሊችል ያላደረጋቸውን ነገሮች ዘርዝር። በአዲሱ የሥልጣን ደረጃ ሊያገኝ የሚችላቸውን ጥቅሞች እንዳይወስድ ያደረገው ምን ነበር?

ወደ ኢየሩሳሌም የመጣው እንደ ግንበኛ ሆኖ ነበር፤ ነገር ግን ወዲያው አገረ ገዢ ሆኖ ተሾመ። ለአሥራ ሁለት ዓመት እንደ ገዢ ሆኖ አገለገለ። በዚያ የሥልጣን ደረጃ ሆኖ ሊጠቀምባቸው የሚችላቸው አንዳንድ መብቶች ነበሩት።

1. በሰዎች ላይ ከባድ ግብር በመጣል፤ ለገዢዎች የሚገባውን ምግብና የወይን ጠጅ እንዲያቀርቡ ማድረግ ይችላል ነበር።

2. እርሱና በዚያ የነበሩት ሁሉ በሰዎች ላይ ጌታ መሆን ይችሉ ነበር።

3. ለራሱ መሬት መግዛት ይችላል ነበር።

ከእድገት ጋር አዲስ መብት፤ ጥቅምና የተለየ ክብር ይመጣል። ጠቢብ የሆነ መሪ እነዚህን በአግባቡ ሊጠቀምባቸው ይችላል። ለራሱ ያለውን ታማኝነት ለመጠበቅ ከርስቲያን እጅግ ጥንቁቅ መሆን አለበት።

1. ከጥቅሞች ጋር ፈተናዎች ይመጣሉ። ራስን የማበልጸግ ፈተና አለ። በገንዘብ የማጭበርበር ወጥመድ ውስጥ ለመውደቅ ብቻ ዕድገትን የተቀበሉ ሰዎች ስንት ናቸው? መጽሐፍ ቅዱስ፡ «አትስረቅ» (ዘጸ. 20:15) ይላል። መልሰው ለመክፈል ያቅዳሉ፤ ነገር ግን ፈጽሞ አያደርጉትም። በገንዘብ ጉዳይ በፍጹም ታማኝ ካልሆኑ፤ የእግዚአብሔር በረከት ከቤተ ክርስቲያናቸው ይርቃል።

2. ሥልጣን ስላለህ ሌሎችን የመጨቆን ፈተና ይኖርብሃል። ነህም አስቀድሞ ሲናገር ገዢዎቹ ከፍተኛ ቀረጥ እንዲሁም ምግብና ወይንም ጭምር ሕዝብ እንዲያመጣ አድርገው እንደነበር ገልጾአል። እግዚአብሔርን ከመፍራቱ የተነሣ ነህም ይህን አላደረገውም።

3. ስለታም የመሆንም ፈተና አለ። ሌሎች ገዢዎች መሬትን አግኝተዋል፤ ነህም ያና የእርሱ ሰዎች ግን እንዲህ አላደረጉም።

ለ. እድገት የአሠራር መርሆችን ይፈታተናል።

ለማንነቱ ታማኝ የሆነ ሰው ዕድገትን ከተቀበለ በኋላ ከማይስማማቸው አሠራሮች ጋር ሊገናኝ ይችላል። የቀደሙት የኢየሩሳሌም ገዢዎች ኢ-ፍትሐዊ ነበሩ። ነህም እነዚያን ኢ-ፍትሐዊ የአሠራር መርሆች እንዲቀጥልባቸው የሚፈልጉ፤ ከነርሱ የሚጠቀሙ ሰዎችም ይኖሩ ይሆናል። የአሠራር መርሆው ሲቀየር አንዳንዶቹ ሥራቸውን እንኳ ሊያጡ ይችሉ ነበር። ነህም እንዳይቀጥል ግፊት ነበረበት። የነህም አጭር መልስ እንዲህ ነበር፤ «እኔ ግን... እንዲህ አላደረግሁም» (5:15)። ፍትሐዊ ያልሆኑትን የአሠራር መርሆች ፍትሐዊ አደረጋቸው።

ሐ. ዕድገት ዝነኝነትን ያመጣል።

ነህም ከፍተኛ ደረጃ ያለው ባለሥልጣን ነበር። ከአካባቢው ከሚኖሩ አገሮች ከሚመጡት በተጨማሪ በየዕለቱ አንድ መቶ አምሳ ለሚሆኑ አይሁዶችና አለቆች በገበታው ፊት (5:17) መልካም የእንግዳ አቀባበል ማድረግ ነበረበት። ቋሚ የመምጣትና መሄድ ሁኔታ ነበር። በዚህ ሁሉ መካከል ነህም ግቡን አልሳተም። ይህም የፈረሰውን ቅጥር መገንባት ነበር። እብረተኛ ወይም ትዕቢተኛ ፈጽሞ አልሆነም። ቅድሚያ የሚሰጣቸውን በማስታካከል ሥራውን ቀጠለ።

መ. ዕድገት ሰዎችን ይነካል።

ነህም ለእንግዶች የሚያስፈልገውን መስተንግዶ ሁሉ ያመጡ ዘንድ ሕዝቡን አላዘዘም። ምክንያቱም ከሕዝቡ ላይ የሚፈለገው በጣም ከባድ

እንደነበር ያውቅ ነበር። ራሳቸውን እንደገና በይሁዳ እየመሠረቱ ነበር። ረሃብ ነበር። ከንግዳቸውና ከግብርናቸው ተለይተው የግንባታ ሥራ ላይ ነበሩ። ነህምያ ለሕዝቡ የሚሆን ልብ ነበረው። እርሱና የእርሱ ሰዎች በሕዝቡ ላይ ተጨማሪ ሸክም ከማድረግ ይልቅ ይረዳቸው ዘንድ ገንዘብና እህል ያበድሯቸው ነበር (5:11)።

በዕድገት ውስጥ ብዙ ፈተናዎች ይመጣሉ። ነህምያ ግን አልተነቃነቀም። በጽናት በመቆም ፍትሐዊና ትክክል የሆነውን ያደርግ ነበር። ለማንነቱ ያለውን ታማኝነት ጠበቀ።

21ኛ ጥያቄ፡- በሀ. ለ. ሐ. መ. እንዳለው የእድገትን አራት ውጤቶች በዝርዝር ጻፍ። ከእነዚህ ችግሮች ውስጥ በሥራህ ወይም በቤተ ክርስቲያንህ ውስጥ ያጋጠመህ የትኛው ነው? እንዴት አሳለፍክ? ይህንን ምዕራፍ ከአጠናህ በኋላ ዕድገትን በተመለከተ ምን ዓይነት የአመለካከት ለውጥ ይኖርሃል?

አምስተኛ ቀን፡- ትምህርት አሥራ ሰባትን ክልስ። በሳምንታዊ ስብሰባ ጊዜ በመወያያ ርእሶች ላይ ለመሳተፍ ተዘጋጅ።

ሳምንታዊ ስብሰባ

የተለመደውን ደንብ ተከተል። በሚከተሉት ርእሶች ላይ ተወያዩ።

1. ስለ ሙሴ የሕይወት ታሪክ አሰብ። በዘጸአት 3 ውስጥ እግዚአብሔር ለመሪነት ሊጠራው ስለነበረው ምላሽ ተወያዩ። ለምን እንደዚያ ዓይነት ምላሽ ሰጠ? ሙሴ ግብፅን ከለቀቀ በኋላ ለውጥን ታይቦታለህን? እግዚአብሔር አሁን ለመሪነት ሊጠቀምበት ከቻለ ይህ እንዴት ምክንያት ሊሆን ይችላል?

2. በሁለተኛና በሦስተኛ ቀን ትምህርት ላይ የተመለከትናቸውን 8 የመሪ ዓይነተኛ ባሕርያት በዝርዝር ጻፍ። ስለ እያንዳንዱ ምን ማለት እንደሆነ ተነጋግር።

3. ሁሉም ሰው ዕድገትን ይፈልጋል። በአራተኛ ቀን ትምህርት ከተጠቀሱት መሰናክሎች ለአንተ አዲስ አሳብ የሆነብህ የትኛው ነው? ነህምያ ከሚያጋጥሙት ፈተናዎች ነፃ ሆኖ ለመቆየት እንዴት ቻለ? አንተስ እንዴት ትችላለህ?

4. ይህንን ምዕራፍ በአጠናህ ጊዜ በኃጢአት የተወቀሰ ሰው አለን? ካላ መከፈል የሚገባህ ሁኔታ አለን? እግዚአብሔር እየተናገረህ ከሆነ ለጸሎትና ንስሐ ለመግባት ጊዜን ውሰድ። ከዚያም ትክክለኛውን ነገር ማድረግ እንድትችል ለፍትህ እንድትቆምና ለማንነትህ ታማኝ እንድትሆን እርስ በርስ ለንዱ ለአንዱ ይጻልይ።

ትምህርት አሥራ ስምንት

የቤተ ክርስቲያን መጋቢ፥ ሽማግሌዎችና ዲያቆናት

አንደኛ ቀን፡- የቤተ ክርስቲያን መሪዎች የብቃት መመዘኛዎች

መጋቢነት፥ ሽማግሌነት እና ዲያቆንነት የተከበሩ ተግባራት ናቸው። በልዩ ልዩ አገሮች እነዚህ መሪዎች በተለያዩ ስሞች ይጠራሉ። በቤተክርስቲያንህ ውስጥ ምንም ዓይነት ስያሜ ይኑራቸው በዚህ ምዕራፍ ባለው ትምህርት ምን ዓይነት ሰዎች መሆን እንዳለባቸው እናጠናለን። ደግሞም ተግባራቸውን እንመለከታለን።

ጳውሎስ ለጢሞቴዎስ እንዲህ ብሎአል። «በዘገይ እንኳን በእግዚአብሔር ማደሪያ ቤት መኖር እንዴት እንደሚገባ ታውቅ ዘንድ እጽፍልሃለሁ። የእግዚአብሔር ማደሪያ የሕያው አምላክ ቤተ ክርስቲያን ነው። የሕያው አምላክ ቤተ ክርስቲያን «የእውነት ዓምድና መሠረት ነው» (1ኛ ጢሞ. 3:15)። እግዚአብሔርን የሚፈሩ የሕያው እግዚአብሔር ቤተክርስቲያን በሆነችው በእግዚአብሔር ማደሪያ ላይ ስለ ተሾሙ እጅግ አስፈላጊዎች ናቸው። ቤተክርስቲያን እውነትን የምትጠብቅ ናት። ሕንፃ ካለ ጠንካራ ላዕላይ መዋቅርና ጥሩ መሠረት ለረጅም ጊዜ ሊቆም አይችልም። ለቤተክርስቲያን እንዲሁ ዓይነት እግዚአብሔርን የሚፈሩ መሪዎች መጠበቅ አለባቸው።

1ኛ ጥያቄ፡- 1ኛ ጢሞ. 3:1-12 አንብብ። በዚህ ምዕራፍ ውስጥ የተጠቀሱት ሁለት የመሪዎች ቡድኖች ምን ምን ናቸው? ለእያንዳንዳቸው የተሰጠውን የመመዘኛ ዝርዝር ጻፍ። ዝርዝሩን ጎን ለጎን አድርገህ አወዳድር። ከመመዘኛዎቹ የሚመሳሰሉት ምን ያህሉ ናቸው? በተለዩት ላይ ምልክት አድርግ። ስለ እነርሱም አስብ። ከቲቶ 1:6-9 ጋር አነጻጽር።

1. የቤተክርስቲያን የብቃት መመዘኛዎች

ሀ. ማኅበራዊ መመዘኛዎች

የቤተክርስቲያን መሪ (ሀ) የማይነቀፍ (ቁ.2) መሆን አለበት። ሕይወቱ ለተቃውሞ ወይም ለትችት የተከፈተ መሆን የለበትም። ለ) ደግሞም «ልከኛ» (ቁ.2) መሆን ይገባዋል። ሰዎች በአክብሮት የሚያዩት፥ በሚሠራውና በሚናገረው ሁሉ የተከበረ ሰው መሆን አለበት። እንዲሁም ሐ) መልካም ምስክርነት ሊኖረው ይገባል። በቁ.7 ይኸው መልካም ምስክርነት በውጭ ላሉት እንደሚሆን ተገልጿል። ከበራታን እንዲያገኝ በኅብረተሰቡ፥ በሥራ ቦታና በቤተክርስቲያን ውስጥ ጠባዩን ማስተካከል አለበት።

ለ. በቤት ውስጥ የሚጠበቁ የብቃት መመዘኛዎች

ቁ. 4 እንዲህ ይላል «ልጆቼን በጭምነት ሁሉ እየገዛ የራሱን ቤት በመልካም የሚያስተዳድር»። ቁ. 12 ይህንኑ አሳብ እንዲህ በማለት ይደግመዋል «ልጆቻቸውንና የራሳቸውን ቤቶች በመልካም እየገዙ»። ብዙ መሪዎች እነዚህን ጥቅሶች አጠንክረው አይመለከቷቸውም። በቤትህ ውስጥ ፈጽሞ የማትገኝ የቤተክርስቲያን መሪ ነህን? እርግጥ ነው! ብዙ ኃላፊነት ይኖርብሃል። ይሁንና እግዚአብሔር የመሪነትህ ችሎታ መፈተን የሚጀምረው ከቤትህ እንደሆነ ተናግሮአል። ሚስትህንና ቤተሰብህን በአግባቡ ለመንከባከብ እስከማትችል ድረስ ሥራ የሚበዛብህ ከሆነ እውነትም ሥራ ብዙ ነህ።

1ኛ ጢሞቴዎስ 5:8ን ተመልከት። በአኗኗርህ ላይ አንዳንድ ለውጦች ማድረግ አለብህ። በዚህ ምዕራፍ በሦስተኛው ቀን ስለ ውክልና እንመለከታለን። ይህ ምናልባት አንዳንዱን የሥራህን ውጥረት መቀነሻ መንገድ ሊሆን ይችላል።

በምዕራፍ 3:11 ላይ ለሚስቶችም የተጻፈ መልእክት እናገኛለን። የመሪዎች ሚስቶች «ጭምቶች፣ የማያሙት ልክኞች፣ በነገር ሁሉ የታመኑ ሊሆኑ ይገባቸዋል»። ከኤፌሶን 5 ክርስቶስ ቤተክርስቲያንን ለመቀደስ ከቃሉ ጋር አንጽቶ በማጥፊት ቅድስትና ያለነውር እንድትሆን እንዳደረጋት እንማራለን፤ እንዲሁ ባሎች ሚስቶቻቸው በቁጥር 11 ላይ እንደተጠቀሰው እንዲሆኑ ሊንከባከቧቸው ይገባል። ሚስቶችም ለቃሉ ምላሽ የሚሰጡ በመሆን ቅዱስና ንጹሕ ኑሮ ለመኖር የሚቻላቸውን ሁሉ ጥረት ማድረግ አለባቸው።

በብዙ ባህሎች እነዚህ ከእግዚአብሔር ቃል የተገኙት መመሪያዎች ተረስተዋል ወይም ችላ ተብለዋል። ባሎች ለሚስቶቻቸውና ለልጆቻቸው ትልቅ ኃላፊነት አለባቸው። የቤተክርስቲያን መሪ የቤት ሕይወት በጣም አስፈላጊ ነው። አንድ ሰው «ቅድስና በቤት ይጀምራል» ሲል በትክክል ተናግሯል።

በተጨማሪ መሪው «እንግዳ ተቀባይ» መሆን አለበት (ቁ.2)። ይህንን ለመተግበር የሚስቱ ሙሉ ትብብር ያስፈልገዋል። ባልና ሚስት ደስታ ያለበት ግንኙነት ካላቸው ለጎብኝዎቻቸው ሐሜትንና ተቀባይነትን ያንጸባርቃሉ። በአብዛኛው የቤተ ክርስቲያን መሪ ብዙ እንግዳ መቀበል ይጠበቅበታል። መሪው እርሱና ቤተሰቡ እንግዳ ተቀባይነትን በሙላት እንዲለማመዱ የሚያስፈልጋቸውን ችርነት እንዲሰጣቸው በእግዚአብሔር መደገፍ አለበት።

ሐ. ግብረገባዊ የብቃት መመዘኛ

መሪ በሁሉም ነገር «ራሱን የሚገዛ» መሆን አለበት (ቁጥር 2)። በማንኛውም ነገር ከልክ በላይ መሄድ የለበትም። ይህም በሌላ አገላለጽ፣ «ራሱን የሚቆጣጠር» ማለት ነው። ማናቸውም ዓይነት ሱሶችን ሁሉ

ማስወገድ አለበት። ግብረገባዊ በሆነ መንገድ ራሱን ንጹሕ አድርጎ መጠበቅ አለበት (ቁ.3)። ሰውነቱ የእግዚአብሔር ቤተመቅደስ መሆኑን ስለሚያውቅ ልቅ ከሆነ የግብረሥጋ ግንኙነት መሸሽ አለበት (1ኛ ቆሮ. 6:18-20)።

የቤተክርስቲያን መሪ «የአንዲት ሚስት ባል» (ቁ.2) መሆን አለበት። አንድ ሰው እንዲህ ብሏል፤ «በአንድ ጊዜ አንድ ሚስት!» ነገር ግን መጽሐፍ ቅዱስ የሚለው እንደዚህ አይደለም? አዲስ ኪዳን ሲያስተምረን «ለእያንዳንዱ ለራሱ ሚስት ትኑረው ለእያንዳንዱ ደግሞ ባል ይኑራት» (1ኛ ቆሮ. 7:2) ይላል። ሮሜ 7 ደግሞ ሞት እስከሚለያቸው ድረስ ለትዳር ንደኞቻቸው ታማኝ እንዲሆኑ ይነግረናል። ከዚያ በሕይወት ያለው ሰው ከፈለገ እንደገና ለማግባት ይፈቀድለታል።

መ. የባሕርይ ብቃት መመዘኛ

መሪዎች ጩዋ ሊሆኑ ይገባል። ጠበኛ ወይም አምባገነን ፈጣሪ መሆን የለባቸውም። ትሑትና ጣፋጭ ምላሽ መስጠት የሚችል መሆን አለበት።

በተጨማሪ ገንዘብ የሚወዱ ወይም ታማኝነት የሳደለውን ጥቅም የሚፈልጉ መሆን የለባቸውም። ጳውሎስ ጢሞቴዎስን ሲያስጠነቅቀው «... ገንዘብ መውደድ የክፋት ሁሉ ሥር ነውና አንዳንዶቻችሁ ይህን ሲመኙ ከሃይማኖት ተላስተው በብዙ ሥቃይ ራሳቸውን ወጉ» ብሏል (1ኛ ጢሞ. 6:10-11)። መሪዎች በገንዘብ ጉዳዮች ሁሉ ታማኝ መሆን አለባቸው። ታማኝነትን በማጉደል ገንዘብን ለመጠቀም የሚመጣውን ፈተና ሁሉ በጽናት መቃወም አለባቸው።

መሪ ገንዘብ መበደር የለበትም። ሮሜ 13:8 ሲናገር «እርስ በርሳችሁ ከመዋደድ በቀር ለማንም ዕዳ አይኑርባችሁ» ይላል። መሪ ባለዕዳ ከሆነ ጥሩ ምስክርነት ሊኖረው አይችልም። ምሳሌ 22:7 «ተበዳሪዎ የአበዳሪ ባሪያ ነው» ይላል። የዕዳ እሥረኛ መሆን የለበትም። ይህ ብዙ ጊዜ ወደ ጠላትነት ይመራል።

ሠ. የብለለት የብቃት መመዘኛዎች

ጳውሎስ አዲስ አማኞችን በመሪነት ስፍራ ማስቀመጥን በማስጠንቀቅ ጽፎአል። ሊኮሬና ሊታበይ ይችላል። ሰይጣን የወደቀው በትዕቢት እንደሆነ እናውቃለን። ስለዚህም መሪዎች በዚህ ወጥመድ መያዝ የለባቸውም። ቁ.10 «አስቀድመው ይፈተኑ» ይላል። የቤተ ክርስቲያን መሪ ከመሆናቸው በፊት በአነስተኛ ሥራ ራሳቸውን መፈተን አለባቸው። በበሰሉ ጊዜ ግን መሪ ሊሆኑ ይችላሉ።

2ኛ ጥያቄ፡- ከዚህ በላይ የቤተክርስቲያን መሪዎች መመዘኛዎች የሆኑትን አምስቱን ክፍሎች አይተናል። ከጻፍካቸው ከሁለቱ ዝርዝሮች ጋር አወዳድራቸው። አንተ

ከጻፍከው ከሀ እስከ ሠ ከአለው መመዘኛ ጋር የማይሄደውን አውጣ። የቀሩት የትኞቹ ናቸው?

ከፍሉን በጥንቃቄ ከአየህ «ለማስተማር የሚበቃ» እና «በንጹሕ ሕሊና የሃይማኖትን ምሥጢር የሚይዙ» የሚሉ መመዘኛዎች እንዳሉም ይታያል። እነዚህን ሁለቱን አስፈላጊ መመዘኛዎች በሚቀጥለው ትምህርታችን ላይ እናያቸዋለን።

ሁለተኛ ቀን፡- የእግዚአብሔርን ቃል ማስተማር

1. ተጨማሪ የቤተክርስቲያን መሪዎች የብቃት መመዘኛ

ሀ. አእምሮአዊና መንፈሳዊ መመዘኛዎች

የቤተክርስቲያን መሪዎች ማስተማር መቻል አለባቸው። እነዚህ ቃላት በግሪክ የሚያመለክቱት ማስተማር መቻል ብቻ ሳይሆን ለማስተማር መዘጋጀትን ወይም ፈቃደኛ መሆንንም ጭምር ነው። መሪዎች የሕዝቡን ውስጣዊ ሕይወት እንዴት መገምገም እንዳለባቸው ማወቅ አለባቸው። ለዚያም የሕዝቡን ፍላጎት ለማሟላት እውነትን ይጠቀማሉ። ሐኪም በሽተኛውን ይመረምራል። በሽታው ምን እንደሆነ ለይቶ ያውቅና ይፈወስ ዘንድ ትክክለኛውን መድኃኒት ይሰጠዋል። የመጽሐፍ ቅዱስ እውነት የሚፈውሳቸው የተለያዩ ዓይነት የነፍስ በሽታዎች አሉ። ጠቢብ የሆነው አስተማሪ የሰሚዎችን ፍላጎት ለማርካት የእግዚአብሔርን ቃል እንዴት እንደሚጠቀም ማወቅ አለበት።

3ኛ ጥያቄ፡- ሚሊ. 2፡1-9 አንብብ። ነቢዩ የእግዚአብሔርን ቃል የሚናገረው ለማን ነበር? ቁ.6-7 አንብብ። እውነተኛ የሆኑት የሌዊ ልጆች ማድረግ ይገባቸው የነበረውን በዝርዝር ጻፍ።

ሚሊክያስ ካህናትን በሥራቸው ታማኞች ስላልነበሩ ይገሥጻቸዋል። ሚሊ. 2፡1-9 እውነተኛውን ካህን በሚከተለው ሁኔታ ይገልጻል።

- የእውነት ሕግ በአፉ ውስጥ ነበረች።
- በከንፈሩም ውስጥ በደል አልተገኘበትም።
- ከጌታም ጋር በሰላምና በቅንነት ሄደ።
- ብዙ ሰዎችንም ከኃጢአት መለሰ።
- እውቀትን ጠበቀ።

ሰዎችም ሕግን ከአፉ ይፈልጉ ዘንድ ይገባቸዋል።

«የእግዚአብሔር መልእክተኛ ነውና» ሕይወቱና ትምህርቱ መስማማት አለባቸው።

ጳውሎስ ለጢሞቴዎስ ሲናገር የቤተክርስቲያን መሪዎች «ለማስተማር የሚበቁ» መሆን እንዳለባቸው (ቁ. 2) እና «በንጹሕ ሕሊና የሃይማኖትን ምሥጢር የሚይዙ ሊሆኑ» እንደሚገባቸው ገልጾአል (ቁ.9)። ጴጥሮስ ለሽማግሌዎች የእግዚአብሔርን መንጋ በተገቢው መንገድ እንዲመግቡ እና እንዲጠብቁ ጽፎላቸዋል (1ኛ ጴጥ. 5:2)። እስኪ እንደገና ወደ ነህምያ መጽሐፍ ሄደን በምዕራፍ ስምንት የሆነውን እንመልከት።

4ኛ ጥያቄ፡- ነህ. 8:1-8 አንብብ። እንዲሁም ዕዝራ 7:6 አንብብ። ከላይ ካለው ምንባብ ስለ ዕዝራ ምን እናውቃለን? የሕጉን መጽሐፍ እንዲያነብ የጠየቀው ግን ነበር? ለመስማት የተሰበሰቡት እነማን ነበሩ? የሕዝቡ ምላሽ እንዴት ነበር?

በሕዝቡ ጥያቄ ካህኑ እና ጸሐፊው ዕዝራ የእግዚአብሔርን የሕግ መጽሐፍ አወጣ። ዕዝራ በሙሴ ሕግ ዕውቀት የጠለቀ አውቀት ያለው አስተማሪ ነበር። በማስተዋል መስማት በሚችሉ ወንዶችና ሴቶች ስብሰባ ፊት መጽሐፉን አመጣ። ንባቡን ለማዳመጥ ሕዝቡ ሁሉ ቆሙ። በትኩረትም ያዳምጡ ነበር። ከማለዳ ጀምሮ እስከ እኩለ ቀን ድረስ ድምጹን ከፍ አድርጎ አነበበላቸው።

በመጀመሪያ የእግዚአብሔር ቃል ንባብ እንደነበረ እናያለን። መጀመር ያለብን በቃሉ እንጂ በሰው አመለካከት አይደለም። ነገር ግን በተመሠረተው በእግዚአብሔር እውነት መጀመር ያሻናል (1ኛ ጢሞ. 4:13)።

ሁለተኛ ለእግዚአብሔር ቃል ጥልቅ የሆነ አክብሮት ነበር። ሕዝቡም ለማዳመጥ ጓጉተው ነበር።

ሦስተኛ የሚሰማው ሁሉ ትክክለኛ ግንዛቤ እንዲያገኝና የመልእክቱ እውነት ተብራርቷል። ነህምያ 8:8 ሲናገር «የእግዚአብሔርንም ሕግ መጽሐፍ አነበቡ፤ ዕዝራም እግዚአብሔርን ማወቅ ያስተምርና ያስታውቅ ነበር፤ ሕዝቡም የሚነበበውን ያስተውሉ ነበር» ይላል። አነበቡት። ከዚያም ግልጽ አደረጉት። በመጨረሻም ትርጉሙን ሰጡ። እነዚህ ነገሮች እያንዳንዳቸው በማስተማር ውስጥ መካተት አለባቸው። መሪዎች ቃሉን ለሕዝቡ ማንበብ ይገባቸዋል። ቃሎቹን ሁሉ መያዝ እንዲችሉ ግልጽ ማድረግ አለባቸው። ከፃውደ ንባቡና ከሌሎች የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች ጋር እንዴት እንደሚሰማ ማስተዋል ይኖርባቸዋል። ከሁሉም መጨረሻ ትርጉሙን መስጠት አለባቸው። ሰዎች ያስተውሉና ይገባቸው ዘንድ ቅዱሳት መጻሕፍት መብራራት አለባቸው።

ጥንቃቄ ከተሞላው ትምህርት የተነሣ ልባቸው ተነክቶ ነበር። ሕዝቡ ሁሉ ያዝኑና ያለቅሱ ነበር። በደለኝነት የተሰማቸው የእግዚአብሔር ቃል ስለገባቸውና እንዳልታዘዙት ባወቁ ጊዜ ነው። በእንባቸው ውስጥ መጥፎ ሥራቸውን ትተው ወደ ጌታ ለመመለስ ያላቸውን ፍላጎት ገለጹ።

5ኛ ጥያቄ፡- ነህ. 8፡9-12 አንብብ። በቁ.9 ላይ የሆነውን ነገር አስረዳ። ስለ ነገሩም መሪዎች ያደረጉትን ነገር አብራራ (ቁ.11+12)።

ነህምያ፡ ዕዝራና ሌዋውያን ሕዝቡን እንዳያለቅሱ ነገሯቸው። የተለየ ቀን ስለሆነ እንዲደሰቱና በዓል እንዲያደርጉ አበረታቷቸው። ምክንያቱም መቅደሳቸው እንደገና ተሠርቷል። እናም የመቅደስ አገልግሎት እንደገና ተመሥርቷል። ከጠላቶቻቸውም ይጠብቃቸው ዘንድ ቅጥራቸው እንደገና ቆሞአል። አንዳንዶቹ በኢየሩሳሌም፣ ሌሎችም በገጠር ውስጥ ቤታቸውን ገንብተዋል። የሙሴን ሕግ አንብበው እግዚአብሔር ለእነርሱ ያለውን ዓላማ ተረድተዋል። መሪዎች ላልተዘጋጁት ሰዎች ሄደው ደስታቸውን እንዲያካፈሉ አበረታቷቸው። የእግዚአብሔርም ደስታ ኃይላቸው እንደሆነ አሳስቦዋቸው (6፡9-10)።

የዳስ በዓልን አክብረው ከጨረሱ በኋላ (8፡13-17) ሕጉን ማንበብ ቀጠሉ (9፡1-3)። ቃሉን እየሰሙ ኃጢአታቸውን ይናዘዙ ነበር (ዕብ. 4፡12-13)። የእግዚአብሔር ቃል በወንዶችና በሴቶች ልብ ውስጥ ይሠራል።

በየቤተክርስቲያኖችን የሚፈለገው በታማኝነት የሆነ የእግዚአብሔርን ቃል ማስተማርና መስበክ ነው። ይህ የመሪዎች ኃላፊነት ነው። በነህምያ ጊዜ እንደሆነው ዓይነት መነቃቃት ያመጣል። ሕዝቡም በሕይወታቸው ያለውን ኃጢአት ይመረምራሉ እርስ በርስ ፍቅርን ማሳየት ይጀምራሉ እናም በዙሪያቸው ላሉ ጌታን ማወቅ ለሚያስፈልጋቸው ሰዎች ይደርሳሉ።

እንደ መሪ ለአንተ በጣም አስፈላጊው አገልግሎት ሰዎች አስተውለው ምላሽ ይሰጡ ዘንድ የእግዚአብሔርን ቃል በታማኝነት ማስተማርና ማስረዳት ነው።

6ኛ ጥያቄ፡- በትምህርት ሦስት አንደኛ ቀን ትምህርት ስብከትን ስለማዘጋጀት ተምረሃል። በትምህርት አራት ሁለተኛ ቀን ትምህርት ደግሞ ስለ መጽሐፍ ቅዱስ አጠናን ዘዴ ተምረሃል። አእምሮህን ለማደስ እነዚህን ሁለት ትምህርቶች ከልሳቸው። ትምህርትህን ለማሻሻል እነዚህንና ሌሎች ዘዴዎችን ተጠቀም። እግዚአብሔር ለቃሉ ታማኝ የሆነ ስብከትንና ማስተማርን ይባርካል! ሕይወትንም ይለውጣል።

ሦስተኛ ቀን፡- ውክልና፣ ተጠያቂነትና ችግርን ማቃለል

ከቤተክርስቲያን መሪዎች የሚጠበቁ ነገሮች በርካታ ናቸው። የሚጠበቁባቸውን ኃላፊነቶች በሙሉ በጥቂት ሰዎች በታማኝነት መወጣት የማይቻል ነገር ነው። ሥራውን በሚገባ ለማከናወን ብቸኛው አማራጭ ሥራውን ማካፈል፣ ሌሎች መሪዎችን ማሠልጠንና የተጠያቂነትን ዘዴዎች ማዘጋጀት ነው።

1. ውክልና

7ኛ ጥያቄ፡- ዘጸአት 18፡1-27 አንብብ። ከአግቱ ከዮቶር ምክር የተነሣ ሙሴ በሥራው ላይ ያለውን ከባድ ጫና ለመቀነስ ያደረገው ነገር ምንድን ነበር?

«አንዱ የመሪነት ትርጉም የሰዎችን የተለየ ችሎታ ከማይችሉት ነገር ለይቶ በማወቅ እያንዳንዱን በችሎታው በጥሩ ሁኔታ በሚሠራበት ቦታ ማስቀመጥ ነው» («Sanders»/ ላንደርስ፡ ገጽ 127)።

ስጦታውና ችሎታው ላላቸው የቤተክርስቲያን ሰዎች ሥራውን ማካፈል ውክልና ነው። ትክክለኛቸውን ሰዎች በትክክለኛቹ ሥራዎች ላይ ለማስቀመጥ መለየት ያስፈልጋል። በብዙ ጸሎትና በጥንቃቄ በተሞላ ምልክታ መሪዎች የሚያስፈልገውን ነገር የሚያደርጉትን ሰዎች መምረጥ ይችላሉ። ይህ የውክልና የመጀመሪያ ክፍል ነው። አንድ ሰው እንዲህ ብሏል፤ «የጄህ ሰዎችን ሥራ ለመሥራት ከመሞከር ይልቅ አንድ ጄህ ሰዎችን በሥራው ላይ ማስቀመጥ ይሻላል»።

ሁለተኛው ክፍል ሥራውን እንዲሠሩ ሥልጣንን መስጠት ነው። ሥልጣኑን ራሱ ለመያዝ ለሚወድ መሪ ለሌሎች መስጠቱ አስቸጋሪ ሊሆን ቢችልም አስፈላጊ ነው። የሚተማመንባቸውን ሰዎች መምረጥ አለበት። ሥራውን እንዲሠሩ ነጻነት መስጠት አለበት። ይህ ከእነርሱ ውስጥ የተሻለውን ነገር ያወጣል። እነርሱም ልምድን ያገኛሉ። ሊያበረታታቸው ይገባል፤ ምንም እንኳን ለጊዜው እርሱ እንደሚሠራው አድርገው ባይሠሩም እስከሚያድጉ ድረስ ሊታገሣቸው የገድ ነው። ብዙ ጊዜ ወጣት ወንዶች የተሻለ ነገር ይሠራሉ፤ ምክንያቱም ወቅታዊውን ሕይወት በተሻለ ስለሚያውቁ ነው። በተጨማሪም የተለየ ችሎታቸውን ለማወቅ ይረዳል።

ሦስተኛው የውክልና ክፍል የተግባራቸውን ዝርዝር መጻፍ ነው። ኃላፊነታቸውን በግልጽ ሁኔታ ማስቀመጥ አስፈላጊ ነው። ይህ አለመግባባትና የሥራ መደራረብን ለማስወገድ ይረዳል።

8ኛ ጥያቄ፡- ዘጸ. 18፡21-22 አንብብ። ዮቶር ለሙሴ ያሳለበው ምን ዓይነት ሰዎችን እንዲመርጥ ነበር?

ዮቶር ሙሴን የመከረው የሚበቁ እና «ችሎታ ያላቸው ሰዎች»ን እንዲመርጥ ነበር። «እግዚአብሔርን የሚፈሩ»ና «የግፍን ረብ የሚጠሉ» መሆን ነበረባቸው። ይህም ጉቦ ለመቀበል የማይከፈሉ ማለት ነው። እንደነዚህ ያሉ ሰዎች ሊሆኑ ይችላሉ። የዚህ ውጤት የሙሴን ሸክም ከማቅለሉም በላይ ጊዜውን ሕጉንና ደንቡን ለማስተማር እንዲሰጥና እንዴት መኖር እንዳለባቸው እንዲያላይ ያስችላል።

ብዙ መሪዎች ሌሎችን ስለማይወክሉ በብዙ ሁለተኛ ደረጃ በሚሰጣቸው ጉዳዮች ተውጠዋል። ስለማይወክሉ መሥራት የሚገባቸውን አስፈላጊ ነገሮች ለመሥራት ጊዜ የላቸውም። በአንዳንድ ሁኔታ መሪዎች እግዚአብሔር እንዲሠሩ ከሚፈልገው ሥራ ይልቅ ብዙ ሥራዎችን ይይዛሉ። እግዚአብሔር አንተ እንድትሠራው የሰጠህን ማወቅና ሌሎችን ነገሮች ችሎታ ያላቸው ሰዎች እንዲሠሩ ማድረግ አስፈላጊ ነው።

2. ተጠያቂነት

ተጠያቂነት ኃላፊነትን የመቀበል አንዱ ክፍል ነው። የትም ቦታ ብንሆን ብዙውን ጊዜ ስለ ሥራችን ተጠሪ የምንሆንለት ኃላፊ ሰው ከእኛ በላይ ይኖራል። በቤተክርስቲያን ሥራ ውስጥ የመጨረሻው ኃላፊና ጠያቂያችን እግዚአብሔር ስለሆነ እርሱን በመፍራት የምንችለውን ክፍተኛ ጥረት ማድረግ አለብን። ይህም ሆኖ የበላይ ኃላፊዎች የሚሆኑና የምንጠየቅባቸው ሰዎች ይኖራሉ።

እያንዳንዱ መሪ መወከል ያስፈልገዋል። ከዚያም ለእርሱ ሪፖርት የሚደረግበት አሠራር ሊኖረው ያስፈልጋል። ያልነው መወከልና ሰውየው ሥራውን በሚገባ እንዲሠራ ሥልጣን መስጠት አለበት ነው። ይሁንና ጳጢያው የሆነ ሪፖርት አሰጣጥ ሊኖርና ሊጠበቅ ያስፈልጋል። የቤተክርስቲያን መሪዎች በቤተክርስቲያን ውስጥ ያሉትን እንቅስቃሴዎች ውጤቶችን በሙሉ ሊያውቁ ያስፈልጋል። ማወቅ አስፈላጊ ነው፤ ይህም የሚሆነው በዋነኝነት በሪፖርት ነው። እርግጥ ነው መሪዎች አንዳንድ ጊዜ ይመለከታሉ። በየሦስት ወሩ ወይም በመንፈቅ ወይም በግመት አንድ ጊዜ ሪፖርቶች ቢዘጋጁ በተለያዩ የአገልግሎቶች አካባቢ ምን እየሆነ እንዳለ ለማወቅ ለመሪዎች በጣም ይረዳል።

ሪፖርት የሚቀርብባቸው ሰብሰባዎች ጌታን ለማመስገን በተለያዩ አገልግሎቶች የተሳተፉትን ለአገልግሎታቸው እውቅና ለመስጠትና ለማበረታታት በጣም ጥሩ ጊዜዎች ናቸው። ተጨማሪ ሥልጣናን የመስጠት ጊዜም ሊሆን ይችላል።

3. የመሪዎች ሥልጣና

መሪዎችን ለማሠልጠን በጣም ጥሩ ከሆኑት መንገዶች አንዱ መወከል ነው። ይህ ኃላፊነትን እንዲወስዱ፣ በሥራው ላይ ካለው ችግር ጋር እንዲጋፈጡና በጥበብና በልምድ እንዲያደርጉ ዕድል ይሰጣቸዋል። በተጨማሪም ትምህርት ያስፈልጋቸዋል።

9ኛ ጥያቄ፡- 2ኛ ጢዋ. 2:1-4 አንብብ። ጳውሎስ ጢዋቴዎስ እንዲያደርግ የሚነግረው ሦስት ነገሮች ምንድን ናቸው?

ሀ. «በክርስቶስ ኢየሱስ ባለው ጸጋ በርታ» (ቁ. 1)። መሪዎች ብርታታቸው ሁሉ በጸጋ እንደሆነ ማወቅ አለባቸው። ክርስቶስ ብርቱ የመሆንን ጸጋ ይሰጣል።

ለ. «ለታመኑ ሰዎች አደራ ስጥ»። የተማርከውን ነገር ለመወከል ከተጠያቂነት ጎን ለጎን የማያቋርጥ ትምህርት መኖር አለበት። ትምህርት አሥራ ሰባትና ይህ ትምህርት በተከታይ መሪዎችን ልታስተምራቸው ከምትችላቸው አሳቦች ጥቂቶቹ ናቸው። መሠልጠን አለባቸው። ይህ የክርስቲያናዊ ትምህርት ኮርስ ለጥናታቸው በጣም ጠቃሚ ነው።

በቤተክርስቲያንህ የት.መ.ማ ኮርስ ጀምረህ በየሰዓታቱ እያስተማርህ በጥናታቸው ልታበረታታቸውና ልትመራቸው ትችላለህ።

«ሌሎችን ደግሞ ለማስተማር የሚበቁ ሊሆኑ ይችላሉ»። ሂደቱ መቀጠል አለበት።

ሐ. ጳውሎስ በተጨማሪ ለጢሞቴዎስ «መከራን ተቀበል» ብሎታል። ወታደሮች አገራቸውን ለመከላከል እንዲችሉ ማንኛውንም መከራ መጋፈጥ እንዲችሉ ይሠለጥናሉ። እኛስ እንዴት ነን? ወንዶችና ሴቶች፤ ልጃገረዶችና ወጣት ወንዶች ወደ ክርስቶስ መጥተው በእምነታቸው እንዲያድጉና ሌሎችን ለማምጣት ሲሄዱ እንድናይ በክርስቲያናዊ አገልግሎት ውስጥ መከራን መቀበል አይገባንም?

4. ችግርን መፍታት

በቤተክርስቲያን ውስጥ ሁልጊዜም መፈታት ያለባቸው ችግሮች ይኖራሉ። አንዳንድ ሰዎች ችግሮችን ችላ ያሏቸው እንደሆነ የሚጠፉ ይመስላቸዋል። ይህ በፍጹም እውነት አይደለም። አንድ ችግር ከተተወ ሥር ይሰድድና ሌሎች አዳዲስ ችግሮችን ያበቅላል። በቀጥታ ችግሮችን መጋፈጥ የተሻለ ነገር ነው።

10ኛ ጥያቄ፡- የሐዋ. 6፡1-7 አንብብ። ችግሩ ምንድን ነበር? ጻፈው።

መፍትሔው ምን ነበር?

ችግሩን ለመፍታት ያቀዱት እንዴት ነበር?

ማንን ነበር የመረጡት? መመዘኛው ምን ነበር?

ያደረጉት መቼ ነበር?

ሀ. ችግሩን ለይቶ ማወቅ

ቁጥር አንድ ችግሩን ይዘረዝራል። «በዚያም ወራት ደቀ መዛሙርት እየበዙ ሲሄዱ ከግሪክ አገር መጥተው የነበሩት አይሁድ በይሁዳ ኖረው በነበሩት አይሁድ አንጎራጎሩባቸው። በየቀኑ በተሠራው አገልግሎት መበለቶቻቸውን ችላ ይሉባቸው ነበርና» (የሐዋ. 6፡1)።

ይህ ችግር ፈንድቶ ቤተክርስቲያንን በዘር ሊከፋፍላት ይችል ነበር። ምግብን ለመበለቶች በማከፋፈሉ ረገድ አድልዎ ነበር። የአይሁድ መበለቶች እንክብካቤ ሲያገኙ የግሪክ መበለቶች ቸል ተብለው ነበር። ይህም በቀላሉ ወደ ማጉረምረም ያመጣ ሲሆን መራርነትን ሊያሳድግ ይችል ነበር። በሁኔታው ላይ ጠንከር ያለ መጥፎ ለሜት የነበራቸው ሰዎች ቢኖሩም ሐዋርያት ብልህ ነበሩ። ሁኔታውን መርምረው እውነተኛውን ችግር ደረሱበት። የአከፋፋዮቹን የተዛባ አስተዳደር መውቀስ ይችሉ ነበር። ኃላፊ የሆነውን ሰው በመፈለግ ይቀጡት ዘንድ ብዙ ስብሰባዎችን ለማድረግ ጊዜ መውሰድ ይችሉ ነበር። ነገር ግን እንደዚያ አላደረጉም።

ለ. መፍትሔውን ማምጣት

ብዙ ጊዜ መፍትሔው የችግሩ ተቃራኒ ነው። ችግሩ ተገቢ ያልሆነ የምግብ ስርጭት ከሆነ መፍትሔው ተገቢ የሆነ የምግብ ስርጭት ነው። መፍትሔውን በሚገልጹበት ጊዜ ደቀ መዛሙርትን ሁሉ መጥራታቸው ብልህነት ነበር። በዚህ ሁኔታ ደቀ መዛሙርት ማለት ያመኑትን ሁሉ ማለት ነው። ምክንያቱም በቁ. 1 ላይ «በእነዚያ ቀናት የደቀ መዛሙርት ቁጥር እያደገ በሄደ ጊዜ» ይላል። መፍትሔውን በሕዝቡ ፊት መናገር በቤተክርስቲያን አባላት ልብና አእምሮ ሰላምን ያመጣል።

ሐ. ዘዴውን መግለጽ

ዘዴው ችግሩ «እንዴት» እንደሚፈታ ያብራራል። «ምግቡ እኩል በሆነ መንገድ ሊሰራጭ የሚችለው እንዴት ነው?» የሚለውን ጥያቄ ይመልሳል። ሐዋርያቱ «ይህ ነገር በጥሩ ሁኔታ አልተያዘም፤ አሁን እኛው ራሳችን በትክክል እንዲሠራ እናደርገዋለን» ሊሉ ይችሉ ነበር። እንደዚያ ነበር ያሉት? አይደለም! ቅድሚያ ሊሰጡት የሚገባውን ጉዳይ ሳይለውጡ «የእግዚአብሔርን ቃል ትተን ማዕድን እናገለግል ዘንድ የሚገባ አይደለም» አሉ (ቁ.2)።

መ. ዘዴው በሥራ ላይ የሚውልበትን መንገድ መግለጽ

ይህ ደረጃ «ማን» ወደሚለው ያተኩራል። ማን ነው ሥራውን የሚሠራው? ሐዋርያት ራሳቸው ካልሆኑ ማን መሥራት አለበት?

ሥራውን የሚሠሩ ሰዎችን ወክሉ። ለዕለታዊ ምግብ ስርጭት ሰባት የተመረጡ ወንዶች ኃላፊነት እንዲወስዱ ወሰኑ። ምን ዓይነት ሰዎች መሆን እንደሚገባቸው ገለጹ። የሚሠራውን ሥራና ሰዎቹን አገናኙአቸው። ለጉባኤው እንዲህ በማለት ተናገሩ «በመልካም የተመሰከረላቸውን መንፈስ ቅዱስና ጥበብም የሞላቸውን ሰባት ሰዎች ከእናንተ ምረጡ» (ቁ. 3)።

ሥራውን እንዲሠሩ ሥልጣንን ሰጧቸው። እንዲህም አሉ። «ይህንን ኃላፊነት በእነርሱ ላይ አድርገንዋል» (ቁ. 3)። ይህ ነገር ሐዋርያት «ለጸሎት እና ቃሉን ለማገልገል» ነጻነት ሰጣቸው (ቁ.4)።

ችግሩን ፊት ለፊት ተጋፈጡት፤ መፍትሔውም ተገለጸ፤ በተሻለ መንገድ ነገሩን በሥራ ላይ ለማዋል ዘዴው ቀረበ እናም ዕቅዱ ተከናወነ፤ ውጤቱም «ነገሩም ጉባኤውን ሁሉ ደስ አሰኘ» የሚል ነበር።

ሠ. ጊዜን መወሰን

የመጨረሻው ውሳኔ ዕቅዱ የሚፈጸመው «መቼ» ነው የሚለው መሆን ነበረበት። ችግሩን በጥንቃቄ በመመርመር ለመፍትሔው ተግተው ሠርተዋል። ነገር ግን መደረግ ያለበት መቼ ነበር? ብዙ ጊዜ ሊጠፋ የሚችልበት አካባቢ ይኼ ነው። እነርሱ ግን ወዲያውኑ እርምጃ ወሰዱ።

ሰባት መመዘኛ የሚያሟሉ ሰዎች ተመረጡ። ደቀ መዛሙርት ሰባት ሰዎችን ለሐዋርያት አቀረቡ። «ጸልየውም እጃቸውን ጫኑባቸው።» ነገሩ በቶሎ ተጠናቀቀ። ውጤቱስ? «የእግዚአብሔርም ቃል እየሰፋ ሄደ በኢየሩሳሌምም የደቀ መዛሙርት ቁጥር እጅግ እየበዛ ሄደ። ከካህናትም ብዙ ሰዎች ለሃይማኖት የታዘዙ ሆኑ» (ቁ. 7)።

በችግር ውስጥ መሥራት፣ መፍትሔን መፈለግ፣ የአሠራር መንገድ መቀየስ፣ ዕቅድ ማስፈጸምና ጊዜን መወሰን የቤተክርስቲያን መሪዎች ኃላፊነት ነው። እያንዳንዱ ነገር በትጋትና በፍጥነት ከተደረገ ችግሮች በጣም ጥቂት ይሆናሉ፤ እናም የመሪዎች ኃይል አስፈላጊ ለሆነው ሥራ ለጸሎትና የእግዚአብሔርን ቃል ለማገልገል ይውላል።

11ኛ ጥያቄ፡- የዚህን ትምህርት 4 ዋና ዋና ክፍሎች ጻፍ። በእያንዳንዱ ክፍል ሥር ለምን እያንዳንዱ ጠቃሚ እንደሆነ ጻፈው። በእያንዳንዱ ክፍል ሥር ብዙ ምክንያቶችን ሰጥ። ከራስህም ልምድ ምሳሌዎችን ልታመጣ ትችላለህ። ይህን የቤት ሥራ በሳምንታዊ ስብሰባ ወቅት ልትካፈሉት ይገባል።

አራተኛ ቀን፡- የመሪዎች የረዥም ጊዜ ዕቅድ

የብሉይ ኪዳን መጻሕፍትን በምናነብበትና እግዚአብሔር በመጀመሪያ ለሙሴ የሰጠውንና እስራኤላውያን እግዚአብሔርን በሚያመልኩበት ጊዜ የተፈጸሙትን ትእዛዛት በምንመለከትበት ጊዜ ሁሉም ነገር በእንዴት ያለ ሥርዓት እንደተሠራ በመመልከት ያለማቋረጥ እንደነቃለን። ንጉሡ ዳዊት ለጌታ አገልግሎት ካህናት ሌዋውያን፣ መዘምራንና በር ጠባቂዎችን እንዴት በጥንቃቄ እንዳደራጀ አስብ። እርሱ ያቀናጀው አሠራር በኋላ በልጁ በሰሎሞን እናም ከብዙ መቶ ዓመታት በኋላ በእግዚአብሔር ዓይን ፊት መልካምን ነገር ባደረገው የመጨረሻው የይሁዳ ንጉሥ ኢዮስያስ ዘመን ድረስ በሥራ ላይ ውሎአል።

አንዳንድ ሰዎች «የቀውስ አስተዳደርን» ይከተላሉ። ችግር ወይም ቀውስ እስከሚመጣ ድረስ ምንም ነገር አያቅዱም ወይም አይሠሩም። ይህ ዓይነት አሠራር ብቁ አይደለም። ብዙ ጊዜም ለችግሮች መፍትሔ አይገኝላቸውም። ጊዜው ያልፋል። አሁን ማቀድ ጊዜ ይወስዳል፣ ነገር ግን በኋላ ጊዜን ያድናል ችግርን ያስወግዳል።

በዚህ ትምህርት ዕቅድ ማዘጋጀት አስፈላጊ የሚሆንባቸውን አንዳንድ አካባቢዎችን እንጠቁማለን። ቤተክርስቲያን በዓመት ውስጥ የምታደርጋቸውን ነገሮች ማቀድ አለባት። ይህ ሁሉም መሪዎች አጠቃላዩን ፕሮግራም እንዲያውቁና እያንዳንዱን ክፍል የሚነካውን ድርጊት እንዲያውቁ ያስችላቸዋል።

1. የቤተክርስቲያን ዓመታዊ የጊዜ ሰሌዳ (ካላንደር)

የቤተክርስቲያን መሪዎች አዲሱ ዓመት ከመጀመሩ በፊት ጊዜን ወስደው በዓመት ውስጥ የሚደረገውን ጠቅላላ ዕቅድ በሳምንታት ከፋፍለው ማቀድ አለባቸው። ይህም የሚከተሉትን ማካተት አለበት።

-ሰባኪያን

-የተለየ ዝማሬ

-እንግዳ ሰባኪያንና ለጉባኤ የሚሰጡ የተለዩ ትምህርቶች

-የጌታ እራት

በዚህ የጊዜ ሰሌዳ ውስጥ ፕሮግራሞችን የሚነኩ ዓመታዊ ድርጊቶች ይካተታሉ።

-ዓመታዊ ወይም የግማሽ ዓመት ኮንፈራንስ

-የተለዩ እሑዶች ወይም ዕረፍት ቀናት የገና በዓል፣ ፋሲካ፣ ወዘተ. . .

- ሌሎች የተለዩ ቀናት፣ ለምሳሌ ልጆችን ለጌታ ማስረከብና ጥምቀት

በሳምንታዊ ዕቅድ ውስጥ በአንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል ላይ የተመሠረተ ተከታታይ ትንተናዊ ስብከት መታቀድ አለበት። ለምሳሌ በኤፌሶን መጽሐፍ ላይ ተከታታይ ትምህርት የሚዘጋጅ ከሆነ በሚከተለው መንገድ ሊካሄድ ይችላል።

1ኛ እሑድ 1:1-3 መግቢያ፣ ጸሐፊው፣ የተጻፈበት ጊዜ፣ ተቀባዮች፣ ዋና ዋና ርእሶች

2ኛ እሑድ 1:3-14፣ መንፈሳዊ በረከት በክርስቶስ

3ኛ እሑድ 1:15-22፣ እና 3:14-21 የጳውሎስ ጸሎት

4ኛ እሑድ 2:1-10፣ በክርስቶስ ሕያው መሆን

5ኛ እሑድ 2:11-22፣ በክርስቶስ አንድ መሆን

6ኛ እሑድ 3:1-13፣ ጳውሎስ ለአሕዛብ ሰባኪ

7ኛ እሑድ 4:1-16፣ በክርስቶስ አካል አንድ መሆን

8ኛ እሑድ 4:17-32፣ እንደ ብርሃን ልጆች መኖር

9ኛ እሑድ 5:1-20፣ እግዚአብሔርን የምትመስሉ ሁኑ

10ኛ እሑድ 5:21-6:4፣ የቤት ውስጥ ትእዛዝ

11ኛ እሑድ 6:10-20፣ የእግዚአብሔር ጦር ዕቃ

12ኛ እሑድ 6:21-24፣ የመጨረሻ ሰላምታና መደምደሚያ

ከዛሬዋ ቤተክርስቲያን ድክመት አንዱ ሰዎች ከእግዚአብሔር ቃል ቋሚ የሆነ ትምህርት አለማግኘታቸው ነው። ሁሉንም የእግዚአብሔርን ምክር ለማግኘት በቤተክርስቲያናችን ሙሉውን መጽሐፍ ቅዱስ ማስተማር አለብን።

2. የሥልጠና ፕሮግራሞች

በተለያዩ የቤተክርስቲያን አገልግሎት መሪዎችን ለማሰልጠን ሴሚናሮች መታቀዳቸው የገድ ነው። ምናልባት አሁን ያለው አገልጋይ ሊያሠለጥን ይችላል። ወይም ከውጪ የተለየ እውቀት ያላቸውን መጋበዝ ሊኖርብህ ይችላል። ሰዎች በሥራ የተወጠሩ ስለሆኑ ቀናቹን በአጀንዳቸው ውስጥ አስቀድሞ አስፍረው በፕሮግራሙ ላይ እንዲገኙ መናገር ይቻላል። በሚገባ ታቅዶ መነገር አለበት።

እነዚህ ሴሚናሮች ለሚከተሉት ተግባራት ሊያገለግሉ ይችላሉ።

- ለእሑድ ትምህርት አስተማሪዎች ሥልጠና

- ለወጣቶች ሥልጠና

- ለመዘምራንና የሙዚቃ ሥልጠና

- ለት.መ.ማ መሪ ሥልጠና

3. ለተለያዩ የአገልግሎት ክፍሎች ማቀድ

የቤተክርስቲያን ፕሮግራም ለእያንዳንዱ የአገልግሎት ክፍል የራሱ ዕቅድ ሊኖረው ይገባል። ይህም እነዚህን ሊያካትት ይችላል።

- የእሑድ ትምህርት ቤት መሪዎች በሚያስፈልጋቸው ነገሮች ላይ ማተኮር አለባቸው። የትምህርት ዝግጅት፣ መዝገብ አያያዝ፣ ወዘተ. . . እንዲሁም ማንኛውም የተለየ ነገር የሚያደርጉበትን ቀን ለምሳሌ የእሑድ ትምህርት አስተማሪን ለጌታ የመስጠት ቀን በዓመቱ መጀመሪያ ማቀድ አለባቸው። ይህ በእሑድ አገልግሎት ውስጥ ሊደረግ ይቻላል። ነገር ግን በእሑድ ትምህርትና በዓመታዊው የቤተ ክርስቲያን የቀን መቆጠሪያ ውስጥ መግባት አለበት።

- የወጣቶች ኅብረት

- የወንድሞች ኅብረት

- የሴቶች ሳምንታዊ፣ ወርሃዊና ዓመታዊ ስብሰባ

- የጥናት ንዑስ ቡድን ወይም የቤት የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናት

- የአዲስ አማኞች ክፍሎች

- የጥምቀት ክፍሎች

የመሪዎች ማዕከላዊ አመራር ዕቅዱን ለእያንዳንዱ የሥራ ክፍል መሪዎች እንዲሠሩበት መስጠት አለበት። እንደ ሰንበት ትምህርት ቤት እያንዳንዱ የሥራ ክፍል ለዓመቱ የሚሆን የዝርዝር መግለጫ ዕቅድ ያስፈልገዋል። በተጠናቀቀ ጊዜ እንዲያይዩትና አላባቸውን እንዲጨምሩበት፣ እንዲያጸድቁትም ለማዕከላዊው አካል መቅረብ አለበት።

4. የወንጌል ስርጭት

የቤተክርስቲያን የመድረስ እና ወንጌልን የማሰራጨት ፕሮግራም እንደገና ሊታይ እና ሊታቀድ ይገባዋል። ይህም እነዚህን ሊያካትት ይችላል።

- አሁን በአገልግሎት ላይ ያሉ ወንጌላውያን፣ አገልግሎታቸው፣ ውጤታማነታቸውና የሚያስፈልጋቸውም ነገር፣ መቀጠል የማይችሉና መተካት የሚያስፈልጋቸው ናቸውን? ለወንጌል ስርጭት ፕሮግራም ያለው ገንዘብ እንደገና ሊታይና ወቅታዊ መሆኑ ሊረጋገጥ ይገባል።

- መስፋት። ወንጌል ሊሰበክባቸው የሚገባ አስፈላጊ ስፍራዎች አሉን? ማን ነው መሄድ ያለበት? መታቀድና በቤተ ክርስቲያን መጽደቅ ያለበት ምን ያህሉ ጸድቀዋል።

5. ጉብኝት

ጉብኝት እጅግ ጠቃሚ የሆነ የአገልግሎት ክፍል ነው። ኢየሱስና ያዕቆብ ሁለቱም የታመሙትን፣ በእስር ያሉትን፣ ወላጅ የሌላቸውንና መበለቶችን የመጠየቅን አስፈላጊነት ገልጸዋል። አዲስ አማኞች በቶሎ መጎብኘትና መበረታታት ያስፈልጋቸዋል። ተፈላጊነት ያጡ የሚመስላቸው ሰዎች እንደሚናፈቁ ሊያውቁ ይገባል፤ ወደ ኅብረተሰቡ የመጡ አዲስ ገቢዎች ወደ ቤተክርስቲያን ሊጋበዙ ይገባል። የቤተክርስቲያን የጉብኝት ፕሮግራም በሚገባ የተደራጀ መሆን አለበት። ምክንያቱም ትኩረት የሚፈልግ ሁሉ መታወስ አለበት። አንድ ወይም ሁለት ሰዎች ይህንን ማድረግ አይችሉም። ይህንን ለመሥራት በደንብ የተደራጁ ግለሰቦች መኖር አለባቸው። በሚገባ እንዲሠሩ የሠለጠኑ መሆን አለባቸው።

6. የቤተክርስቲያን ቦርድ የጊዜ ሰሌዳ

የቤተክርስቲያን ዋና መሪዎችን ብቻ የሚመለከቱ ድርጊቶች ስለሚኖሩ ለራሳቸው የጊዜ ሰሌዳ ሊያዘጋጁ ይገባል።

-የየወሩ የሥራ ስብሰባ

-ዓመታዊ የሥራ ስብሰባ

-የጸሎት ስብሰባ

-የቋሚ ሠራተኞች ስብሰባ

-የአውራጃ የሥራ ስብሰባ

-የገንዘብ ኮሚቴ ስብሰባ

የመሪዎች አንዱ በጣም አስፈላጊ ኃላፊነት ለማግበሩ በየጊዜው መረጃ መስጠት ነው። ስለሆነም እነዚህን ነገሮች ማወቅ ያስፈልጋቸዋል።

- እነርሱን የሚመለከቱ ክንውኖች

- ማንኛውም የቤተክርስቲያን የአሠራር ለውጦች

- የገንዘብ ሪፖርት

ለሰዚህ ጥንቃቄ የተዋላ የተለያዩ የጊዜ ሠሌዳን ማድረግ መሪዎች ለታግኝና ደጋፊ አባሎች አስፈላጊ ማስታወቂያ ለመናገር ይቀላቸዋል። ማንኛውም የቤተክርስቲያን የአሠራር ለውጥ በጥንቃቄ ሊብራራና ሊታይ ይገባል። ከዚያም እያንዳንዱ ሰው ለውጡ ምን እንደሆነና የለውጡን ምክንያቶች ያውቃል።

የገንዘብ ሪፖርት መደበኛ በሆነ መንገድ መሰጠት አለበት። ይህም ጉባኤውን ገንዘቡ በትክክል በሥራ ላይ እየዋለ እንደሆነ እርግጠኛ እንዲሆን ያደርገዋል። ከዚያም በቤተክርስቲያን ውስጥ ለጌታ ሥራ ለመስጠት ፈቃደኛ ይሆናሉ። ሁሉም የቤተክርስቲያን አባላት በሚገኙበት ዓመታዊ የቤተክርስቲያን የሥራ ስብሰባ ዓመታዊው የገንዘብ ማስረጃ ቀርቦ ውይይት ሊደረግበት ይገባል። ከዚያም ውይይት በመነሣት ለሚመጣው ዓመት በጀት ይሠራል። ይህ በሙሉ ማብራሪያ ከተደረገ ሰዎች ኃላፊነታቸው ምን እንደሆነና ገንዘቡ እንዴት ጥቅም ላይ እንደዋለ ያውቃሉ። በዕቅድህ ሁሉ እየጸለይህ ወደ እርሱ ስትመለከት እግዚአብሔር ይመራሃል፤ ይባርክሃልም። ግትር መሆን የለብህም፤ አንዳንድ ጊዜ በዕቅድ ውስጥ ለውጥ መደረግ ይኖርበታል። ነገር ግን ወደምትሄድበት ቦታ ጥሩ የሆነ ምሪትን ይሰጥሃል።

12ኛ ጥያቄ፡- በጥንቃቄ ያቀደና ጥሩ ምላሴ ሊሆንልህ የሚችል አንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ገጸ ባሕርይ ምረጥ። ሲያቅድ የወሰዳቸውን ደረጃዎችና ውጤቱ ምን እንደነበር ተናገር።

አምስተኛ ቀን፡- ይህንን ትምህርት በጥንቃቄ ከልሰና ለውይይት ተዘጋጅ።

ሳምንታዊ ስብሰባ

በዚህ ትምህርት የእያንዳንዱ ቀን ዋና ዋና ነጥቦች ላይ ተወያይባቸው። በቤተክርስቲያንህ የተሻለ አደረጃጀትና የአሠራር ችሎታ እንዲኖር ልትጠቀምባቸው የምትችላቸው ዘዴዎች ካሉ ተነጋገር።

ትምህርት አሥራ ዘጠኝ

የክርስቲያናዊ ትምህርት ፕሮግራም ግምገማ

አንደኛ ቀን፡- የምንገመግመው ለምንድን ነው?

ገበሬ ከሆንህ የእርሻ ቦታህን እየተዘዋወርህ ታያለህ። ምን ዓይነት እህል እንደምትዘራ ትወስናለህ። ይህ በአፈሩ ዓይነት ላይ ይወሰናል፤ በገበያውና ምን እህል የበለጠ ትርፍ እንደሚያስገኝ በዚያ ይወሰናል። የእርሻ ቦታው በሚገኝበት ለፍራና በምትጠብቁት የዝናብ መጠን ይወሰናል።

ነጋዴ ከሆንህ ወደ ገንዘብ ሠንጠረዥህ ትመለከታለህ። አትርፈሃል ወይም ከሰረሃል? ትርፉን ወይስ ኪሳራውን ያመጣው ምንድን ነው? መለወጥ

የሚያስፈልጉህ ነገሮች አሉን? ቆጠራ ማካሄድ ያስፈልግሃል? የሠራተኞችህን ውጤታማነት መመርመር ያስፈልግሃል? አንዳንድ ሰዎችን ማዛወር ወይም ማስናበት ወይም ደግሞ መቅጠር ያስፈልግሃል? ግምገማ ይህ ነው።

1ኛ ጥያቄ፡- መንፈሳዊ አገልግሎቶችን መገምገም ትክክል ነው ወይስ አይደለም? ለመልሶችህ ምክንያት ስጥ።

የምንሠራውን ነገር ሁሉ መገምገም በጣም አስፈላጊ ነው። ለቅዱስ መንፈሱ ለመታዘዝ የነቃን ስንሆን እርሱ እንድንሠራ የሚፈልገውን ጌታ እንደሚመራን እውነተኛ ነገር ነው። ውጤቶቹም እርሱ የሚገባቸው ናቸው። በሌላ በኩል ደግሞ እኛ ሰብአዊ ፍጥረቶች ስለሆንን ማድረግ ያለብንን ሁሉ አናደርግም። መገምገም የሚያስፈልገን ለዚህ ነው። ሁል ጊዜ በቋሚነት ማሻሻል ይኖርብናል። ሮሜ 8:28-29 እንዲህ ይላል። «እግዚአብሔርንም ለሚወዱት እንደ አሳቡም ለተጠሩት ነገር ሁሉ ለበጎ እንዲደረግ እናውቃለን። ልጁ በብዙ ወንድሞች መካካል በኩር ይሆን ዘንድ፣ አስቀድሞ ያወቃቸው የልጁን መልክ እንዲመስሉ አስቀድሞ ደግሞ ወስኖአልና»። በሕይወታችን የሚሆነው ማንኛውም ነገር ሁሉ የሚመጣው እኛ እንድንለወጥና እንድንሻሻል በይበልጥም ክርስቶስን እንድንመስል ነው። ያ የእግዚአብሔር ዋና ዕቅድ ነው። በምንወድቅበት ወይም ለእርሱ ክብር በምንሠቃይበት ጊዜ «ጌታ ይህ ነገር እንዲሆን ለምን ፈቀደ? ምንስ ሊያስተምረኝ ይፈልጋል?» ብለን ራሳችንን መጠየቅ አለብን። ምላሾቻችን በጣም አስፈላጊ ናቸው። በሕይወታችን ውስጥ በሚገጥመን ማንኛውም ነገር ክርስቶስን ወደ መምሰል በይበልጥ ማደግ ይኖርብናል።

ጳውሎስ በ1ኛ ቆሮንቶስ 11:28 ላይ «ሰው ግን ራሱን ይፈትን፤ እንዲሁም ከእንጀራው ይብላ ከወይኑም ይጠጣ» ብሏል። ይህ ራስን መፈተን (መገምገም) ነው። ሰው ወደ ሕይወቱና ወደ ሥራው በመመልከት በሁሉም አቅጣጫ እግዚአብሔርን ደስ ማሰኘቱን ማረጋገጥ አለበት።

ታዲያ የቤተ ክርስቲያናችንን ክርስቲያናዊ ትምህርት ፕሮግራም የምንገመግመው ለምንድን ነው?

1. የታቀዱ ግቦች በሚገባ ተደርሶባቸው ወይም አልተደረሰባቸው እንደሆነ ለማየት

የትኛውንም ፕሮግራም በምንጀምርበት ጊዜ እግዚአብሔር በዚያ ፕሮግራም ውስጥ ሊሠራቸው የሚያቅዳቸውን ነገሮች ግብ አድርገን ማስቀመጥ አለብን። በክርስቲያናዊ ትምህርት ፕሮግራሞችን ውስጥ የማግበረ ምእመናን እያንዳንዱ አባል ከመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት እንዲያገኝ አንዱ ግብ ከሆነ ይህም የጌታ ፈቃድ እንደሆነ እናውቃለን። ያን ጊዜ እንዲህ ብለን መጠየቅ እንችላለን። «በቤተ ክርስቲያናችን የሚገኘው እያንዳንዱ ሰው የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት አግኝቷልን?» መልሱ አዎን ከሆነ አብረን ጌታን

እናመስግናለን። መልሱ አይደለም ከሆነ ያንን ግብ ለመምታት ምን ማድረግ አለብን ብለን እናስባለን።

የታወቁና የተወሰኑ ግቦች ከሌሉን የተገኘውን ዕድገት ለመገምገም ምንም ዓይነት መሠረት ሊኖር አይችልም።

2. አዳዲስ ግቦች ማቀድን ለመርዳት

ከግቦቹ አንዳንዶቹ ከተግሉ (ከተደረሰባቸው) ሥራው እንዲያድግ አዳዲስ ግቦችን ማቀድ ያስፈልገናል። ግቦቹ ሊደረሰባቸው የማይችሉ ከሆኑ ካለንበት እውነታ ጋር በመስማማት የሚደረሰባቸው እንዲሆኑ ማድረግ ይኖርብን ይሆናል። ሆኖም ግቦች ከሌሉን ምንም ነገር ላይ ልንደርስ አንችልም። ይህ ልክ አዳኝ የቀስቱን ፍላጎ ወደ ጨለማ እንደሚወረውር ይመስላል። ዒላማውን ይመታልን? በፍጹም አይመታም።

3. የሠራተኞቻችንን ውጤታማነት ለመመርመር

በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያለ ፕሮግራም ከመሪዎቹና ከሠራተኞቹ ይልቅ ጠንካራ አይደለም። ለእያንዳንዱ ክፍል በጣም ጥሩ የሆኑትን መሪዎችና ሠራተኞች መምረጥ አለብን። አንዳንዶች ስጦታ ከሌላቸውና በራሳቸው የአገልግሎት መስክ ጥሩ መሥራት ካልቻሉ ወደ ሌላ ቦታ መዛወር ሊያስፈልጋቸው ይችላል። በአንዳንድ በተወሰኑ አቅጣጫዎች ላይ የሠለጠኑና የተዘጋጁ አዳዲስ አባላት ሊመጡ ይችላሉ። ለእነርሱም ቦታ ማዘጋጀት አለብን።

4. ድካምን ለማወቅ

ምንም ዓይነት ዓላማና ግብ ይኑረን ግምገማ በምንጀምርበት ጊዜ ድካሞች እንዳሉ እናውቃለን። ድካሞች ምን እንደሆኑ ማወቅና እነዚያን የድካም አካባቢዎች ለመፈወስ የእግዚአብሔርን ምሪት መፈለግ አለብን። ስሕተቱ ምናልባት በዕቅድ ጊዜ ይሆናል። ወይም ግባችንን በምናስቀምጥበት ጊዜ ከተጨባጭነት ርቀን ይሆናል። ምናልባትም በኅብረተሰቡ ውስጥ የሚገኙ ሁኔታዎች ዓላማችን ላይ መድረስ እንዳንችል አድርገው ሊሆን ይችላል። ወይም ደግሞ በሠራተኞች ለውጥ ወይም በቤተ ክርስቲያን መሪዎች መቀያየር ምክንያት ለውጥን ወይም ወደ ጎሳ መቅረትን አስከትሎ ይሆናል። የችግሮቹን ምክንያቶች መፈለግና ችግሮቹን መፍታት ግዴታችን ነው።

5. ብርታታችንን ለማወቅ

ግምገማ ሁሉ አሉታዊ አይደለም። ብዙዎች ፕሮግራሞቻችሁ በእርግጥ እንደተከናወኑና በሚገባ እንደተሠሩ ታውቃላችሁ። ይህ ለእናንተና ለቤተ ክርስቲያንም ትልቅ ማበረታቻ ነው። ፕሮግራሙ በሚገባ እንዲካሄድ ያደረጉትን ምክንያቶች ፈትሹ። ለወደፊቱ ሊረዱችሁ የሚችሉ ነገሮችን ልትማሩ ትችሉ ይሆናል።

6. ዕድገትንና ትምህርትን ለማበረታታት

በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚገኙት ፕሮግራሞች በጥሩ ሁኔታ ከተካሄዱ ሠራተኞችና ተካፋዮቹ በጣም ይበረታታሉ፤ ይህም በበለጠ እንዲሠሩ ያነሣሣቸዋል፤ ጥልቅ ፍላጎትንና ደስታን ይፈጥራል። በአገልግሎታቸው ላይ ከፍተኛ ጥረትን እንዲያደርጉ ያነሣሣቸዋል።

2ኛ ጥያቄ፡- የቤተ ክርስቲያናችንን የክርስቲያናዊ ትምህርት ፕሮግራም የምንገመግምበትን ምክንያቶች ዘርዘር።

የተገኘውን ዕድገት ለማወቅ፣ የውድቀትና የድካማችን ምክንያቶችን ለመፈለግና በአዎንታዊ ውጤቶች ለመበረታታት የቤተ ክርስቲያን ፕሮግራሞችን መገምገም አስፈላጊ ነው።

ሁለተኛ ቀን፡- የክርስቲያናዊ ትምህርት ፕሮግራም እንዴት ይገመገማል?

ባለፈው ትምህርታችን ፕሮግራማችንን ለምን መገመገም እንደሚያስፈልገን ምክንያቶችን አይተናል። አሁን ደግሞ እንዴት እንደምንገመግም ለማሰብ እንፈልጋለን። ሁለት ዓይነት ግምገማዎች አሉ፡- ሂደቱን መገምገምና ውጤቱን መገምገም ናቸው። ሁለቱም ያስፈልጋሉ።

1. ሂደቱን መገምገም

በዚህ የግምገማ ክፍል ውስጥ ግድ የሚለን በትምህርት ፕሮግራሙ ውስጥ ያለው ሂደት ነው። ይህ በዋናነት የሚመለከተው አስተዳደሩንና መምህራኑን ነው።

አስተማሪዎቻችን በሥራው ላይ እያሠለጠንናቸው ነበር እንበል። በሳምንታዊ ስብሰባችን ላይ እንዴት ትምህርተቻቸውን እንደሚያዘጋጁና እንደሚያስተምሩ፣ በከፍላቸው ውስጥ ሥነ ሥርዓትን እንዴት እንደሚያስከብሩ፣ ወዘተ. . . አስተምረን ነበር። እንዴት ልንገመግማቸው እንችላለን?

አንደኛው መንገድ ትምህርቱን ካዘጋጁ በኋላ እናንተ እንድታርሙት ሊሰጧችሁ ይችሉ ይሆናል። ሌላኛው መንገድ በሥልጠና ክፍል ውስጥ የናሙና ትምህርት እንዲያስተምሩ ማድረግ ነው። ሦስተኛው መንገድ በሚያስተምሩበት ጊዜ መጎብኘትና ሲያስተምሩ መመልከት ነው።

ሦስተኛው መንገድ ከሁሉ የተሻለው መንገድ መሆኑ እውን ነው። ምክንያቱም የትምህርቱን ይዘት ብቻ ሳይሆን የአስተማሪውን ጠባይ እና የተማሪዎቹን የመቀበልና ምላሽ የመስጠት ችሎታ ለማየት ያስችላል። የሚከተሉትን ጥያቄዎች ራሳችሁን መጠየቅ ትችላላችሁ። ትምህርቱን ያስተዋወቀው እንዴት ነው? ተማሪዎቹን ወደ መጽሐፍ ቅዱስ የመፈቸው እንዴት ነው? ተማሪዎቹ መጽሐፍ ቅዱስን ከሕይወታቸው ጋር እንዲያዛምዱ

ያደረጋቸው እንዴት ነው? በመማር/ ማስተማር ሂደት ውስጥ የተማሪዎችን ተሳትፎ እንዲያድግ እንዴት አደረገ? የትምህርቱ አጫራረስ እንዴት ነው?

እነዚህ ጥያቄዎች ሁሉ ከማስተማሩ ሂደት ጋር የሚሄዱ ናቸው። ሂደቱ ደካማ ከሆነ አስተማሪዎቻችን እንዲሻሻሉ በእነዚህ አቅጣጫዎች ተጨማሪ ሥልጠና መስጠት እንችላለን። በጥሩ ሁኔታ በሚገባ የሚሠሩ ከሆነ ልናመሰግናቸውና ጥሩ ዘዴያቸውን ከሌሎች ጋር እንዲካፈሉ ልናደርግ ይገባል።

አስተዳደርን የምንገመግም ከሆነ በየሳምንቱ እያንዳንዱ ክፍል አስተማሪ እንዳለው ማጣራት ይኖርብናል። በክርስቲያናዊ ትምህርት ፕሮግራምና በቤተ ክርስቲያን አገልግሎቶች ውስጥ ነገሮች በጥንቃቄ ተመዝግበው መቀመጣቸውን እናያለን። ይህ የሰዎች መገኘትን፣ መባን፣ ጉብኝትን፣ የወንጌል ስርጭትን፣ ጥምቀቶችን፣ አዲስ የተለወጡ ሰዎችን ያካትታል። ለአስተማሪዎች የሚያስፈልጉ ነገሮች መግኘታቸውን እናረጋግጣለን። ለሠራተኞቹ ፍላጎት አስተዳደሩ ንቁ ነበርን? ለቤተ ክርስቲያን ቋሚ ሠራተኞች ደመወዝ ተከፍሏልን? ለአዳዲስና ጊዜያዊ ሠራተኞች ሰዎች በጊዜው እንዲያውቁና በተከታታይ መረጃ ሲሰጣቸው ቆይቷልን?

2. ውጤቶችን መገምገም።

በቤተ ክርስቲያናችን ውስጥ ያለውን ትምህርት ውጤት ለመለካት መንገዶችን መፈለግ አለብን። የመልካም ትምህርት ውጤት መለኪያ አንዱ መንገድ ሳምንታዊውን በየክፍሉ ያለ የተካፋይ ብዛት መመልከት ነው። ክፍሎች እያደጉ ነውን? አንዱ ክፍል እያደገ ከሆነ አስተማሪው ጥሩ እየሠራ ነው ማለት ነው። አስተማሪው ተማሪዎችን ሲያነሣ፣ በውስጣቸው ፍላጎትን ሲቀሰቀስና ለሌሎች ክፍላቸው ለሌሎች ተናግረው ሌሎች እንዲመጡ ሲሰብ ነበር ማለት ነው።

በአመለካከቶች ላይ ለውጥ ታያላችሁን? ይህን መለካት ከበድ ይላል፤ ነገር ግን ጊዜ እያለፈ ሲሄድ በሰዎቹ መካከል ተጨባጭ የአመለካከት ለውጥ ሊኖር ይገባል።

በአባሎች መካከል የበለጠ ፍቅር፣ ርኅራኄና የእርስ በርስ መተላለፍ ሊኖር ይገባል። መሪዎች በክርክሮችና ባለመስማማቶች፣ በጋብቻ ችግር፣ በዓመፀኛ ወጣቶች ላይ ያጠፉት ጊዜና ሁኔታ አነስተኛ ነበርን?

የጠባይ ለውጥ ነበርን? ያረጁ ዓለማዊ አሳቦች ተሸንፈዋልን? ሰዎቻችሁ በሚመለከታቸው ዓለም ፊት ስለሚኖራቸው ምሳሌነት ተጨማሪ ጥንቃቄ ወስደዋልን? ቁጣ ቀንሷልን? መልካም ያልሆነ አነጋገር ቀንሷልን? ራስ ወዳድነት ቀንሷልን? ኩራት ቀንሷልን?

ሰዎች ላልጻኑት ካለፈው የበለጠ ግድ ይላቸዋልን? የእግዚአብሔር ቃል ትምህርት በታማኝነት ከተሰጠ፣ ተማሪዎች ክርስቲያን የመሆንን ደስታ ላላወቁት ሰዎች ለማካፈል ክፍ ያለ ተቆርቋሪነት ይሰማቸዋል። በምስክርነት

ትጋትን ያሳያሉ። ሰዎችን ወደ ክርስቶስ ለመምራትና ወደ ቤተ ክርስቲያን ለማምጣት የበለጠ በንቃት ይሠራሉ።

3. የምንገመግመው ሊታይ እና ሊለካ የሚችል መሆን አለበት።

ከላይ እንደጠቀስነው ሊታዩና ሊለኩ የሚችሉ ነገሮች በግምገማ ጊዜ ይከናወናሉ። ሂደቱ በጥሩ ሁኔታ ላይ ከተገኘ ውጤቱን ራሱ ያሳያል።

መዝገብን (የቁጥር መረጃዎችን) በተመለከተ ምን ይሆን እንደ ነበረ በቀጥታ መመልከት እንችላለን። ለምሳሌ የስም መቆጣጠሪያ መዝገብን በመመልከት ቤተ ክርስቲያን እያደገች መሆኑን ወይም አለመሆኑን መለካት እንችላለን። አንዳንዶቹ ሌሎች አካባቢዎች በቀላሉ ሊደረሰባቸው አይችሉም። ነገር ግን ከላይ እንደተጠቀሰው ሊታዩ የሚችሉ ውጤቶች አሉ። በአመለካከትና በጠባይ ለውጥ ከታየ በጥንቃቄ ለሚያይ ሰው ግልጽ ይሆናል።

ለግምገማችን የሚሆን መረጃ የምናገኝበት ሌላው ምንጭ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ከሚሠሩ አስተማሪዎችና መሪዎች ምላሽ በመስማት ነው። ለውጥን ለማየት በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ለሚገኘው ለእያንዳንዱ ሰው በበቂ ሁኔታ ቅርብ ላትሆኑ ብትችሉም፤ የሚያስተምሩና የሚያስተዳድሩት በይበልጥ ቀረብ ብለው ለማየት ይችላሉ። የተገነዘቡትን ነገር እንዲገልጹ የሚሞላ ቅጽ ልትሰጡአቸው ትችላላችሁ። የተሻለው መንገድ ለመሪዎቻችሁ ትልቅ ስብሰባ አዘጋጅቶ ውይይት ማካሄድ ችግሮችን የመመልከት ጊዜ ማድረግ ይሆናል። በጣም ብዙ ጊዜ ይህ ጠቅላላውን ፕሮግራም እንድትገመግሙ የሚያስችሉ ብዙ ነጥቦችን ይገልጻል።

ሌላኛው መንገድ የሚሆነው ደግሞ ከተለያዩ ክፍል አባላት ጋር በመገናኘት እነርሱ የሚሉትን ማድመጥ ይሆናል። ጥሩ የሆኑ ጥያቄዎችን በመጠየቅ በቤተ ክርስቲያን ፕሮግራሞች ውስጥ ከሚግሩት ብዙ ነገሮችን ልትማሩ ትችላላችሁ።

3ኛ ጥያቄ፡- ይህንን ትምህርት ስትመለከት ስለ ግምገማ አስፈላጊነት ያገኘኸው ምን አዲስ አሳብ አለ? ጻፈው። በቤተ ክርስቲያንህ ስለሚካሄድ ግምገማ የምታወቀው ነገር አለን? ተሳትፈሃልን? እንደዚያ ከሆነ፤ ግምገማውን በማድረግ ያገኘሃቸውን አንዳንድ መበረታታቶች ጻፍ። የተደረሰባቸውን አንዳንድ ድክመቶች ጻፍ። ምን ምን የመፍትሔ አሳቦች ተሰጥተዋል?

ግምገማ በጣም አስፈላጊ ነው። ከግምገማ ብዙ ነገር መማር ይቻላል። ሁለቱ የግምገማ ዓይነቶች ሂደትና ውጤቶች ናቸው። ግምገማ በምናደርግበት ጊዜ የግምገማውን ውጤት ከዓላማችን ጋር በማስተያየት ዓላማችንን መትተን እንደሆነ ወይም እንዳልሆነ ለማየት ለፕሮግራሙ ያለን ዓላማ በበቂ ሁኔታ ግልጽ መሆን አለበት።

ስለ ክርስቲያናዊ ትምህርት ፍልስፍና እና ዓላማ የሚያወራውን የትምህርት አንድ ሦስተኛ ቀን ትምህርት እንደገና አንብብ። የክርስቲያናዊ ትምህርት ፍልስፍና በቤተ ክርስቲያን የትምህርት አደረጃጀት ሥራ ላይ

ሂላዊ አስተሳሰቦችን ማስገባት እንደሆነ ተናግረናል። የእምነት አቋማችንንና ይህንን ለሰዎች ለማስተማርና እንዲሁም ከትውልድ ወደ ትውልድ እንዲተላለፍ የምናደርገውን ጥረት ይመለከታል።

የክርስቲያናዊ ትምህርታችን ዓላማ ፍልስፍናውን ተግባራዊ ወደሚሆንበት ሁኔታ አምጥቶታል። በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚገኙትን እያንዳንዱን የዕድሜ ክልል ፍላጎት ለመድረስ ጥንቃቄ የተሞላበትን ዝርዝር የፕሮግራም ዕቅድ ይጨምራል። ዓላማዎቹ ይዘቱን፣ ጥቅም ላይ የሚውሉትን ዘዴዎችና ዕቃዎች እንዲሁም የፕሮግራሙ ውጤት ይሆናሉ ተብሎ የሚጠበቁትን ያጠቃልላሉ። ውጤቶች ደግሞ ተማሪው ከትምህርቱ የተነሣ ሊያብራራ የሚችለውን ነገርና በሕይወቱ ውስጥ የታየውን ለውጥ ይጨምራሉ።

ስለዚህም ግምገማችን ከዓላማችን ጋር መወዳደር አለበት። ይህ ልንሠራው ያስብነውን ነገር መሥራታችንን ወይም አለመሥራታችንን እንድንመረምረው ይረዳናል።

ሦስተኛ ቀን፡- ምን እንደምንገመግም

የግምገማ ዓላማ ጠቅላላውን የቤተ ክርስቲያን የትምህርት ፕሮግራም ለማሻሻል እስከሆነ ድረስ ሁሉንም ፕሮግራም መገምገም ያስፈልገናል። ከዚህ ኮርስ በጨምሮ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ብዙ ፕሮግራሞች እንደሚካሄዱ ትረዳላችሁ።

I. የምንገመግማቸው ፕሮግራሞች

1. የሰንበት ትምህርት ቤት፡- ሂደቱንና ውጤቶቹን በማካተት የሰንበት ትምህርት ቤትን መገምገም ትችል ይሆናል። ሁለተኛ ቀንን ተመልከት። ለሚከተሉት ፕሮግራሞችም ለእያንዳንዳቸው የሚሠራና እውነት ይሆናል።

2. የወጣቶች ፕሮግራም

3. የወንዶች አገልግሎት ፕሮግራም

4. የሴቶች አገልግሎት ፕሮግራም

5. የጥናት ቡድኖች

6. የወንጌል ስርጭትና ሌሎችን የመድረስ ፕሮግራም

7. ልዩ ክፍሎች

8. የመሪዎች ሥልጠና ፕሮግራም ስለዚህ በምዕራፍ አሥራ ሰባት የበለጠ እንማራለን።

II. የሠራተኞች ግምገማ

እንደዚህ ዓይነት ግምገማ በብዙ ጸሎትና በብዙ ዘዴ መካሄድ አለበት። አብዛኛው የሠራተኞች ግምገማ የሚካሄደው ቀጥተኛ ባልሆነ መንገድ በመመልከት ነው። ሆኖም መደረጉ በጣም አስፈላጊ ነው። በ1ኛ ቆሮንቶስ 14 ላይ የተሰጡ ሊረዱን የሚችሉ ሁለት መመዘኛዎች አሉ። የቁጥር 26

ክፍል እንዲህ ይላል፡- «ሁሉ ለማነጽ ይሁን»። በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚሠራው ማንኛውም ነገር የሚሠራው ቤተ ክርስቲያንን በማነጽ ዓላማ መሆን አለበት። ቤተ ክርስቲያን ማለት ሰዎች እንደሆኑ እናውቃለን። ስለዚህም ሁሉም የሚሠራው ነገር በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያሉትን ሰዎች ለማጠናከር መሆን አለበት። በዚህ መንገድ በቤተ ክርስቲያን የማይጠቅሙ ሠራተኞች ካሏችሁ መዛወር ወይም መተካት ይኖርባቸው ይሆናል። እግዚአብሔርም በእያንዳንዱ ሁኔታ ይመራችኋል። ሌሎች ሠራተኞች ደግሞ በጣም ጠቃሚ ይሆኑና እነርሱን ለመርዳትና ለማበረታታት የምትችሉትን ሁሉ ለማድረግ ትፈልጋላችሁ።

ሁለተኛ ጥቅስ 14:40 ሲሆን፤ «ነገር ግን ሁሉ በአገባብና በሥርዓት ይሁን» ይላል።

III. የመሰብሰቢያ ቦታዎች ግምገማ

ላሏችሁ ፕሮግራሞች ሕንፃዎቻችሁ ምን ያህል በቂ እንደሆኑ መፈተሽ ይኖርባችኋል። ቤተ ክርስቲያናችሁ የምታድግ ከሆነ ሌላ የቤተ ክርስቲያን ሕንፃ ለመሥራት ወይም ባለው ሕንፃ ላይ ለመጨመር ማሰብ ያስፈልጋችሁ ይሆናል። ለትምህርት የሚሆኑ ክፍሎች አሏችሁን? የአስተዳደር ሠራተኞችና አስተማሪዎች ሊሰበሰቡ የሚችሉበት ከመጋቢና ከሽማግሌዎች ቢሮ ሌላ ክፍሎች አሏችሁን?

IV. የመዝገብ አያያዝ ግምገማ

ሁሉም የቤተ ክርስቲያን ዘገባዎች መታየትና በየጊዜው ወቅታዊ መደረግ አለባቸው። በየዓመቱ የተካሄደውን ለማወዳደርና ለመገምገም በፋይል ውስጥ መዝግቦ መያዝና በቋሚ ቅጽ ሞልቶ ማስቀመጥ በጣም ይረዳል።

V. ሥርዓተ ትምህርትን መገምገም

በቤተ ክርስቲያናችሁ ውስጥ የተካሄዱትን የትምህርት ፕሮግራሞች በምትመለከቱበት ጊዜ የተለያዩትን ቡድኖች ፍላጎት ያሟላ ነበርን? ተማሪዎች እንዲጠቀሙ በትክክለኛው ደረጃ የተሰጠ ነውን? የቤተ ክርስቲያንን የመድረክ አገልግሎት አግዟልን? ከሥርዓተ ትምህርታችሁ ጋር በሚጣጣም መንገድ ሌሎች ጥያቄዎችን መጨመር ትፈልጉ ይሆናል።

VI. የእምነት አቋምን፡- የክርስቲያናዊ ትምህርት ፍልስፍና ዓላማህን መገምገም።

በመጨረሻም በቤተ ክርስቲያናችሁ ውስጥ ስለሚካሄደው የትምህርት ፕሮግራም ያቀዳችሁትን ዕቅድ ተመልሶ መመልከት አስፈላጊ ነው። የቤተ ክርስቲያንን እያንዳንዱን የሥራ መስክ በምትገመግሙበት ጊዜ አንዳንዶቹን መለወጥ ወይም ደግሞ ወቅታዊ ማድረግ ትፈልጉ ይሆናል።

4ኛ ጥያቄ፡- በቤተ ክርስቲያናችሁ ጠቅላላ ፕሮግራም ውስጥ መገምገም ያስፈልጋቸዋል የምትላቸውን የተለያዩ መስኮች በዝርዝር ጻፍ። ይህ ግምገማ ወደ

ዓመታዊ ሪፖርት ሊያድግ ይችላልን? አንዳንድ ክፍልስ በምስጢር ለሽግግሮች በርድ ብቻ የሚሆን ይሆንን?

አራተኛ ቀን፡- መቼ እንደምንገመግም።

1. መቼ እንደምንገመግም

ብዙ አብያተ ክርስቲያናት ትልቅ ችግር እስካልደረሰባቸው ድረስ የግምገማን አስፈላጊነት አይረዱትም። ስለዚህም የችግራቸውን ጭብጥ ለመረዳት ተደጋጋሚ ስብሰባዎች በማድረግ ብዙ ጊዜ ይፈጃሉ፤ ቋሚ የሆነ የግምገማ ጊዜ ቢኖራቸው ኖሮ ከዚያ እጅግ ባነሰ ጊዜ ያቃልሉት ነበር።

የግምገማ ጊዜ ቋሚ በሆነ መንገድ ቢያንስ በዓመት አንድ ጊዜ ሊደረግ ይገባል። በየዓመቱ ልንጠቀምበት እንድንችል በጥሩ ዘዴ ፈጽሞ ሊሠራና ሊዘጋጅ ያስፈልጋል። አንድ ጊዜ ከተሠራ በየዓመቱ ለመጠቀም በጣም ቀላል ይሆናል። ግምገማ ለማድረግ ጥሩው ጊዜ የቤተ ክርስቲያን ዓመታዊ የሥራ ስብሰባ ከመካሄዱ ቀደም ብሎ ቢሆን ነው። ከዚያም ምስጢራዊ ያልሆኑትን የግምገማ ክፍሎች በየዓመታዊ ሪፖርቱ ውስጥ በማስገባት መጠቀም ይቻላል። ዓመታዊ ሪፖርቶች (ዘገባዎች) ለማሳበሪያ ምእመናኑ በጣም አስፈላጊዎች ናቸው። ምክንያቱም ስለ ሥራው ዕድገት መረጃ በመስጠት ለመቀጠል የሚያበረታታ ይሆንላቸዋል።

በየወሩ ወይም በየሦስት ወሩ የሚደረግ ግምገማ ለማካሄድ የምትፈልጉበት ምክንያት ሊኖራችሁ ይችላል። ይህ ከአስተዳደር ሠራተኞቻችሁ ጋር በመነጋገር ልትወሰኑት የምትችሉት ጉዳይ ነው።

ሌላው ሕጋዊ ያልሆነ ግምገማ (ሁልጊዜ) ማካሄድ ይቻላል የሚል አሳብ አለ። አስተማሪዎቹ ለመሻሻል ለመሞከር በየሳምንቱ የማስተማር ዘዴዎቻቸውን መገምገም አለባቸው። የሥራ መሪዎችም ጥሩ ተመልካች፣ ሥራውንም ለማሻሻል በሚያስፈልግ ሁሉ ሠራተኞቻቸውን ለማበረታታት፣ ለማሠልጠን፣ ለማረም፣ ለመገሠጽ የሚገመግሙ መሆን አለባቸው።

2. የግምገማ ጥቅም

ግምገማ ብዙ ጥቅሞች አሉት

ሀ. ችግሮች ወደ ቀውስነት ከማደጋቸው በፊት ለይታችሁ እንድታውቁዎቸው ይረዳል። በብዙ ሁኔታዎች ችግሮች በቤተ ክርስቲያን ውስጥ የሚያድጉት የትምህርት ማነስ ስላለ ነው። ጥሩ የሆነ የትምህርት ፕሮግራም ከጥሩ አስተማሪዎችና መሪዎች ጋር ካላችሁ ብዙዎች ችግሮች አያድጉም። ሆኖም ችግሮች ይነሣሉ፤ የቤተ ክርስቲያን መሪዎችም ጉቁና ጠንቃቃ ከሆኑ ችግሮች ወደ ተራራነት ከመለወጣቸው በፊት በሚገባ በጊዜው አስፈላጊ ነገሮችን በማድረግ ይረቷቸዋል።

ለ. ግምገማ የትኞቹ ፕሮግራሞች በጥሩ ሁኔታ እንደሚካሄዱ የትኞቹ ደግሞ ገና እንደሚፍገመገሙ ለማወቅ ይረዳል። አዎንታዊ እና አሉታዊ የሆኑትን ምክንያቶች ለይታችሁ እንድታውቁ ይረዳል።

ሐ. በየክፍሉ ስለሚደረገው ነገር ሁልጊዜ መረጃ እንዲኖራችሁ ያደርጋል። ይህም በእውቀት እንድትጸልዩና ምሪትን በመስጠት ብዙ እንድታገዙ ያደርጋችኋል።

3. በግምገማ ጊዜ የምናካትታቸው አንዳንድ ነገሮች

ሀ) የእምነት አቋም፣ ፍልስፍናና ዓላማዎች

1. ከላይ የተጠቀሱት የተገመገሙት መቼ ነበር?
2. ምን ለውጦች ተደርገው ነበር? ለምን?
3. ዓላማዎቹ በቤተ ክርስቲያን ያሉ ሁሉንም የአገልግሎት መስኮች ያጠቃለሉ ነበርን? ካልሆነ መጨመርና መዘለል ያለበት ነገር ምንድን ነው?

ለ. ድርጅትና አስተዳደር

1. እያንዳንዱ የቤተ ክርስቲያን ፕሮግራም ሠራተኞች ለእርዳታና ለምሪት ፍለጋ ሲሄዱ ሊጠይቁት የሚችሉት መሪ አለን?
2. የሰንበት ትምህርት ቤት የሥራ መሪ አለውን?
3. በሰንበት ትምህርት ቤት ውስጥ ስንት ክፍሎች አሉ?
4. ስንት አስተማሪዎች አሉ?
5. ለአስተማሪዎች ቋሚ የሥልጠና ስብሰባዎች ይደረጋሉን?
(እንደዚህ ዓይነት ተመሳሳይ ጥያቄዎች ለእያንዳንዱ ፕሮግራም ሊሠሩ ይገባል።)

6. ቤተ ክርስቲያኒቱ የመሪነት ሥልጠና ፕሮግራም አላትን?

ሐ. መዝገብ

1. በሁሉም የቤተ ክርስቲያን ፕሮግራሞች የሚመጡ ሰዎች ቁጥር ተመዝግቦአልን?
2. እነዚህ የተመዘገቡት በቀላሉ ካለፉት ዓመታት ጋር ለማወዳደር እንዲቻል ተጠብቀዋለን?
3. እነዚህ መዝገቦች ሊያዩዋቸው ለሚፈልጓቸው በቀላሉ ሊያገኟቸው እንደሚችሉ ናቸውን?
4. እነዚህን መዝገቦች የፕሮግራሞችን ዕድገት ለመገምገም ተጠቅመንባቸዋልን?

መ) የመሰብሰቢያ ቦታና መሣሪያዎች

1. ለታቀዱት ፕሮግራሞች የሚሆኑ በቂ ክፍሎች በቤተ ክርስቲያን ውስጥ አሉን?

2. በቂ የሆኑ መሣሪያዎችን አሉን? (ጥቁር ሠሌዳ፣ አግዳሚ ወንበር፣ ጠረጴዛ፣ ወዘተ. . .)

ሠ. ሥርዓተ ትምህርት

1. ሥርዓተ ትምህርቱን ያዘጋጀው ማን ነው?
2. አሁን ያለው ሥርዓተ ትምህርት የተማሪዎችን ፍላጎት እያሟላ ነውን?
3. ሥርዓተ ትምህርቱ በቤተ ክርስቲያን የሚካሄደውን የሰብከት ፕሮግራም የሚረዳ ነውን?
4. ሥርዓተ ትምህርቱ ቅዱሳን መጻሕፍትን እንደ ትክክለኛና መለኮታዊ በመንፈስ ቅዱስ ምሪት የተጻፈ የእግዚአብሔር ቃል አድርጎ ያቀርባልን?
5. የማስተማሪያ መሣሪያዎቹ በሁሉም መንገድ ከመጽሐፍ ቅዱስ ጋር ይስማማሉን?
6. የትምህርት መሣሪያዎቹ ተማሪዎቹ የመጽሐፍ ቅዱስን እውነት ወደ ሕይወታቸው እንዲያዛምዱ የሚያበረታቱ ናቸውን?
7. የተጠቀምንበት መጽሐፍ ለአስተማሪው በቂ የሆነ እርዳታ ይሰጣልን?
8. የትምህርት መሣሪያዎቹ ለጠንካራ የወንጌላውያን አብያተ ክርስቲያናት እቋም ትኩረት ይሰጣሉን?
9. የትምህርት መሣሪያዎቹ የተማሪዎችን የዕድሜ ክልል ለመድረስ የተዘጋጁ ናቸውን?

ይህ በግምገማ ጊዜ ሊጠየቁ የሚችሉ ጥያቄዎች ዝርዝር ነው። ከዚህ ላይ ለመጨመር ወይም ለመቀንስ ትፈልጉ ይሆናል። በቤተ ክርስቲያን ውስጥ ያሉትን አገልግሎቶች ታውቃላችሁ፤ ስለሆነም ምን መጨመር እንደሚያስፈልግ ታያላችሁ።

5ኛ ጥያቄ፡- ይህንን የተጠቀመ ግምገማ አንድ ጊዜ በደንብ ተመልከቱና ለቤተ ክርስቲያናችሁ አገልግሎት በሚሰጣ መልኩ ለማሻሻል ጨምሩበት ወይም ቀንሱበት።

ጊዜውን የጠበቀ ግምገማ ቤተ ክርስቲያንን በጣም ሊያግዛት እንደሚችል አይተናል። ይህንን ሥራ ለመሥራት ጊዜ መውሰድ እውነተኛ ጥቅም አለው። ጥብቅ ከሆነ ግምገማ የተወሰደ ትምህርትና መሪዎች ከዚህ ውስጥ ሊያዩና ሊወያዩበት የቻሉት ነገር ከቤተ ክርስቲያን ሥራ አንዳንድ ችግሮችን በማጥፋት አዲስ መንገድን እይታን ይሰጣል።

አምስተኛ ቀን፡- በትምህርት አሥራ ዘጠኝ ውስጥ ያሉትን ነጥቦች በሙሉ ክልስ። በሳምንታዊ ሰብሰባ ውስጥ ለሚሰጡት የመወያያ ጥያቄዎች ተዘጋጅ።

ሳምንታዊ ስብሰባ

ለስብሰባው የተለመደውን አሠራር ተከተሉ።

የመወያያ ርእሶች

1. በቤተ ክርስቲያንህ ግምገማ ተካሂዶ የውቃልን? ግምገማ እናድርግ የሚለውን አሳብ በምታቀርብበት ጊዜ ይገጥሙኛል ብለህ የምታስባቸው ችግሮች ምንድን ናቸው?

2. ግምገማን በማድረግ የሚገኘው ጥቅም ምን ይሆናል ብለህ ትጠብቃለህ?

3. ብዙዎቻችሁ ለምትሳተፉበት በቤተ ክርስቲያናችሁ ውስጥ ላለ ፕሮግራም ግምገማ አድርጉ። ዘዴያዊ በሆነ መንገድ አንዱን ፕሮግራም ምረጡና ተመልከቱት። ዓላማዎች ከሌሎች ጸፉለትና ፕሮግራሙ ተስማሚና በቂ እንደሆነ አወዳድሩ። ዓላማዎቻችሁን፣ ግምገማችሁንና ማጠቃለያችሁን ጻፉ።

ትምህርት ሃያ

ክለሳ

አንደኛ ቀን፡- የታላቁ ምሳሌያችን የኢየሱስ የማስተማር ዘዴዎች

ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ እጅግ በጣም ጥሩ አስተማሪ ነበር። እንደ ክለሳ አድርገን አእምሮአችንን ለማደስ ልንጠቀምባቸው የምንችላቸውን የእርሱን የማስተማር ዘዴዎች መመልከት እንፈልጋለን።

1. ለትምህርቱ ጥሩ መግቢያ በመስጠት ትኩረታቸውን ያገኝ ነበር።

ሀ) ዮሐንስ 4:7-15 አንብቡ።

- ከዚህች ሴትዮ ጋር እንዴት አድርጎ ግንኙነት ፈጠረ? (4:7)

- ይህ ጥሩ የግንኙነት ነጥብ ነው ብለህ ታስባለህን? (4:9፤ 11:15) ለምን?

- ኢየሱስ ሊያስተምር የቻለው መንፈሳዊ እውነት ምንድን ነው? (4:14)

ለ. ማቴ. 5:1-12 አንብብ።

- ኢየሱስ የተራራውን ስብከት በሚጀምርበት ጊዜ ደስተኛ ለመሆን የተለያዩ ሁኔታዎችን ሰጠ። ይህ ጥሩ ግንኙነት የሚሆነው ለምንድን ነው?

- በዮሐንስ 6:3-13 የሚገኘውን የምታስተምር ብትሆን፣ ምን ዓይነት አቀራረብ ወይም የግንኙነት ነጥብ ትሰጠው ነበር?

2. ከሚታወቀው ወደ ማይታወቀው ይሄድ ነበር።

ሀ. ማቴ. 5:21-22፤ 27-28፤ 31-34 አንብብ።

- በማቴ. 5:27 ላይ ተማሪዎቹ አስቀድመው ያውቁት የነበረው ነገር ምንድን ነው?

- በማቴ. 5:28 ያስተማራቸው ተጨማሪ እውነት ምንድን ነው?

ለ. ሉቃ. 10:9 አንብብ።

- በዚህ ጥቅስ ውስጥ ኢየሱስ ራሱን ከማን ጋር ያወዳድራል?

- ተማሪዎቹ በዚህ ምንባብ ውስጥ ቀደም ብለው የሚያውቁት ነገር ምን ነበር?

- ኢየሱስ ራሱን ከበር ጋር በሚያወዳድርበት ጊዜ ሊረዱት የጀመሩት አዲስ እውነት ምን ነበር?

3. ትምህርቱን ከተማሪዎች አንገብጋቢ ችግሮችና ፍላጎቶች ጋር ያዛምድ ነበር።

ሀ. ዮሐንስ 3:1-6 አንብብ።

- የኒቆዲሞስ አንገብጋቢ ፍላጎት ምን ነበር? ኢየሱስ ወዲያውኑ ኒቆዲሞስን በፍላጎቱ ላይ የተመሠረተ ጥያቄ ጠየቀው። ከዚያም መልሱን በዝርዝር አብራራለት።

ለ. ሉቃስ 5:29-32 አንብብ።

- ኢየሱስ ከሌዊ ጋር በሚበላበት ጊዜ የፈሪሳውያንና የጻፎች ፍላጎት ምን ነበር?

- ኢየሱስ በዚህ ምንባብ ውስጥ ምን ሊያስተምራቸው ሞከረ?

- የተማሪዎቻችሁን ሦስት ፍላጎቶች ከጻፋችሁ በኋላ እነዚያን ፍላጎቶች የሚያሟሉ ጥቅሶች ጻፉ።

4. ታሪኮችን ከነገረ በኋላ ከዕለታዊ ሕይወታቸው ሁኔታ ጋር ያዛምድ ነበር። ብዙ ጊዜ ምሳሌዎችን ይጠቀም ነበር። ምሳሌ በሕይወት የሚደረስበት መንፈሳዊ ትርጉም ያለው እውነታ ነው።

ሀ. ሉቃ. 15:1-6 አንብብ።

- ታሪኩን በአጭሩ ተናገር። ይህ ታሪክ ከሰሙት ሰዎች ጋር እንዴት ይዛመዳል! (15:7)

ለ. ሉቃ. 10:25-37 አንብብ።

- እዚህ የመልካሙን ሳምራዊ ታሪክ እናገኛለን። ኢየሱስ ተማሪዎች ይህንን ታሪክ ከሕይወታቸው ጋር እንዲያዛምዱ ምን አደረገ? (ሉቃ. 10:36-37)

ሐ. ግር. 12:1-12 አንብቡ።

ይህ ታሪክ ከሰሚዎቹ ሕይወት ጋር የሚገናኘው እንዴት ነው?

5. እውነቱን ግልጽ ለማድረግ የገለጸ ምሳሌዎችን ይጠቀም ነበር።

- በማቴ. 5:13 ላይ የሚገኘው የገለጸ ምሳሌ ምንድን ነው? ምን እውነት ያስተምራል?

- በማቴ. 5:14 ላይ የሚገኘው የገለጻ ምሳሌ ምንድን ነው? ምን እውነት ያስተምራል?

- ኢየሱስ በዮሐንስ 15:5 ላይ የተናገረውን አንብብ። ወይኑ ስለ ክርስቶስ ምን ያስተምረናል? ቅርንጫፎቹ ስለ ክርስቲያኖች ምን ያስተምራሉ?

6. ኢየሱስ እውነቱን ለማብራራት ግልጽ የሆኑ ሥዕላዊ ቃላትን ተጠቅሟል።

- ኢየሱስ የተማሪዎችን አላብ ለመማረክ ሥዕላዊ ቃላትን ተጠቅሟል። በማቴዎስ 6:2 ላይ የምታገኙት ሥዕላዊ ቃል ምንድን ነው? በእነዚህ ቃላት ኢየሱስ ሊያተኩር የፈለገው እውነት ምንድን ነው?

- የሚከተሉትን ጥቅሶች ተመልከቱ። ማቴ. 6:19፤ 6:22፤ 6:16፤ 23:27፤ 23:24። ወደ ታች በዝርዝር ከጻፋችኋቸው በኋላ ከፊት ለፊት ግልጽ የሆነውን ኢየሱስ የተጠቀመበትን ሥዕላዊ ቃል ጻፉ። ሰዎች እንዴት በቀላሉ የሚታለሉ መሆናቸውን የምታስተምሩ ከሆነ ስለ መታለል የምትሰጡት ሥዕላዊ ቃል ምንድን ነው?

7. ኢየሱስ በሚያስተምርበት ጊዜ የሚታዩ የትምህርት መርጃዎችን ይጠቀም ነበር።

- ሉቃ. 18:15-17 ተመልከት። ኢየሱስ የተጠቀመው «የሚታይ የትምህርት መርጃ» ምንድን ነው? ምን እውነት ያስተምራል?

- ማቴ. 6:26 አንብብ። ኢየሱስም አለ፡ተመልከቱ

- ማቴ. 6:28 አንብብ ኢየሱስም አለ፡ ተመልከቱ

በምታስተምርበት ጊዜ እውነቱን ግልጽ እና የሚገባ ለማድረግ የሚረዱህ ዕቃዎች የሚገኙ ሥዕሎች ካሉ እግዚአብሔር እንዲያሳይህ ጻል።

8. አእምሮን የሚያሠሩ ጥያቄዎችን ይጠይቅ ነበር።

ሀ. ማር. 4:30 አንብብ። ኢየሱስ እንዲያስቡት አንድ ጥያቄ ጠየቃቸው። መልስን አልጠበቀም ነበር። ሊያብራራላቸው ጀመረ። ጥያቄው ምን ነበር?

ለ. በሚከተሉት በእያንዳንዱ ምንባቦች ውስጥ የጠየቃቸው አእምሮን የሚያሠሩ ጥያቄዎች ምንድን ናቸው? (ማቴ. 16:26፤ ሉቃ. 20:1-8)

ማጠቃለያ

እንኳን ደስ ያለህ! ይህንን የክርስቲያናዊ ትምህርት ኮርስ አሥራ ዘጠኝ ትምህርቶችን አጠናቀሃል። የመጨረሻ ፈተናዎቹን በአራት ክፍላናቸዋል። በዚህ በመጨረሻው ሳምንት በእያንዳንዱ ቀን አንድ ፈተና ብትሠራ፤ አምስተኛውን ቀን መከናወንን የሰጠህን እግዚአብሔርን የምታከብርበት ልዩ የበዓል ቀን ልታደርገው ትችላለህ።

አንደኛ ቀን፡- ከትምህርት አንድ እስከ አራት ያሉትን ክልስ። ለዚህ ክፍል የተመደበውን ፈተና ሥራ /ጻፍ/።

ሁለተኛ ቀን፡- ከትምህርት አምስት እስከ አሥር ያሉትን ክልስ። ለዚህ ክፍል የተመደበውን ፈተና ሥራ /ጻፍ/።

ሦስተኛ ቀን፡- ከትምህርት አሥራ አንድ እስከ አሥራ አምስት ያሉትን ክልስ። ለዚህ ክፍል የተመደበውን ፈተና ሥራ/ጻፍ/።

አራተኛ ቀን፡- ከትምህርት አሥራ ስድስት እስከ አሥራ ዘጠኝ ያሉትን ክልስ። ለዚህ ክፍል የተመደበውን ፈተና ሥራ/ጻፍ/።

አምስተኛ ቀን፡- በዓል አድርግ!

BIBLIOGRAPHY

- Arthur, Kay. How to Study Your Bible. Eugene, Ore., Harvest House Publishers, 1994.
- Baker, Pat. Help! I've Just Given Birth to a Teenager. Grand Rapids, MI., Baker Book House, 1981.
- Billheimer, Paul E. Destined for the Throne. Minneapolis, MN., Bethany House Publishers, 1975.
- Briscoe, Jill. Women Who Changed their World. Wheaton, IL., Victor Books, 1991.
- Cho, Paul Yonggi. Successful Home Cell Groups. Phainfield, NJ., Logos International, 1981.
- Church in Africa Today and Tomorrow. Malawi, AEAM, 4th General Assembly.
- Coleman, Lucien E. Jr. Why the Church must Teach. Nashville, Tenn. Broadman Press, 1984.
- Daniel, Eleanor, John W.Wade, Charless Gresham. Introduction to Christian Education. Cincinnati, Ohio, Standard Publishing, 1980.
- Douglas, J.D. New Bible Dictionary, 2nd edition. Leicester, England, Inter-Varsity Press, 1982.
- Drummond, Lewis. What the Bible Says. New York, Abindon Press, 1974.
- Eavey, C.B. Principles of Teaching for Christian Teachers. Grand Rapids, MI. Zondervan Publishing House, 1940.
- Edge, Findlay B. Teaching for Results. Nashville, Tenn., Broadman Press, 1956.
- Eims, Leroy. Be the Leader you were Meant to Be. Wheaton, IL., Victor Books, 1975.
- Eyrich, Howard A. Three to Get Ready. Phillipsburg. NJ., Presbyterian and Reformed Publishing Co., 1978.
- Graendorf, Werner C. Introduction to Biblical Christian Eduation. Chicago, Moody Press. 1981.
- Hakes, J.Edward. An Introduction to Evangelical Christian Education. Chicago, Moody Press, 1964.
- Hendricks, Howard G. Teaching to Change Lives. Portland, Oregon, Multnomah Press, 1986.

- Hess, Margaret. Unconventional Women. Wheaton, IL., Victor Books, 1981.
- Holland, Grace. Which way for a Changing Africa? Nairobi, Kenya, Evangel Publishing House, 1992.
- Kaydamo Machato. Full Salvation in Christ Jesus. Addis Ababa, Geja Word of Life Literature Services, 1984.
- LeBar, Lois E. Education that is Christian. USA, Scripture Press Publications, 1989.
- Lewis, Ralph L. and Gregg Lewis. Learning to Preach like Jesus. Westchester, Ill., Crossway Books, 1989.
- Mekane Yesus Seminary. Christian Education, An Introductory Course. 1990.
- Pearson, J.E., Teaching in the Church. A study Guide. Brussels, Belgium, ICL 1980.
- Phillips, Mary L. Teaching Women. Wheaton, IL., Victor Books, 1982.
- Reapsome, James & Martha, Marriage, God's Design for Intimacy. London, Scripture Union, 1984.
- Richards, Lawrence O. Creative Bible Teaching. Chicago, Moody Press, 1970.
- Roadcup, David. Ministering to Youth. Cincinnati, OH., Standard Publishers. 1980.
- Roberts, Barbara, and Maryann Samms. Toward Effective Teaching. Manila, Philipians, Conservative Baptist Publishing Inc., 1980.
- Robinson, Haddon W. Biblical Preaching. Grand Rapids, MI., Baker Book Hse. 1980.
- Sanders, Oswald J. Spiritual Leadership. Chicago, Moody Press, 1967.
- Smart, James D. The Teaching Ministry of the Church. Philadelphia, The Westminster Press, 1954.
- Swindoll, Charles R. Growing Deep in the Christian Life. Portland, Oregon, Multnomah Press, 1986.
- Swindoll, Charles R. Hand me Another Brick. Nashville, Thomas Nelson Publishers, 1978.
- Tsehai, Berhane Selassie, Gender Issues in Ethiopia. Addis Ababa, Institute of Ethiopian Studies, 1991.

- Wells, James Allan. Cell Groups. as a Strategy for Renewal and Growth. Regina, SK., James Allan Wells, 1993.**
- Wilhoit, Jim, Leland Ryken. Effective Bible Teaching. Grand Rapids, MI., Baker Book House, 1988.**
- Wright, H. Norman. Premarital Counselling. Chicago, Moody Press, 1981.**
- Wright, Norman. Communication—Key to your Teens. Irvine, CA., Harvest House Publishers, 1978.**

በጥናት መምሪያና ማብራሪያ (በት.መ.ማ መልክ)
የተዘጋጁ መጻሕፍት፡

1. የብሉይ ኪዳን አሰላ፡ 1ኛ መጽሐፍ
2. የብሉይ ኪዳን አሰላ፡ 2ኛ መጽሐፍ
3. አሪት ዘፍጥረት
4. አሪት ዘሌዋውያን እና ዕብራውያን
5. ትንቢተ ኢሳይያስ
6. ትንቢተ ዳንኤል
7. የአዲስ ኪዳን አሰላ፡ 1ኛ መጽሐፍ
8. የዮሐንስ ወንጌል
9. የሐዋርያት ሥራ
10. የሮሜ መልእክት
11. 1ኛና 2ኛ ቆሮንቶስ
12. የገላትያና ያዕቆብ መልእክቶች
13. የዮሐንስ ራዕይ
14. መንፈስ ቅዱስ
15. የመጽሐፍ ቅዱሳዊ ክርስትና የጥናት መምሪያ
16. ክርስቲያናዊ ትምህርት በኢትዮጵያ